

העולם הזה

המ'שחק שמשחקת גולדה עם חבריה:

תאנסו

אותי

להישאר!

קרא ירי

אפילו כמה מקוראי העולם הזה הוותיקים ביותר, העוק' בים שנים רבות אחרי התפתחות עיתון זה ושקשה מאוד להפ' תיעם בחידושים, התרגשו בחודש האחרון משתי תמונות שהת' פרסמו בעמודי העולם הזה.

אני מתכוון לשתי תמונות מסוימות מאוד. האחת פורסמה בגיליון האחרון (העולם הזה 1839) במסגרת הכתבה על ההפנינג שנערך בביתן הציירים ברחוב אלחריזי בתל-אביב, לרגל פתיחת תערוכת העי' רום של ציירי ישראל שם. היא הראתה שתיים מחברות חבורת העין השלישית, הרוקדות באכס' טזה עירומות למחצה, כשהאחת מהן מרכיבה אבר-מין זכרי מלא-כותי.

התמונה השנייה פורסמה שבו' עיים קודם לכן, בכתבה על מיב' צע גיוס ההשקעות של במאי ה' קולנוע בנימין חיים לסירטו הבננה השחורה (העולם הזה 1837). היתה זו תמונה שנלקחה מאחד מסרטיו הקצרים של חיים, אותם הוא מציג במסגרת מסע איסוף-ההשקעות במניות שלו, והיא הציגה אותו עצמו כשהוא שרוע עירום במיטה ליד כוכבת סירטו העירומה ב' חשיפה שנראתה לרבים נועזת מדי.

פירסום שתי תמונות אלה גרר בעקבותיו תגובות נרגשות, רובן נזעמות. "איך אפשר לפרסם תמו' נות כאלה?" הודעו רבים, בתור כם כאלה שאינם מתרגשים עוד למראה תמונות עירום. "הרי אי' אפשר להכניס עיתון עם תמונות כאלה הביתה", הגיבו קוראים-הורים, "הילדים עוד יכולים לר' אות את זה!"

אינני יכול לומר שבמערכת עצ' מה עבר פירסום התמונות הנ"ל ללא התרגשות. אבל כאן היה ה' ויכוח בין שוללי הפירסום לבין מחייביו נטוש סביב אמות-מידה של טעם טוב ולא של נועזות או מתירנות.

אפילו בימים הטובים, בהם כונה העולם הזה "עיתון פורנוגרפי" משום שהיה העיתון הראשון בישראל שהעז לפרסם תמונות עירום, לא העלינו על הדעת שיבוא יום ותמונות מהסוג שצינתי לעיל יתפרסמו על דפי העולם הזה. היה ברור לנו — שהרגשנו את עצמנו כחלוצי הליברליזם והמתירנות — שיש למתוח קו ברור בין תמונות עירום לבין מה שהוגדר אז כ"תועבה".

ההפנינג בביתן האומנים
לעיני אלון בצה"ל

יד על דופק החיים

לא לה שאינם זוכרים — כל זה היה רק לפני 13 שנים. ההתרגשות הגדולה שאחזה במדינה כאשר העולם הזה העז לפרסם שער שנשא את הכותרת, "מה אתה יודע על המין?" אירעה רק לפני 18 שנים ושערי העירום הראשונים של העולם הזה (עם תמונותיה של זיוה רודן המעורטלת) שהסעירו את המדינה, פורסמו לראשונה לפני 13 שנים בלבד. היום נראות אותן סערות כאנכרוניזם.

גם אז, למרות החלוציות בתחום זה, לא התימרנו לעשות זאת בשם אידיאולוגיה או בשורה חברתית כלשהיא. גם כשפירסם העולם הזה עירום (בליוי המעצורים והלבטים של חברי המערכת דאן שהשקפו בעיתון) הוא לא הטיף לו. היה זה חלק מיעודו של עיתון המשקף את המאורעות ואת התמורות המתחוללות מעל ומתחת לפני החברה בה הוא מופיע.

השיקולים שהכריעו אז בעד הפירסום היו עיתונאיים טהורים. כמו בשטחים אחרים, כך גם בתחום זה, היה העולם הזה הראשון בישראל ששיקף וביטא את המהפכה המתירנית, ששינתה תוך שנים ספורות את גישת החברה האנושית כולה אל המין, האירוטיקה והעירום.

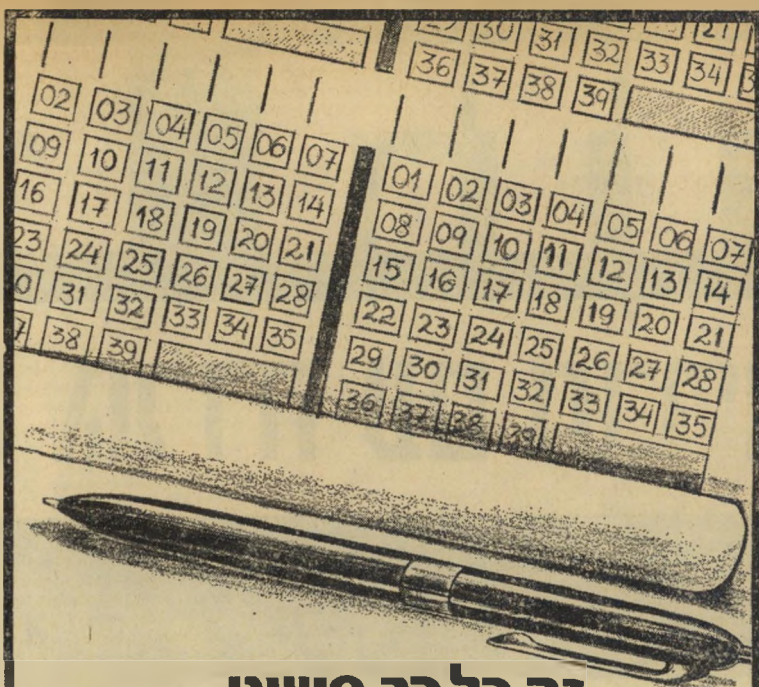
גם עתה, כשעל דפי העולם הזה החלו להופיע תמונות שעוד לפני שנים לא רבות ניתן היה להגדירם כפורנוגרפיה, נעשה הדבר תוך ליווי צמוד של מאורעות חברתיים המשקפים תמורה נוספת באמות-המידה האסתטיות והחברתיות המקובלות במדינה. התמונה מסירטו של בנימין חיים נלקחה מתוך סרט שהוקרן בפומבי בפני אלפים מאזרחי ישראל, ביניהם אישי-ציבור נודעים, אמנים, אנשי-רוח, אנשי חוק ופרופסורים באוניברסיטאות. ההפנינג שצילומיו בעולם הזה גרמו בשבוע שעבר זעזוע לרבים, נערך במוסד רשמי של אגודת הציירים הישראלית, באירוע פתוח לקהל, בו השתתפו אישים מכל שיכבות החברה הישראלית, כולל גם אחד האלופים הנודעים בצה"ל שבא למקום במדים.

האם אין זה מתפקידו של עיתון החי כשידו על דופק החיים הציבוריים בישראל לדווח גם על אירועים כאלה במלואם ולהציג לקוראיו מה שנראה בהם? או אולי קיים תחום שדיווח עיתונאי, מצולם לפחות, אינו יכול לעבור אותו. אם לא מנימוקים של פורטאניות, הרי מטעמים של טעם-טוב?

אלה הם רק מעט מוזהר מהשאלות המטרידות אותנו עתה, בעקבות פירסום שתי התמונות וההדים הרבים שעורר פירסום זה. אם אומר שיש לנו תשובות ברורות ומנומקות לכל השאלות הללו, תהיה זו יומרה. יש גישות שונות בין חברי המערכת כשנימוקים כבדי מישקל מושמעים לכאן או לכאן.

זהו אחד המקרים שדעתם של קוראי העיתון חשובה לנו ביותר. אני מזמין אותך, הקורא, לקחת חלק בוויכוח הנטוש במערכת, שעשויה להיות לו השלכה על דמותו של העיתון. בשלב זה אנחנו מעבירים את הוויכוח מחדר הישיבות אל מדור המכתבים למערכת.

העולם הזה 1840

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בהגרלת הלוטו. תמורת 50 אגורות תוכל לסמן 6 מספרים בכל אחת משתי הטבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט פעולה בת שניות ספורות. מביאה לך סיכויי השתתפות בזכיה בת 75,000 לירות בפרס הראשון ואלפי לירות ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט.

זו השיטה

מרק שפיץ
NO.1
בשחיה

100.1

Famous American After Shave For Men

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי • המערכת המינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תאריך 136 • מען מברקי: עולמסרס • הדפוס החדש בע"מ, ת"א, רח' כניאבינדור • הפצה: גר בע"מ • גלוטות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

היועץ המשפטי: עכן לא מעל! דוד לא נאף!

היועץ המשפטי קבע השבוע בדו"חות שהגיש לשרי הממשלה, כי אין כל הצדקה לנקיטת צעדים נוספים נגד שלושה אישי ציבור, נגדם הועלו האשמות שווא זדוניות. לחלן נימוקי היועץ המשפטי.

אד: שריהביטחון.
מאת: היועץ המשפטי.

הנידון: התלונה נגד עכן בן-כרמי
בעקבות בקשתך בדקתי מחדש את תלור נתן של מר קדוש ברוכהוא לפיה, כביכול, מעל מר עכן בן-כרמי בחרם.
ברצוני להצביע על כך כי נסיבות התלונה נגד מר עכן מוזרות ביותר. הם באו בעקבות המפלה שנחל מר יהושע בן-נחן במערכה על העי. במקום להאשים את עצמו, בחר מר בן-נחן לחפש לעצמו שער לעזאזל ורק במקרה נתפס מר בן-כרמי.

אומנם מר עכן התוודה אחרי שנתפס, כי לקח שלל אדרת שינער אחת טובה, מאתיים שקלים כסף ולשון זהב אחד, אלא שבדיקתי מצביעה על כך כי הודאתו הוצאה מפיו שלא כדין, מבלי להזהירו תחילה על העונש הצפוי לו בחוק. כמוכן ברור שמר עכן לא התכוון כלל לייצא את אדרת השינער שלקח ואת לשון הזהב. לא נמצאה גם כל הוכחה כי לא קיבל רשות לקחת חפצים אלה ממפקדיו. אי לזאת הנני ממליץ לבטל את כל ההליכים המישר פטיים נגדו.

כבוד רב
היועץ המשפטי

אד: שריהביטחון.
מאת: היועץ המשפטי.
הנידון: צורגיוס חירום
למר אוריה החיתי

בהתאם לפנייתך בדקתי את צורהגיוס ש' הוצא ל-138077. סגן אוריה החיתי לפי הוראתו של דוד בן-ישי.

ואלה הם מימצאי חקירתי:
(א) סגן אוריה הוצב ליחידתו של האלוף יואב בן-צרויה לפי הוראה אישית של מר בן-ישי, אולם נוכח מצב החירום ששרר באותה תקופה וגיוס המילואים הכללי, לא היה כל חריג בכך.

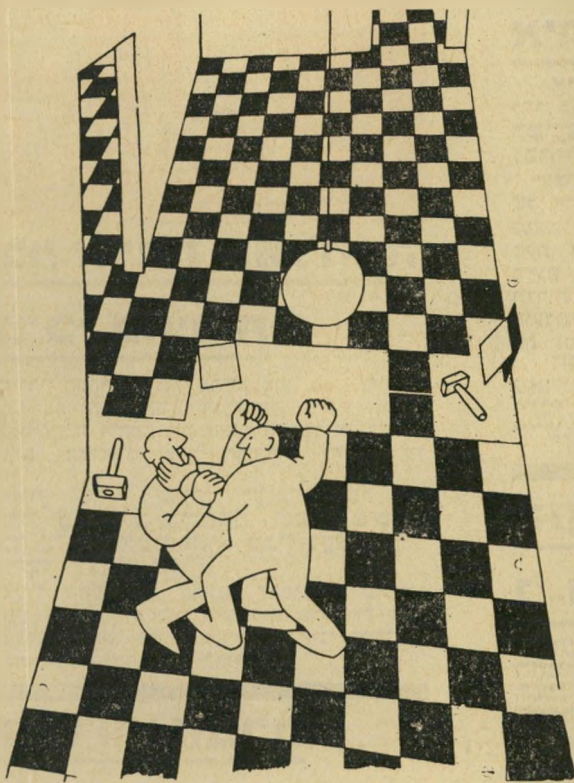
(ב) נכון שמר בן-ישי ביקש מהאלוף בן-צרויה להציב את סגן אוריה מול פני המלחמה החזקה, אולם אין לראות בכך כאילו ביקש את נפשו. בהכירי מקרוב את מר בן-ישי איני יכול לפקפק בכוונותיו הטובות. אין לי ספק כי פקד לשלוח את אוריה לזירת הקרב הקשה ביותר רק משום שהכיר את מעלותיו כחייל ואת אומץ-ליבו.

(ג) נכון שבתקופה שקדמה להצבתו של סגן אוריה ביחידתו של האלוף בן-צרויה, היו קשרים אינטימיים כלשהם בין הגברת בת-שבע, רעייתו של סגן אוריה לבין מר בן-ישי, אלא שכפי שאדוני יודע ודאי מגסיונו אין קשרים מעין אלה מסוגלים להשפיע על שיקור לים צבאיים וביטחוניים. על כל פנים, איני מוצא ביחסים טבעיים אלה אף שמץ של ניאוף. בנסיבות אלה איני יכול אלא לבקש מכבודו לזכות את מר בן-ישי מכל אשמה בעניין זה.

לשרותך תמיד
היועץ המשפטי

אד: שריהביטחון.
מאת: היועץ המשפטי.

הנידון: הפקעת קרקעות
מרכושו של מר נבות היזרעאלי
בדקתי את תלונתם של יורשי מר נבות היזרעאלי המבקשים להחזיר להם את קר-

קעות אביהם וכרמיו ביזרעאל, אשר הוחרמו לטענתם שלא בצדק על-ידי הגברת איזבל.

ברצוני לציין כי המדובר בקרקעות חסרות ערך ובכרם שתגובתו דלה ביותר ורוב ענביו בוטר. אפילו אם צודקת טענתם של קרובי מר נבות נגד איזבל, וכי כרם אביהם נלקח ממנו אחרי שהוצא להורג באשמת שווא, אינני רואה בכך כל עבירה על החוק. לפיכך אני ממליץ לדחות את הערר שהגישו יורשי מר נבות ולחייבם בתשלום הוצאות חקירתי זו.

שך
היועץ המשפטי

אח. אילו היתה פה קונסטיטוציה!

לוקחים להם הדוסים חצי שעה מהטלוויזיה, ועושים לי "חברים מספרים על ג'ימי" על איזה דוס אחד, וזה עוד בעודו בחייו! והדוס הזה מטייל לו שלוב-זרוע עם הצלמים של הטלוויזיה לאורך ולרוחב של הבית-גרפיה הפרטית שלו. והביוגרפיה שלו נורא מעניינת. היא בדיוק טיפיקל לכל הצעירים בארץ: אז אתם יודעים מה קרה לו? הוא עבר מהשרי מר הצעיר לדוסים! תארו בנפשכם: מהקיבוץ לשיבה!

אח, אם רק היתה לי פה קונסטיטוציה! על המקום הייתי עושה יופי של בג'י, נגד הטלוויזיה ונגד הדוסים. ומה זה בג'י? — תע-נו! אח, כוסססאמו — אם היתה פה קונסטיטוציה אז היה לי קיז. ככה — אין לי קיז. כי אם היה בקונסטיטוציה כתוב על חופש הדת והמצפון והגזע וזה — אז אני הייתי טוענת בבית-המשפט, שאני כל החיים עובדת על הבן שלי, שיהיה מהשומר הצעיר, כך אני רוצה, מותר לי? והדוסים האלה באים ומקל-קלים לי את כל העסק! נו, זה לא חוצפה? בכלל, מה פתאום הדוסים היהודים נהיו לי מיסיונרים! זה גם כלול בסטטוס-קוו? אז שיראו לי את זה בבית-המשפט. ומה זאת אר מרת שהם לוקחים להם את הכסף של כל הציבור ועושים להם תוכנית בשביל עצמם, ונגדנו? ואם נותנים להם — אז למה שלא ייתנו לכל השאר? נראה שייתנו, למשל, תוכנית כזו על דוס שעבר לקיבוץ מזרע והתחיל לאכול שם בבית-חרושת שלהם בשר לבן ולהיות מבסוט מזה עד השמיים, וגם יש לו מזה סיי פוק?

שימחה דיניץ מאחורי סיסקו, אלון, גולדה, רוג'רס, אבן וברבור

משקיעה רק 50% מההשקעה, היא תהנה מ-80% מן הרווחים.

מיהם רואי-החשבון

בחברות הממשלתיות

שר-האוצר פנחס ספיר התחייב פומבית לתת לרואי-החשבון את רשימת רואי-החשבון של החברות הממשלתיות והשכר שהם מקבלים. בשעתו עזרו ספיר הגילויים כי מספר קטן של רואי-החשבון המשרת את חברות החברות הממשלתיות, מקבל שכר גבוה. בעקבות הוויכוח שפרץ, הודיעה רשות החברות

פרשת איגלטון

ישראלית?

פרשת איגלטון ישראלית ענינה להתחולל בחורשים הקרובים, בעקבות הלחישות המופצות לאחרונה, כי אחד מעסקניה הבכירים של מיפלגת העבודה, דה, התווסף עמדה חשובה, קיבל בשעתו טיפול פסיכיאטרי.

כנור בוטל מינויו של הסנאטור הדמוקרטי תומאס איגלטון כמועמד לתפקיד סגן נשיא ארצות-הברית אחרי שהתברר כי קיבל סידרת טיפולים פסיכיאטריים. בעקבות מצבי דיכאון ועייפות. עתה מעלים טענות דומות כלפי האישיות המיפלגתית הבכירה. אין לדעת אם מקור טענות אלה הוא ברופאי קופת-החולים ההסתדרותית. שאר תה איושיות התייצבה לא מכבר נגדם. או באנשי צמרת המיפלגה הרוצים להשתמש בתירוץ זה למנוע הטלת תפקידים נוספים בעתיד על האיש. מקורכו של האיש מכחישים מכל וכל כי עבר אי פעם טיפול פסיכיאטרי.

רות הממשלתיות, כי תנהיג לגבי רואי-החשבון אותו נוהג החל על עורכיהן:

כל חברת תחוייב להחליף רואי-החשבון כל כמה שנים, ולא יותר לרואי-החשבון אחד לעבור למען יותר מחברה ממשלתית אחת. צעדים אלו עמדו לפגוע בשיכבת העילית של רואי-החשבון שעיקר רווחיה מן החברות הממשלתיות, אותן הם מקבלים בזכות קשרים טובים. הם עשו כל שביכולתם לעכב את הביצוע והצליחו בכך.

בשבוע שעבר התקיים כנס רואי-החשבון עם שר-האוצר. רואי-החשבון יעקב ורקר, שהיה יו"ר מחוז תל-אביב של רואי-החשבון, שלח שאלות לשר-האוצר צר בעניין החברות הממשלתיות, אולם הנשיאות גנזה את השאלות. ורקר ניגש ללא רשות למיקר-רופון. העלה את הנושא לפני שר-האוצר. ספיר הודיע בפומבי כי ישלח את הרשימה הסודית של רואי-החשבון למשתתפי הכנס.

זוגות צעירים

פיקטיביים

מישרד-השיכון לא יכיר עוד בזוגות העומדים להינשא כזוגות צעירים לצורך הרשמה לשיכון באמצעות המישרד. מדיניות חדשה זו הונהגה כבר בכמה מקומות בארץ. אחרי שהתברר שהיו מקרים שזוגות נרשמו רישומים פיקטיביים לנשואין כדי להיכלל ברשימת הזכאים לשיכון לזוגות צעירים. מעתה יכללו ברשימת הזכאים רק זוגות שישבו תעודת נשואין. זוגות העומדים להינשא יכנסו לתור הזכאות רק אחרי נשואיהם.

המשטרה מתלוננת

על בתי-החולים

מישטרת ישראל פנתה בתלונה חריפה אל הנהלת מישרד-הבריאות על שבתי-החולים הממשלתיים והעירוניים אינם מקפידים על החוראה המחייבת אותם לדווח לבי-מישטרה בכל מקרה שמוכא אליהם פצוע כתוצאה מאלימות או אדם שנפגע בהרעלה. כתוצאה מאי דיווח זה נגרמו למישרטה בחורשים האחרונים תקלות רבות בחקירת מקרי-פשע שונים. למרות ההוראות החוזרות ונישנות מנעים מרבית הרופאים לדווח למישרטה על פצועי-אלימות. אם הפצועים מבקשים אותם שלא לדווח.

שהתרכו לאחרונה, בייחוד במחלקת ההסברה, מכל פעילות במערכת הבחירות.

גרישה פייגין - בראש

אירגון לאומני חדש

אירגון לאומני חדש הוקם השבוע עדידי גרישא פייגין, העסקן העולה מברית-המועצות, ושניים מפורשי הרשימה הממלכתית, יאיר פרידמן ומיכאל גולדשטיין.

האירגון הנושא את השם אר-עלה (ראשי תיבות של ארץ-ישראל חזקה ערובה לעם היהודי) מתיימר לפעול למען מטרות כמו צימצום הפער הערתי, העקת התודעה הציונית וקידום שיכבות נחשלות. פייגין ופרידמן כבר נפגשו השבוע עם מוכ"ל-הסדרות יצחק בן-אהרון שהציע להם סיוע בהקמת מועדונים במיסגרת המיבצע ההסתדרותי, "קלוט את עמי".

הקמת האירגון מעוררת חשדות, כי מאחורי הפעילות הפוציאלית מתכוונים יוזמי האירגון להכין תשתית לגוף פוליטי חדש.

הקלות מיוחדות

ל"חברה לישראל"

שעוריה ציבורית תפרוץ כאשר יודעו ההטבות שנתנה הממשלה למדון "החברה הנכונה בירושלים עדידי", "החברה לישראל" ומשקיעים פרטיים.

מיסמכים פנימיים של המלון מגלים כי מישרד-התיירות שלם במקום המשקיעים את הוצאות הבטחת השקעתם מפני פיתוח. למשקיע זר ניתנת האפשרות לבטח את השקעתו נגד פיתוח תמורת תשלום של 4% פרמיה לשנה לחברת הביטוח יובל. במקרה של מלון יהודה, יושלם הביטוח על-ידי הממללה, דבר שהוא הטבה ללא תקדים בשטח המלון גאות. קרוב לוודאי כי מלונות אחרים ידרשו אף הם הטבה זו.

המיסמכים מגלים גם כי השותף הבכיר במדון, "החברה לישראל", מקפח את המשקיעים הקטנים: בעוד "החברה לישראל"

תשקיף

ליבוי אוירת המלחמה

לצרכי בחירות

הכרזותיו האחרונות של שר-הביטחון משה דיין על הסכנות הצפויות לחידוש המלחמה, נועדו ללבבות אווירת מלחמה ולחמם את האווירה במדינה לצרכי הפוליטיים האישיים ערב הבחירות והקרב על השלטון.

נראה שדיין מודע לעובדה כי רק באווירה של ערב מלחמה יגברו סיכוייו במאבק על השלטון והוא מכין לעצמו עמי-דת מיוחדת לצורך זה.

הראשון שתפס את הכוונה המסתתרת מאחורי הצהרותיו המלחמתיות של דיין הוא שר-החוץ אבא אבן, שעבר יציאתו לחו"ל הכריז, כי אינו רואה כל סימן להתלקחות מחודשת באזור.

התנגדות גוברת

ל"גורלים"

בחוגי מיפלגת העבודה גוברת והולכת ההתנגדות להכללתם של "הגנרלים" שהצטרפו לאחרונה למיפלגה במקומות ריאליים ברשימת המערך לכנסת. הכוונה היא בעיקר למקומות המיועדים ליצחק רבין ולהארוך יריב, שלפי ההצעה יהיו יחד עם חיים בר-לב בגוש אחד שלא יהיה שייך לאף אחת מהחטיבות המרכיבות את המיפלגה.

כיום כבר מדברים

בהעברה בגלוי על אכיזה מפעילותו הפוליטית של חיים בר-לב כי מיסגרת המפלגה. כי הקשר זה עומדת להיות ארגון קבוצה מלוכדת נגד הכמתת מקום בטוח לאדוף (מיר) אהרון יריב. חברי הקבוצה מסתייגים בגלוי מההצעה שבה שנתן בר-לב לגורדי דה על שיוכו של יריב בפעילות במישור הפוליטי.

סביב נושא זה צפויות עוד סערות לא מעטות בעת הרב-כבת רשימת מועמדי המערך לכנסת.

יחסים

עכורים

במונגוון

מפלגת

העבודה

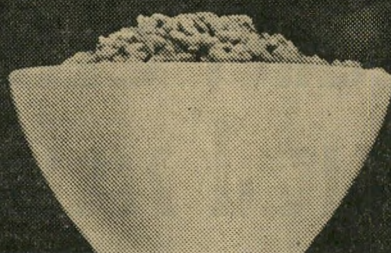
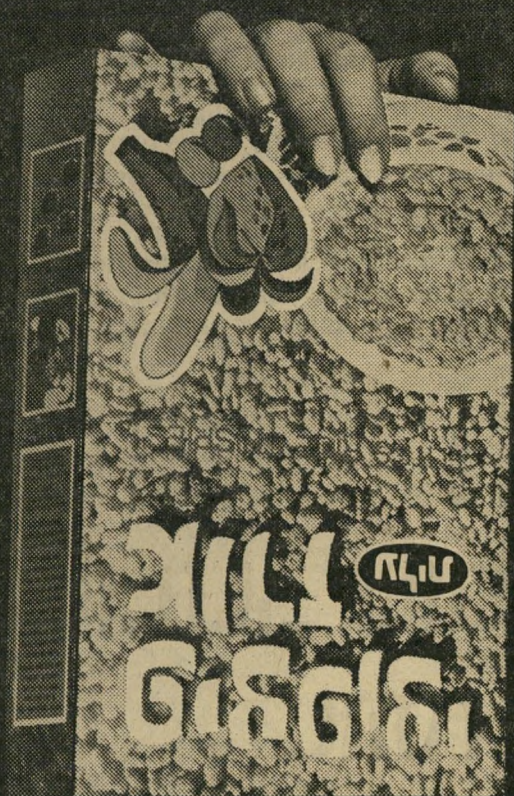
קרוב לוודאי שמה הבחירות של מיפלגת העבודה לא ישכון בבית המיפלגה וכי תהיה הפרדה מוחלטת בין מנגנון הקבע של המיפלגה לבין עובדי מטה הבחירות. זאת על רקע של יחסים עכורים בין כמה מאנשי מטה הבחירות לבין אנשי המנגנון. הכוונה היא לנמרק את עובדי המנגנון,

פיצפוצי אורז עליית

אתם מתעוררים בבוקר ובארוחה
מחכה לכם מהפיכה נעימה.
מנהג חדש בא למדינה
פיצפוצי אורז לארוחת הבוקר.
הסדר הישן מתמוטט ובמקומו
באה ארוחת פיצפוצי אורז
בתוספת חלב ופירות. ערוכה מיד.
מזינה ומאוזנת. טעימה ומותאמת.
הצטרפו למהפיכה עם שחר
- קנו לכם את המנהג החדש
פיצפוצי אורז של עליית

ו.ב.

את הארוחה תוכלו לקנות בקפה עשיר. חם ומהביל של עליית.

לעתיד סדא שא.סא.א

בוא נתערב

כי ששה מבין אחד עשר היתרונות העקריים בתכניות "יתרון" אינם ידועים לך!

אחד	כספך נוחן לך הכנסה גבוהה פפורה ממס הכנסה - כל תכניות "יתרון".	שבעה	אתה מקבל הכנסה חודשית קבועה בגובה של 9% ומו לשנה - ביטוח חיים ונכות עד לסכום של -15.000 ל"י. ללא כל תשלום נוסף - תכנית "יתרון" ביטוח הכנסה שוטפת".
שניים	כספך שומר על ערכו הודות להצמדה מלאה לאינדקס - כל תכניות "יתרון".	שמונה	אתה חוסך סכום חודשי קבוע לפי יכולתך ומקבל כבר בתום שלוש שנים הלוואה אישית בתנאים מיוחדים - תכנית "יתרון" לכל".
שלושה	כספך עומד תמיד לרשותך. לאחר מתן הודעה על 30 יום בלבד - כל תכניות "יתרון".	תשעה	אתה חוסך סכום חודשי קבוע החל מ-25 ל"י ע"ש ילדך וזכאי כבר בתום שלוש שנים למענק מיוחד של 5% - תכנית "יתרון" לכל".
ארבעה	אתה נהנה מסענוק מיוחד של 5% מגובה הפקדון בנוסף להפרשי ההצמדה לאינדקס - תכניות "יתרון" ו"יתרון הכנסה שוטפת".	עשרה	המשכנא הכפולה שתקבל תוחזר במשך תקופה ארוכה מאוד ועד ל-18 שנה - תכנית "יתרון" דירה".
חמישה	אתה מקבל הכנסה קבועה מדי חודש בחודשו בגובה של 9% ומו לשנה - תכנית "יתרון" הכנסה שוטפת".	אחד-עשר	אתה מקבל משכנתא כפולה בלתי צמודה לרכישת דירה עד ל-40.000 ל"י ברבית של 9% לשנה בלבד - תכנית "יתרון" דירה".
ששה	בנוסף להכנסה גבוהה אתה נהנה מביטוח חיים ומביטוח למקרה נכות. ללא כל תשלום נוסף - תכנית "יתרון" ביטוח".		

מלא נא תלוש זה

לכבוד
ת.ד. 456
תל-אביב

☐ אתם צורקים!

אכן. יתרונות רבים של תוכניות "יתרון" אינם ידועים לי לכן אשמח לקבל עלון הסברה מפורט של תכניות החסכון שלכם.

☐ אתם טועים!

ידועים לי כמעט כל היתרונות שפורטו לעיל. עם זאת אשמח לקבל עלון הסברה מפורט של תכניות החסכון שלכם.

שם.....

כתובת.....

עיר..... שכונה..... רחוב..... מס'.....

חוכל גם להתקשר לאחר שעות העבודה לדיסקומופון.
הודעתך תוקלמ וזיענה למחרת בבוקר.
חייג: תל-אביב 54572: ירושלים 532650: חיפה 521285.

בנק דיסקונט לישראל בנק ברקלים דיסקונט

אנשים

תשאל אף פעם לא תדע... חיך פינייה אל הכתב הצבאי ואמר: "אתה יכול להמשיך לשאול, כי אם לא תשאל אף פעם לא תדע!"

מרקו תורג'מן, מי שהיה בשעתו אחד מעמודי התווך של חי הלילה של תל-אביב, חי (אפילו טוב) חיים כפולים בירושלים ובתל-אביב. אביב הוא מבלה בתל-אביב ואילו בלילות הוא מנהל את מועדון אבוסטור בירושלים, מה שלא מפריע לו להמשיך לארח, כדרכו תמיד, את חיילי צה"ל. בירושלים מארח מרקו במועדונו את חיילי פיקוד המרכז ועורך מסיבות לטיסות של חיל-האוויר. ביום החמישי האחרון, למשל, נראה מועדונו הירושלמי כמו קליפורניה התל-אביבית בימים הטובים. באו לשם חברי להקת פיקוד המרכז בתום הופעת ה-גאלה הירושלמית של הצגתם החדשה וכן משתתפי פסטיבל-הומור-המזרחי וכראשם **בן-עז שרעבי ויוסי בנאי**. ההלילה נמשכה במקום עד השעות הקטנות של הבוקר, כשבסיומה הגיש אלוף פיקוד המרכז, האלוף **רחבעם (גנדי)** זאבי במתנה תקליט שים לכל חברי להקתו.

פסוקי השבוע

י"ר המחזקה העיר בית במפ"ם, אליעזר בארי: "בגדה המערבית יש מלוכה כבר שנים רבות. קודם שלט שם המלך חוסיין, היום שלט שם המלך משה דיין."

בעל הטור יעקב רוטנבליט, על נסיעתו האחרונה של משה דיין לארצות-הברית: "אני נזכר, למשל, כי שדה הי-ניסויים הנפלא בוויאטינאם עור מד להיסגר בכל רגע לצורך שיפוצים ותוהה היכן יפתח ה-שדה החדש. אני תוהה לאן מור ליד מירון הויון במזה"ת, ור האם מניסעות-רכש כמו זו של מר דיין, איננו יוצאים מווייניס יותר מדי."

חנ"ך: "למדד יוקר-המוות במחנה האויב יש הש-פעה ישירה על מדד יוקר-החיים שלנו."

כי אחד ממקורות האינפורמציה החשובים של השגריר הרוק בן ה-64 היתה הרכילאית **מירא אברך** שלמרות מישקלו הרב וקשיים בנשימה היה בר-בור עולה מדי פעם ברגל ל-דירת הגג שלה כדי לשמוע קצת רכילות טרייה.

זכרונות מילדותו הע-לה ח"כ **אריה (ליובה) אדי-אב** סיפר בתוכנית גלי-צה"ל, כשהיית בן 16, על חייו בראשית שנות ה-20 במוסקבה. משפחתו של אליאב חילקה אז את דירתה עם אחד מצירי ה-פורטרטים של העיר, אביו של הסופר **בוריס פסטורנק** מחבר-רו של דוקטור זיגונג ובעל פרט-נובל. לפני 12 שנים, כשיצא אליאב לשליחות בשגרירות ישראל בברית-המועצות, פגש ב-גמל התעופה של מוסקבה את בוריס פסטורנק, שבאותם ימים נודה בברית-המועצות והואשם עליידי המיסד שם בקומוניזם-ליטיות. ליובה הספיק רק לג-שת לפסטורנק ולומר לו: "אני בנה של מטילדה אשר גרה אית-כם במוסקבה," כשהאשה שניצ-בה ליד הסופר הרחיקה אותו מהמקום מחשש לשלומה. אר-תה אשה, סיפר אליאב, היתה לרה. המתוארת ביסודיות ב-דוקטור זיגונג.

דובר צה"ל, אלוף-מישנה פנחס (פינייה) להב עמד בשבוע שעבר בלחץ הכתבים הצבאיים כדי לגלות להם פר-טים אודות אירוע בטחוני מסו-יים. פינייה הצליח להתחמק ב-אלגנטיות מכל תשובה ברורה. אבל אחד הכתבים המשיך לל-חץ עליו. לבסוף פקעה סבל-נות של הדובר והוא סיפר ל-כתב את הסיפור הבא: "ילד אחד פנה אל אביו בשאלה: 'אבא, מה המרחק בין אירופה לאמריקה?' האב הטרוד סילק את הילד מעליו: 'לך מפה! אל תבלבל לי את המוח, אתה רר את שאתה מפרע לי!'" כעבור דקות ספורות חזר הילד אל אביו בשאלה נוספת: 'אבא, איזה חיות יש באוסטרליה?' תסתלק או שתחטוף ממני סטי-רליח! אמר האב. לבסוף ני-גש הבן אל אביו ברעד ושאל: 'אבא, מותר לשאול אותך שא-לה? חיך אליו האב ואמר: 'תשאל בני, תשאל, אם לא

אין לי כבר בנות לחתן, ולו כבר אין בנים לחתן, אז מה יש לי להעריך? ...בהתחלה, כש-קיבלנו את השילומים, היה ח"כ **יוחנן באר** יוצא מן-החדר ברגע שהתחלתי לדווח על מה שאנחנו מקבלים מגר-מניה. לאחר מכן, כשהתחלתי לספר על הנשק שקיבלנו מה-גרמנים, התחיל להקשיב באוזן אחת ומעמיד פנים שאינו שר-מע... (על המיפעל להרכבת מכוניות בנצרת) אולי מנצרת תבוא הגאולה. הפעם לא מנצ-רת תחתית, אלא מנצרת עי-לית... אני לא יודע מה ההבדל בין כונס-ינכסים ובין מפרקי-חברה, אני רק חושש ששניהם ירצו כסף... סבלנות, רבותי, סבלנות. או זבלנות, כמו ש-אמרו פעם הייקים. ...הייתי צריך לקבל מיכתב מחברת ליי-לנד באנגליה ולא קיבלתי. נת-ברר שהדואר איבד אותו. אז היה צורך לשלוח את הציר ה-לכלכל שלנו בלונדון אל החבר-רה, כדי לקבל מהם העתק.

מתחרה לדוגמיות ישראל קמה בדמות ללא רבין, אשתו של שגריר ישראל באר-צות-הברית **יצחק רבין**, ה-עומד לסיים את תפקידו. אחרי ארוחת הצהריים החגיגית ש-נערכה בשבוע שעבר בוואשינג-טון על-ידי מפעל מלווה ה-פיתוח של ישראל, בה נמכרו איגרות הבונדס, נערכה במקום תצוגת-אופנה של דמויות תנ-כיות כשבין המדגמות היתה גם לאה רבין שעלתה על המס-לול והדגימה לקול תשואות הקהל את דמות רחל אמנו.

שגריר אחר העומד לס-יים את תפקידו ולחזור למור-דתו הוא שגריר ארצות-הבר-רית בישראל **ולדורת ברבור** שכהן בתפקידו האחרון ל-מעלה מ-11 שנים ולכן נחשב לבר-סמך בענייני ישראל. אח-רי הפעולות האחרונות של צה"ל בסוריה, הביע ברבור את דעתו על הישראלים: "אתם, הישראלים, מפרזים תמיד ב-שלושה תחומים: בנהיגה בל-תי-מושמעת, באורך ובכמות הנאומים שאתם אוהבים לשאת בכל הזדמנות — ובעוצמת הת-גובה הצבאית שלכם." והוא כנראה יודע מה שהוא אומר.

חני פרי מלכת המים 1970 שהפכה דוגמנית בין-לאומית, הגיעה גם ללבנון. יותר נכון, לעיתונות הלבנונית. קורא העולם הזה בשם נבואני מגילום שליד עכו גילה את מודעת הפירסומת בשבועון הלבנוני **אלשבה** בתאריך 21.10.72. כותב נבואני: "נתקלתי באלשבה בתמונתה של הדוגמנית חני פרי במסגרת פיר-סומת לשיפוחנים של מקס פסטור. אני מקווה שלא רק שגרירת היופי מ ישראל תופיע בשבועונים ערביים למטרות פירסומת, אלא שגם שגרירי רצון טוב יוהלו בעתיד הקרוב בין ישראל לארצות ערב."

בבני-ברק מתהלכת ביר-מים אלה האימרה הבאה: "הוי, איך ירדה הרבנות! תחילה היה הרב **אברהם יצחק קוק**, שהיה כהן. אחר-כך בא הרב **יצחק אייזיק הרצוג**, ש-היה לוי. אחר-כך בא הרב **ארי-סר יהודה אונטרמן**, שהיה לפחות ישראלי. עכשיו ישנו ה-רב **שלמה גורן**, שהוא ממ-זר..."

על אותו נושא, עזר וייצמן: "גורן אוסף תוארי רבנות. תחילה רב צבאי. אחר-כך רב אלוף אחר-כך רב ראשי. ועכשיו רב-ממוזר."

איך נודע צלם שצילם את תחנותם של האח והאחות **חנך ומרים לנגר** על מועד החתונה? השבוע נפתרה ה-תעלומה. במיקרה לא היו אלה אנשי של הרב שלמה גורן ש-דאגו להנצחה צילומית של ה-טקס באמצעי התיקשורת. לא כל-כך במיקרה יצאה ההזמנה מלישכתו של שר-הביטחון **משה דיין** שדוברו **נפתלי לביא** טילפן לאחד מצלמי ה-עיתונות והזמין אותו לבוא ל-אולם החתונות מבלי לפרט. להתעניינותו של הצלם, השיב לביא: "כדאי לך לבוא. לא תתחרט."

איך השתלט השומר הצ-עיר על קיבוץ בית-אלפא? ב-שנות ה-40 היה הקיבוץ מעוז של מפא" כשמספר מועד של חבריו השתייכו להשומר הצעיר. ב-1940 עלה להתיישבות ליד בית-אלפא קיבוץ ניר-דוד כשר-אחד ממתיישביו או היה מי שכוונה "שליגר" והידוע היום כאלוף (מיל.) **אברהם יפה** מראשי ארץ-ישראל השלמה.

יונה אליא

הופיעה השבוע בהצגת בוטיק השקרים ביקנעם. לאחר ההצגה התנפלו עליה רבים מהקהל וביקשו חתימות. יונה ניסתה להתחמק מהקהל הרב, נפלה, נחבלה בשפתייה, הועברה לבית-חולים, שם קיבלה טיפול במשך חמישה ימים ואחר שוחררה למנוחה בבית.

מתוך ישיבה של הסנהדרין הגדולה

תורה

„ארץ הצבי" והצביעות

A black and white portrait of a young man with dark, curly hair and a mustache. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a light, textured surface. The photo is framed by a thin black border.

8

שיכון עובדים טובה כהשקעה

דב כהן : צילום : גנא

אתה נותן בית למשפחתך. תן להם את הטוב ביותר

אתה, אמנם, רוכש דירה לצרכי המשפחה, אולם עליך לזכור שזוהי גם השקעה ועליך להשתדל שערכה יישמר בכל התנאים.

עם רמת הביצוע וטיב החומרים המושקעים בדירתך, מובטח לך שרכשת בית נאה לדורות. דירה בשיכון עובדים טובה כהשקעה.

„שיכון עובדים“ בנתה בעשרות השנים האחרונות עשרות אלפי דירות ופיתחה איזורי מגורים חדישים. עד היום הם נחשבים לדיוור טוב ושכונות-יוקרה ושומרים על ערכם המלא.

גם היום אתה מקבל בשיכון עובדים דירה מתוכננת היטב בתוך מסגרת תכנון סביבתי מקיף, ההולם את צרכי המשפחה כולה.

פרטים כמעדרי שיכון עובדים בע"מ: תל-אביב: רח' ליאונרדו דה ויצ"י 21 טל 250211 ירושלים: רח' הלל 8 טל 233395. חיפה: רח' החלוץ 43. טל 660915 בארשבע: רח' מצדה בין מרכז הנגב. טל 3542. אשדוד: רח רונזין 12 טל 31890

זוגות צעירים!

אירגון הזוגות הצעירים ליד העולם הזה — כוח חדש מתכונן

לפעולה גדולה

במאבק לפיתרון בעיית הדיוור

כל הזוגות הצעירים המוכנים להצטרף לפעולה זו — מתבקשים להתקשר באופן דחוף עם משה גלילי, טלפון 230856 תל-אביב, בין השעות 9 ו-12 לפניה"צ.

לא נמחין עד בוש -
לגג מעל לראש!

יונה אליאן
(וכובשת הסרט גורית)

זאב רווח

בומיק השקרים

פתחיתקה — היכל,
יום ד', 6.12 ב-8.30
אשקדון — רחל,
יום ה', 7.12 ב-8.30
גבעתיים — הדור,
יום ו' 8.12 ב-9.00
כרטיסים: תל-אביב, „לאן“
ו„רוקוקו“ וביתר המשרדים.
חיפה,
„קופת-מכבי“ ו„גרבר“,
הפצה ראשית:
„לאן“, טלפון 231655.

מפיק: יצחק בן-נחשים (זיטו), טל 244044

מסגפים את ארצנו בכל דרך שרק אפשר: משליכים פסולת על הדשא בגנים ציבוריים, מנקים שטיחים מזוהמים מעל ראשיהם של עוברי-אורח, מטאטאים רפש מתוך החנויות החוצה אל המדרכה, אל גומות העצים ואל הכביש. מזהמים את האוויר, את הים ואת הנחלים בכיוב, ב־סירחון, בגזים-מרעילים ובצפירות מכונות — וכאלו לא די בכל אלה, אז באים לך בעלי הכלבים ומניחים לכלביהם לחריבן באמצע המדרכות וכל הישוב צריך לדרוך על זה!
אני מצפה בכליון עיניים למלחמה אטור-מית!
צריך לעשות קצת דיוגנפציה בסביבה. אדם טרף, חזון

כבר היו

דברים מעולם

„העולם הזה“ 1728 ו-1838, על תמונות עירום של הזמרת-רקדנית-שחשקנית ג'וזי כץ.
מה קרה לכם? אתם מתחילים לחזור על עצמכם. הנה למשל בכתבה על ג'וזי

ג'וזי לפני שנתיים
מהשבול —

ג'וזי היום
— עד השוד הגדול

כץ, שהצטלמה בעירום עבור הסרט שוד הסלפונים. כבר היו דברים מעולם: לפני שנתיים הראתם את ג'וזי העירומה שהי סיעה אז בצורה מופשטת לגמרי בסרט שבול.
דהילק! תמצאו עירומות חדשות. נמאס מהישנות!

מוטי רובין, רמת-גן

● לאלה שעוד לא נמאס להם, ג'וזי אז והיום — ראה תמונות.

תנו לה גבר...

גולדסטאר

עברית מדוברת לא נורמלית

נאט דן בן אנוש ונתיבה בן יהודה

מדור זה הוא תוספת למדור המפורסם של דן בן אנוש ונתיבה בן יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וכיפויים משלהם.

חליפת-מכנסיים (פרדפון)

מיקרוימיני לידה

שפן פרווה

מפוקס הביגוד

בולרו מעילון קצרצר, על-פירוב אף ללא שרוולים.

בטלדרס ז'קט הנגמר במותניים, ובחגורה, בעיקר לבוש צבאי.

ביקני בגדים מינימלי לאישה, עשוי שני חלקים.

גרט כומתה.

גטקס תחתונים לגבר, גם ארוכים.

גסטקה קו גזירה בבד השמלה, מעל לחזה האשה.

דפלקוט מעיל חורפי מצמר גס או לבד, עם בורנס וכפתורי עץ.

זקט חזייה לגבר, חלק החליפה המסורתית, הנלבש מתחת לז'קט.

טיטס גרבי נשים, הכוללות מכנסיים תחתונים; גרבוניים; מכנסי בלט.

מוקסינים סוג נעליים, שנתפרו ללא אימום.

סליפ בגדים לגבר, מינימלי, ביקני לגבר.

פולובר סוודר חסר שרוולים.

פונצ'ו מין כיסוי עליון הנלבש מעל לבגדים, שכמייה בנוסח מקסיקני.

פליסה קפלים צרים לאורך החצאית, הנוצרים על-ידי גיהוץ מיוחד.

פלרינה שכמייה.

קומבניזון שמלה תחתונית.

קסטיום חליפה ואף תלבושת לפורים.

קורסז' סרט מבד קשה, נתפר לחצאית מתחת לחגורה.

קורסט מחוך.

קלוש גזרת החצאית כשהיא מתרחבת באלכסון כלפי מטה, כפעמון.

קפישון מין כובע, מחובר למעיל, בורנס.

של צעיף רחב, משמש כסות לכתפיים.

שלפה מגבעת, כובע לאדון.

שיחה בין שניים אלה על נושא המוכר היטב לשניהם, הגזע, אינה יכולה להיות נטולת עניין.

מרגרט מיד תורמת את הנסיון העצום שהיה לה בחקר חברות בנות כל הגזעים, ואת דעותיה המתקדמות בכל שטחי החיים (היא בין אלה הממליצות להפוך את המריחואנה לסם חוקי). בהדרכתה גולשת השיחה לאפיקים רבים ומגוונים, לצורות רבות ושונות של גזענות, ולשגות עדות מכל הסוגים, מן הבעיות של היהודים והאיטלקים באמריקה, ועד לתנועה לשחרור האשה, כשהיא מנסה למצוא בכל אלה השלכות לבעיות הכושם באמריקה. בין הדברים המועלים בנושא זה היא ההנחה היסודית של מרבית האנושות, כאילו הצבע הלבן קשור לזוהר, טוהר ומלאכי שמיים, ואילו השחור, לרוע אינולת והי שטן.

בולדווין שעבר על בשרו את נתיב היסורים של גזע כושי בן פרבריינוני, מביא לשיחה את כל עומק היגונו, היאוש והזעם העצור בו, גם כמשורר הרואה עצמו חלק בלתי נפרד מן האנושות, וגם ככושי החש כי אינו מקובל על אנושות זו, ותובע על כך את עלבוננו.

(המשך בעמוד 12)

של מדינת היהודים החדשה. קיבוצניקים ופנתרים, נשים ערביות ואברכים צנועים, מועקת בתי-קפה מרופטים והטיפוסים היושבים בהם באפס-מעש, והכל בעט קלה, בעין חדה, ובאהבה רבה לבשר יות.

מי שמכיר את יוסי שטרן, יודע ודאי למה לצפות.

החיתומים בעיני הכוש'

A Rape on Race — James Baldwin & Margaret Mead Ed. Corgi, U.S.A. 1972.

„הגע על הפרק” — שיחה בין מרגרט מיד וג'יימס בולדווין, הוצאת קורגי 1972 — 255 עמודים.

מרגרט מיד, אנתרופולוגית שחקרה את החברה האנושית על כל שלביה, מן היפרימיטיביים של איי סמואה, ועד לזו המשוכללת ביותר, בפרברי ניו-יורק, היא אחת הנשים הנאורות יותר באמריקה. ג'יימס בולדווין, סופר, מחזאי ומשורר, מן הראשונים שהציגו בצורה בוטה ובלתי משתמעת לשתי פנים את מצב הכושים בארצות-הברית, הוא כיום אולי החשוב בסופרים כהי העור בעולם ואחד הדוגלים בגלוי ב„כח השחור”. מכאן, ש-

יש אומנם פה ושם גיצנוצי דמויות אנושיות. כמו למשל, ראשהעיר, המהר-הר בכך שאינו האדם שחלם להיות. אבל זה ניספג מהר מאוד בתוכמות וניבוליי (בהמוניהם), שאולי משעשעים במחצית השנייה של ההצגה, אבל אין בהם כדי להרכיב יחד מחזה.

ייתכן ובאמריקה שלפני הבחירות, היו רבים שהזהוהו עם מחזה שיש לו השלכות למנטליות הפוליטית של האמריקאי הממוצע, לאורח-החיים של עיירה ממוצעת, ולעניינים של מוסר, דת, גזע ושמרנות. קשה להניח שבשאר, אפילו ערב הי בחירות, יימצאו כאלה.

ההצטיינות האמיתית היחידה של המחזה הוא שלמה וישינסקי, בתפקיד הקלי-יחסית של האלכוהוליסט, היוצר את הדמות המשכנעת היחידה, בפניו החיוורים, ראשו המתנדנד ללא הרף, ודבריו הנפזים בקושי.

תקליטים

בנטיזה בשחור ושחור

דיוק אלינגטון, כרך 1 — ויקטור, 731043

תקליטים של דיוק אלינגטון לא חסרים בשוק. הוא עבר בקריירה הארוכה שלו חברות רבות, וכולן הקליטו אותו לעתים קרובות. כך שהמבחר הנמצא היום בעולם (אם כי לא בארץ) ממש מדימים.

ואף על פי כן, אין חובב ג'אז שיוכל להרשות לעצמו לדלג על אוסף עתיק-יומני זה. אמנם כל ההקלטות נעשו בשנים 1927-28 — חריקות סיבוביהם של התקליטים המקוריים ב-78 ס"מ עדיין נשמעים היטב בכמה מן הקטעים — היא איכות היא איכות של תקופת הגרמופון עם האוזן הגדולה — ומכל נגניו הקבורים עיני של אלינגטון, נמצא שם הארי קארני.

אבל למרות החריקות, למרות הגיל, יש בו בתקליט זה כל כך הרבה חיים וחן, עד שאתה פשוט שוכח את הטכניקה, ומאזין למוסיקה.

בנטיזה בשחור ושחור והקלטת אמנם באיכות טובה יותר, אבל לא בחיות גדולה יותר. דברים דומים אפשר לומר על קריאת אהבה קיריאולית, הבלוז שאני אוהב לשיר, הארלס ריבר קוויבר, ועוד. חווייה נעימה בהחלט.

ספרים

ירושלים 1973

יוסי שטרן — אלבום של 10 רישומים.

מבט מהיר וחטוף על ירושלים של זהב, כפי שהיא נראית לאחר 25 שנים

רישום של יוסי שטרן

25 שנים של יהודים

לאופרה הולכים בדרך-כלל על-מנת לשמוע, לא לראות. ודאי שלא לראות עירום, למרות זאת, עם פתיחת העונה הקרובה באופרה של טינטי, אוסטרליה, יילכו רבים כדי לראות, לא לשמוע: ביצירה שהומינה האופרה אצל המלחין רלף סקולתורפ, בשם פולחני מעבר, יופיעו הרקדנים בסצינות הבלט ערומים כביום היוולדם — כשפנייה הם מכוסות מסיכות.

למה מסיכות? למען הצניעות כמובן. האופרה, אחרי הכל, איננה מועדון-לילה.

תיאטרון

מחפרקים, מחפרקים

„אלופי העונה”, מאת ג'ייסון מילר בתיאטרון הקאמרי. במאי: היי קיילוס. עברית: אהוד מנור. תפאורה: אריה נבון. משתתפים: יהודה פוקס, ראובן בר-יונתן, יוסי גרבר, שלמה וישינסקי ויצחק חזקיה.

ארבע מתוך חמשת הנפשות, במחזה זה, הופיעו לפני 20 שנה בנבחרת כדורסל ש הביאה כבוד וגביעים לבית-הספר התיכון של העירייה, והצטיינה ברוח-הצוות שלה. הדמות החמישית במחזה היה מאמנם דאז, כיום מורה להתעמלות בדימוס.

לכאורה, קשורים החמישה קשרים הדוקים עד היום. אחד מהם הוא ראש העיר. השני הוא בעל-החוף, המממן את מסע בחירותיו. השלישי מנהל את המסע, הרביעי הוא שתיין מפיץ מרגליות ציניות. המאמן הוא האב הרוחני של כולם (זה, דר-אגב, מוסד מבוסס בארצות-הברית: מדריך ספורט שהוא גם מדריך רוחני).

אבל כשנפגשים החמישה, על פחיתות ביי רה ובקבוקי יוסי, לשיחה אינטימית ממושכת — הרי שבמקום שישתדלו לפרק יחד את אויבם המשותף — יהודון בשם שרמן החושק במישרת ראשהעיר — הם מפרקים זה את זה, לפי מיטב המסורת של המחזאות האמריקאית המודרנית, וחושפים את המנגנונים המפעילים אותם. הצרה היא, כפי שאומר השיכור בסוף ההצגה לבעל החוף ש-המלודרמה הפרטית של אינה מעניינת.

וזה בדיוק זה: הביוגרפיות והמניעים המפעילים את חמשת הטיפוסים האלה הם כלי-כך שיגרתיים וצפויים, והופיעו כבר בכלי-כך הרבה הודמויות קודמות. עד ש זה מעורר פיהוק.

כל אחד מהם לחוד, וכולם יחד, שקר פים ושטחיים. נדמה כאילו אין בהם דבר שלא יוצא לאור על הבימה. אפילו הדבר רים הנאמרים לא היו באים לידי ביטוי ללא עזרה מבחור.

המחזאי, כנראה חשב לא רק שהוא כותב על הדימויות, אלא גם למען הדימויות. הוא דואג לחזור על כל אימרות שפר פעם, פעמיים ושלוש. „בינוניות היא הצטיינות בדרגה נמוכה”. „הזמנים אינם משתנים, רק התאריכים.” וכיוצא בזה.

במהלך שלושת השיחות בין השניים, המרכיבות את הספר, הולך הוויכוח ומח- רף, ההשוואות שעושים השניים נעשות לעתים פרועות (התיימנים בארץ משולים לכושים באמריקה), ובולדווין רואה בסופו של דבר את כל ההיסטוריה כמוזימה לבנה לדכא את כל מי שאינו לבן. ושוב, כדוגי- מא, הוא חוזר לישראל, אותה אינו אוהד במיוחד, ומתאר אותה כנטע זר שנשתל בשרירות לב על-ידי המערב בלב עולם ערבי, כדי לשרת אינטרסים קאפיטליס- טיים לבנים.

התהום בין השניים נפערת כאשר מר- גרט מיד רואה את תפקידה, כאדם וכי- אמריקאי, במאבק נגד המצב הקיים ונס- יון לשפר אותו, שעה שבולדווין, אשר אינו מאמין עוד בדבר, מטיף בעצם לבני עמו שאין עוד תקנה לעולם, ואם זאת אסור לתת למצב הקיים להימשך. המוצא היחיד לדעתו הוא התפוצצות אדירה, מעין תמות נפשי עם הפלישתים. לכושים אין עוד מה להפסיד.

השאלה שמתעוררת בסופו של דבר אי- ננה מי מן השניים צודק כי כאשר אתה קורא את הספר מסתבר לך שבעיית ה- גזע היא באמת ובתמים חבית חומר-נפץ, ואין כל סיכוי שניצוצות הקרבים אליה במהירות מסחררת, יכבו מעצמם, ללא עז- רה דחופה מבחוץ. ובישראל של פנתרים, גרוזינים, פרנקים וויווונים מוטב לעיין הי- טב בספר ולחפש דרך שלא תוביל אל אמריקה של שנות ה-70.

יום התן וקח

„האמת השלישית“ מאת מיכאל בר-זוהר הוצאת וייזנפלד וניקול- סון 1972 — 177 עמודים.

סיפורי מתח פוליטיים דמיוניים מקוב- לים היום בעולם. מה עוד שכל מיני שלי- חים ממנצ'וריה ותנים בנוסח פרדריק (יום התן) פורסייט, דומים כל כך למצי- אות, עד שלא קשה להאמין כי חלק מן הדברים שבספרים אלה, אמנם התרחשו באמת.

מיכאל בר-זוהר צועד בדרך שנוסתה כבר בהצלחה על-ידי אחרים. הוא מתחיל מרציחתו המזוהה של שריהחוף הסובייטי בניו-יורק, וממשיך בסיפור המתפשט על פני אירופה, עושה קפיצת דרך קטנה ל- ישראל, ומסתיים במקום בו התחיל, בי- וושינגטון, להבדיל מהסיפורים הנזכרים

סופר בר-זוהר
אין צורך במחשבות

מעלה, אין סכנה שמישהו יחשוד כי אמת גדולה מסתתרת מאחורי הסיפור הזה. תפי- ניותיו רבות, ודורשות לפעמים מידת אי- מון ותמימות מוגזמת מן הקורא, כדי שלא יהרהר ויחשוב אם באמת יתכנו כל הדב- רים המתוארים כאן. מה שהמחבר טופל על הסיי.איי. האמריקאי, הוא כאילו וכי- אפס לעומת מה שנאמר עליו כבר בעי- תונות היומית.

גם במה שנוגע לעומקן או עניינן של הדמויות, זה לא בדיוק הספר שיסכן את ג'ון לה קארה. לעומת זאת מהמצא בר- זוהר היטב בכל מיני מהלכים פוליטיים סודיים וסודיים למחצה אחריהם עקב תוך כדי עבודתו כעיתונאי. הוא זרין מאד בהמצאת מצבים דרמטיים, הבאים בזה אחר זה במהירות גדולה מאד. כך שאפילו אם תתעורר בקורא ההרגשה שנפגש בהם כבר פעם, וזה יתכן מאד, אין הרבה זמן לתהות היכן, ומתי, כי מיד צץ ורץ הי- רעיון הבא.

זהו ספר נאה לקריאה מרתקת. הרהר- רים בסוף אינם הכרחיים.

מאריכה את התענוג

BROADWAY 100

תוצרת דובק-ערבות לטיב • AMERICAN BLEND • SUPER KING SIZE FILTER

פ' ינימה זה קומדיה. ההצגה תמה וגשלמה.

העכבר שאג — ונרם.
הם הביאו גאולה למדינה — כמעט. הם הצילו את הממזרים — כמעט. הם הפילו את הממשלה — כמעט. הם פירקו את הקואליציה — כמעט. הם ויתרו על כסאור תיהם — כמעט.
הם עשו חיל — ממאמר למאמר, משידור לשידור, מנאום לנאום.
והנה עכשיו — הכל נגמר. הצעת-החוק של גדעון האוזנר מתה.

שקט, שקט, שקט. החנוכיה דוקת.

■ ■ ■

א' יני רוצה להצטרף למסע ההתעללות בראשי הל"ע.
אני מוכן להשאר זאת ברצון לכל אותם עיתורי נאים טובים שרקדו במשך הצינשה סביב הל"ע. שהני ציתו בהתלהבות כל פיהוק של קול וגיהוק של האוזנר. **עכשיו הם מתנפלים על גיבוריהם באותה התלהבות, בתוספת-ימה של סאדיזם.**
הם ניפחו את הבאלון עד לממדי ענק — ועכשיו הם מתרגזים על שהוא התפוצץ בפניהם.
מה הם רוצים מהל"ע האומללים?
הרי אלה — הל"ע — היו הקורבנות האמי תיים של הפרשה!

■ ■ ■

ב' שביע' הל"ע התחיל כל העניין כתרגיל תמים למדי. תרגיל לגיטימי בהחלט. שכל מיפלגה עושה כדוגמתו מפעם לפעם.
הם שמעו על פרשת הממזרים. הם אמרו לעצמם: „הנה, זוהי הזדמנות טובה להזכיר לצבור שאנחנו קיימים, אחרי שלא שמעו עלינו במשך שנתיים וחצי. הבה נגיש הצעת-חוק.“
לא הצעת-חוק מהפכנית, חליקה. איאפשר

המכונית נעצרת בדרך נס, על-ידי מחסום מחוכם שהקים הרב גורן בהשראת הקדוש-ברוך-הוא. הנהג יוצא ממנה, חיוור ורועד, ואחרי שתיים-שלוש פסיעות הוא צונח בעילפון.
מה הטעם לבעוט בו, במיסכן הזה?
היתה לו חוויה נוראה, לא עדינו. זה לא מצחיק.

■ ■ ■

ה' פרשה נגמרה למעשה. נשארות השאלות. קודם כל, מדוע עורר „חוק האוזנר“ האומלל התרגי שות כה עצומה — הרבה מעבר לתיקויותיו ולחששותיו של היום עצמו?

פשוט מאוד: מפני שזאת היתה תרופת פאטנט.

כל רופא-אליל יכול לעורר התלהבות והתרגשות אם יבוא אל חולה-סרטן ויגיד לו: „אל תפחד. הריפוי שלך מובטח. אינך צריך לעבור ניתוח מסוכן. קח את הכדור הזה, והכל יהיה בסדר.“

החברה הישראלית חולה במחלה ממארת — הכפייה הדתית. יש למחלה זו שרשים עמוקים — רוחניים, פולי-טיים, כלכליים. הדרך היחידה לריפוי היא ניתוח: הפרדת הדת מן המדינה.

יהיה זה ניתוח מכאיב מאוד. הוא מחייב שינוי מור-שנים מקודשים, שבירת הרגלים שהשתרשו בחיינו, מי-גור כוחות פוליטיים כבירים, ההולשים על אינטרסים כלכליים עצומים.

בקיצור: מאבק ממושך, שיחייב מאמצים וקורבנות.

לאזרחים שמרניים ועצלניים, המקללים את הממשלה על עיתון-הבוקר והתומכים בה בשאר שעות היום — זוהי חזות קשה.

והנה באו הל"ע, ובפיהם בשורה לאזרחים אלה: „אין

לא עלינו!

צורך בניתוח. אין צורך במאבק. יש לנו פאטנט. בלי כאבים. בלי מאמצים.
„כדור אחד של ד"ר האוזנר, בזמן האררי זה — והכל יבוא על מקומו בשדום.“

■ ■ ■

מ' זכר-ההשכל של ההצגה הוא: אין רופא-אליל, אין תרופת-פאטנט. גלולות-האספירין נוסח ד"ר האוזנר לא ירפאו את מוקדי-הסרטן המכרסמים בגופנו הלאומי.

קודם כל — אין רופא אליל.
מיפלגת הל"ע, בגילגוליה השונים, היתה תמיד שור-תפת נאמנה בשילטון. היא שייכת כל כולה למה שקור-אים „המישטר“, „המיסמס“, „הקואליציה“.

מזה שני דורות מבוסס „מיסמס“ זה על ברית קדור-שה בין מיפלגת-העבודה, בכל גילגוליה, והמפד"ל, בגיל-גוליה השונים. אין זאת ברית-נוחיות חולפת. שום נשור-אין קאטוליים לא הגיעו לממדים כה מופלאים של נאמנות ודבקות-יחד.

היתכן ברית כזאת, במשך שני דורות, מבלי שיהיה לה בסיס רוחני ומעשי נועלם? כדברי הנביא: „הילכו שניים יחדיו, בלתי אם נועדו?“
בברית זו היו הל"ע תמיד, בגיגוזיהם השונים, גגגל רזרבי — גגגל חמישי.

■ ■ ■

ת' חילה קראו להם „ציונים כלליים א““ (להבדיל מ-„ציונים כלליים ב““ אבות הליברלים של גח"ל), והם היו שותפים נאמנים בכל הקואליציות ובכל חלור-קוה-השלל.

אחר-כך הצטרפה אליהם מיפלגה חדשה, שקראה לעצ-מה „עליית חדשה“, מפני שאיגדה בקירבה את הייקים שבאו בשנות ה-30.

כאשר התאחדו שתי המיפלגות, תרמה כל אחת משהו לקופה המשותפת. הייקים של „העליה החדשה“ תרמו את התרומות ההגונה והמכובדת. העסקנים המושפשים של ציונים כדליים א' תרמו את היידי הדרוש כדי להשי-תתק בהצלחה בחלוקת-השלל של השיטון.

איחוד מוצלח זה הוליד את המיפלגה הפרוגרסיבית, שניצחה על אימפריה כלכלית גדלה והולכת, שלא היתה שונה במאומה מן האימפריות הכלכליות של מפא"י ומפס"ח. אחרי הרפתקה קטנה של נשואין בלתי-מצלחים עם הציונים הכלליים (ב'), שהולידו את המיפלגה הליברלית, באו גירושין אורחיים. הפרוגרסיבים חזרו להיות מיפלגה

לעשות מהפכות כשיושבים בממשלה, שנגדה עושים את המהפכה. הצעה צנועה, שתכח גלום קטנים, שתעלה לידון, שתופר ברוב דיעות, שתעורר תשומת-לב כמשך שבוע-שבועיים, וזהו.

לכן לא הציעו הנהגת נשואין אורחיים. ולא את ביטול שילטון הרבנים בחיינו האישיים. ולא — חס-ושלום — הפרדת הדת מן המדינה.
וכמובן — גם לא התרת נשואי-תערובת, טפורטפורט. אלא משהו צנוע, מכובד, שיהרג רק קצת-קצת-קצת מן הסטאטוס-קוו: התרת בתנאי שכולם יהיו יהודים. חיתון" על פי ההלכה, בתנאי שכולם יהיו יהודים.
אילו נתקבלה הצעה זו, היו הרבנים נשי-ארים שליטים על חיי-האישות של כל יהודי-דים במדינה. ההלכה, שרוב רובם של אזרחי-ישראל רואים בה שרר מולטי-בנינים, היתה קובעת גם להבא את חיייהם של אותם אזי-רחים. הוויכוח האווילי על „מיהו יהודי“ היה נשאר בעינו.

אבל סדק טקט-טקטון — היה מבקע את חומת הכפייה הדתית.

אילו — אילו נתקבלה ההצעה, **אבל הל"ע כלל לא חלמו שההצעה תתי-קבל. הם גם לא היו מעוניינים בכך. הדבר היה מכאי לפירוק הקואליציה — והל"ע מרגישים די בטוב ובנוח בקואליציה זו.**

■ ■ ■

מ' ה שאירע בעיקבות התרגיל התמים הזה — ניתן לתארו רק בצורת דימוי.
כבר השתמשנו בסיפור אודות היהודי שקיבל תפקיד בקירקס: לקפוץ ממידל גבוה לתוך גיגית של מים. כשהגיע לראש המידל ונדרש לקפוץ, השיב כידוע: „על-קפיצה אין מה לדבר! השאלה היא איך אצליח לרדת מפה!“

זה סיפור נדוש. הוא גם לא כל-כך מתאים. נכון יותר לדמות את הל"ע לאדם היושב במכונית קטנה וצנועה, מורד ישן ומכובד, כשמעצוריה מתקלקלים לפתע בכביש היורד במידרון תלול.

המכונית דוהרת במהירות מטורפת, עוברת על פני מכוניות-מירוק ודגמי-פאר אדירי-עוצמה. כולם צועקים: „איוז מכונית פנטסטית! איוז! איוז! איוז! — ואילו הנהג עצמו רואה את מר המוות לנגד עיניו.

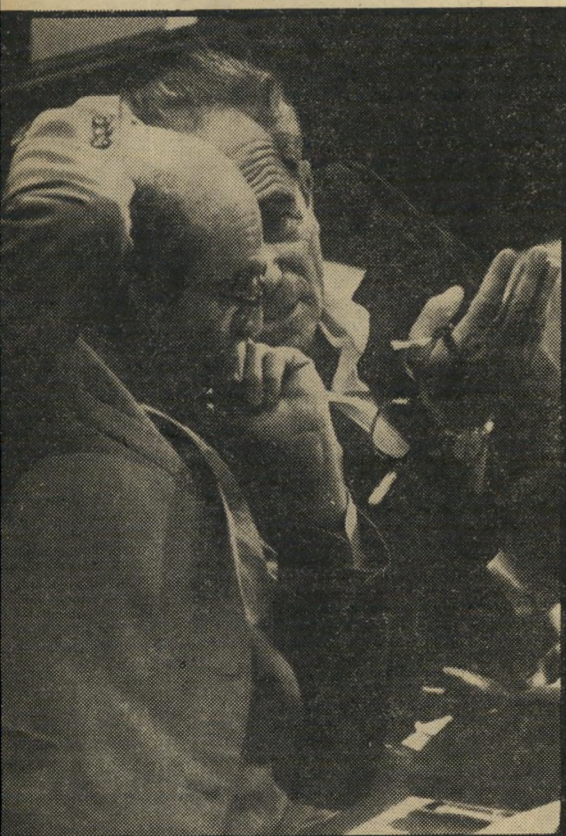
קטנה, ליברלית ועצמאית. זוהי מיפלגת קול והאוז-נר — ל"ע.

■ ■ ■

ח' שוב לזכור היסטוריה זו, כדי להבין עד כמה אבסורדית הדרישה שמיפלגה זו דווקא תשבור את חומות הכפייה הדתית.
חומות אלה הוקמו כמשך שני דורות עדי-ידי קואליציה „של“ היו שותפים לה בכל התקופות, וזאת הפסקה קצרצרה אחת.

ברוב שנות המדינה כיהן מנהיגם בתפקיד שרי-המישי-פטים — ודווקא באותן שנים בהן הפכו חוקי ימיה-ביניים חוקים חרותים של מדינת-ישראל.
מיפלגה כזאת יכולה לבצע תרגילים קטנים, כדי להפי-גין את ייחודה לעומת שותפיה. היא יכולה להשמיע פה-ושם צליל חריג. אבל היא לא תנהיג מהפכה, ולא תעלה על הבאריקות, ולא תעשה שום מעשה העלול לקעקע, או אף לזעזע, את הבניין שבו היא גרה ומשגשגת מזה 40 שנה.

הדבר בגל לא ייתכן, כי האימפריה הכדי-כלית של הל"ע, החולשת על המיפלגה, לא תיר-כד להרשות לעצמה אף יום אחד של מירי

ח"כים שערי והאוזנר (ל"ע)

חמה אמיתית עם מיפגת-השיטון.

■ ■ ■

א' ין רופא-אליל. אין גם תרופת-פאטנט. „חוק האוזנר“ לא בא להפריד בין הדת והמדינה. הוא לא בא לשבור את הסטאטוס-קוו של הכפייה הדתית, ולשים במקומו סטאי-טוס חדש.

להיפך, הצעת-החוק הכירה בשילטון המוחלט של ההלכה בחיינו, בזכותם המקודשת של הרבנים לנהל את עניינינו האישיים. היא רק ביקשה לאפשר במיקרים מסויימים הליך יוצא-מן-הכלל — מעין אי חילוני מבורד-בים של שילטון דתי.

הדבר פשוט אינו אפשרי — כשם שאי-ייתכן שבחורה תהיה קצת הרה, וחויך מזה תהיה בת-יהרהרה לחלוטין.

זהו הלך-של תרגיל האוזנר: אין קצת הריון. אין קצת נשואין אורחיים. אין פיתרון-פאטנט.

כבר עתה ברור שהתרגיל העזה לשיטון את הריב שלמה גורן. ויש חשש חמור מאוד שבניצוחו של איש זה, בעק השופר והתחבוי-לות, תגדל ותתעמק הכפייה הדתית במדינה יותר מבכל תקופה אחרת.

מי שרוצה לשים קץ לכפייה הדתית — חייב ללחום להפרדת הדת מן המדינה. רק כוח פוליטי הדוגל בכך, המוכן להיאבק על כך ללא רתע, יביא את הגאולה ברבות הימים.

זה לא יהיה קל. זה יכאב. זה ידרוש מאמצים וקורבנות. אבל זה לא יהיה תרגיל ריק.

סואץ. אבל מה שלא עשו המצרים עשו תעשיית ישראל. תוך מיספר חודשים הם מוטטו את קו בר-לב במישר המסחר והתעשייה.

כאשר הודיע השבוע שר המסחר-הרואי תעשייה, חיים בר-לב, כי החליט על בייטול הפיקוח על המצרים שהיה קיים עד כה לגבי 12 אלף מוצרי תעשייה, ועל הכללתו בעתיד לגבי אלף ומאתיים מוצרים בלבד, היה ברור כי לבר-לב אירע מה שקורה לגבי כל השרים המקבילים ניהול של משרדי ממשלה מקצור עיים: הם הופכים למייצגי האינטרסים של החוג עימו קשור משרדם.

כך קורה ששר-החקלאות הופך לגנצי החקלאים ומגן האינטרסים שלהם במקום להיות מופקד על החקלאות. ושר-התיירות הופך לגנצי המלונאים במקום לדאוג לתיירות. וזה מה שאירע גם לבר-לב: הוא הפך משר התעשייה לשר התעשיינים. התעשיינים הישראליים הצליחו לשכנע את בר-לב בתקופה קצרה יחסית, כי הפיקוח על המצרים הורס את התעשייה כיוון שאי היכולת להעלות את המצרים בתנאי התחרות המקובלים בשוק פוגעת ברווחיות התעשייה.

אין ירידה ברווחיות. טענות אלה של התעשיינים אינן זוכות לתמיכה במחקרים כלכליים. סקר שפורסם לפני חודש על-ידי מחלקת המחקר של בנק ישראל, בו בדק הכלכלן הבכיר מאיר

העם

דמי לא ישרד

שבתות שהציפו את המדינה בחנוכה היו גם נקודות אור.

השבתות שפרצו השבוע בסקטורים שונים של המשק הישראלי, שיבשו את חיי המדינה. איימו על יציבות המשק והעירו על גל גואה של מרירות בקרב שכבות הולכות וגדלות של האוכלוסיה, הנובע בייקור מגל האינסולציה הגואה ומקינאה ב-הטבות שמקבלות שכבות אחרות (ראו להלן).

אבל כשהדליקו השבוע אורחי ישראל את נרות החנוכה הם יכלו להתברך לפחות בעובדה אחת: ניתן היה להדליק נרות, לשיר שירי הנוכה וללול לבבות. בהרחבה ובישבה-הדעת ללא הפרעות שידורי הטלוויזיה. שבתות עובדי ההנדסה במשרד-הדואר, שהפסיקה את שידורי ה-טלוויזיה למשך חמישה ימים, נתנה לרבים בות מאזרחי ישראל לחוש את התענוג שבחיים ללא טלוויזיה.

הם יכלו לשחק בנחת עם ילדיהם, לקרוא ספרים, לשמוע מוסיקה טובה, לבקר ידידים, לצאת לבילוי מחוץ-לבית ולעסוק באלף ואחד עיסוקים שנידחו תמיד בגלל היצמדות הכפיה למכשיר המשעבד. כאשר סימו השבתות את שבתותם, ושידורי הטלוויזיה חודשו, חזרו רבים אל המכשירים ככפיה-שד. "הייתי מוכן לשי-לם אגרה כפולה", אמר בעל משפחה בי-צפון תל-אביב, "כדי להעלות את משר-כורתם של עובדי דואר ההנדסה בתנאי אחד: שהם ימשיכו לשבות".

אבל כמו כל הדברים הטובים, היתה גם הפסקת שידורי הטלוויזיה זמנית בלבד.

יחסי חוץ

מדינה יהודית בהאנו

האם מאותתת ויאטינאם הצפונית לממשלת ישראל?

"מה אתה חושב על הסוציאליזם הער-בי?" שאלו מנהיגי האנו את אורחם הצרפתי כמה פעמים, והוסיפו באירוניה: "נו באמת, איסלאם וסוציאליזם ביחד...". האורח היה אוליבייה טוד, שליח ה-שבועון הצרפתי השמאלני נובל אוברט-באטור. הוא ביקר בעיר-הבירה של ויאטינאם הצפונית הקומוניסטית, כדי לברר את עמדת שליטיה כלפי בעיות שונות, ובכלל זה בעיית המרחב.

תוך כדי כך שמע פסוק מעניין ביותר. תגובה עקיפה. לפני שבועיים ניסה אבא אבן להגן בכנסת על החלטת ממשלת ישראל לכוונן יחסים עם המישטר של הגנרל חיו בסיגון, בירת דרום ויאטינאם האנטי-קומוניסטית. בלהט הוויכוח, וב-תשובה לאתגר ישר של אורי אבנרי, הכריז אבן: "אנחנו מוכנים לכוונן יחסים גם עם ממשלת האנו".

אבן היה, כנראה, משוכנע כי האנו לא תקבל הזמנה בלתי-ישירה זו. אבל יתכן כי הדברים נשמעו בהאנו, כי כעבור כמה ימים באה הודעה משם, בצורת הכתבה של הכתב הצרפתי. מדווח טוד: כיום מדברים בהאנו בגילוי-לב רב יותר על בעיות שלגביהן היתה קיימת נוקשות רבה בשנים האחרונות. למשל, בקשר למיזרח התיכון גילו (שליט האנו) עמדה גמישה כלפי העולם הערבי: "אנו תומכים בתנועת השיחרור של הערבים, אולם — אנא, שים לב לכך היטב — אנחנו בעד מולדת יהודית, ואין אנו מפרסמים לעולם בעיתונות שלנו את ההת-קפות האנטי-שמיות של חוגים מסוימים... ההסתייגות מסיגון מוסקבה בפסוק ה-אחרון חשובה לא פחות מן הקביעה ה-ציונית המפורשת על "מולדת יהודית". לא מן הנמנע שזהו איתות לירושלים — תגובה עקיפה על דבריו העקיפים של אבא אבן.

תעשייה

קו בר-לב מתמוטט

האם חיים בר-לב הוא שר

התעשייה או שר-התעשיינים?

המצרים לא הצליחו במלחמת ההתשה הממושכת למוטט את קו בר-לב בתעלת

ספורט טוטו

450 אלף

לירות עלה

(כולל העברה)

השבוע מינימום הפרס הראשון ב"טוטו"

*** * ***

מינימום כלל הפרסים:

750 אלף

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

בר-לב (בחברת אפרים קישון) רווחים בלי פיקוח

תמרי את הרווחיות בתעשייה בשנים 1956-1970. הצביע על הממצאים הבאים: בשנים הנסקרות, פרט לשנות ה-מיתון (1967-1966) עלתה הרווחיות בי-תעשייה הישראלית לפי כל ההגדרות. בשנים 1970-1968 היתה הרווחיות ברמה הגבוהה ביותר, כ-25% לשנה ביחס להון העצמי.

● במרבית שנות הסקר היה ענף ה-מוון הענף הרווחי ביותר.

● ההשוואה בין הרווח עליו הצהירו החברות למס ההכנסה לבין הרווח אחרי בדיקה, מורה כי יש להוסיף כ-30% ל-רווח המוצהר.

● מרבית החברות בישראל אינן נו-הגות לחלק את רווחיהן בצורת דיבידנ-דים, אלא בצורות אחרות המוכרות כי-הוצאות. תיקון הרווח המביא עובדה זו בחשבון היה מעלה את רמת הרווח בי-60% בממוצע.

● הנתונים המאזניים של מרבית ה-מפעלים התעשייתיים רשומים בערכם ה-היסטורי, כפי שהיה בשנה הרכישה, ולכן הם מטים את הרווחיות כלפי מטה. מימצאים אלה סותרים לחלוטין את טענות התעשיינים על ירידה ברווחיות התעשייה, שסייעה לבר-לב לשכנע את שרי הממשלה לבטל את הפיקוח על ה-מחירים.

היה זה אופייני ל-"ממשלת-הפעלים" של גולדה מאיר, שבשעה שהארץ היתה נתונה בסערת שבתות שפרצו על רקע סירובה של הממשלה להיטיב את תנאי הפועלים והעובדים בשירותה, היא אי-שרה לתעשיינים ובעלי ההון להעלות את מחירי מוצריהם ללא כל פיקוח.

המפרסמים

הרציניים

מפרסמים

ב"העולם הזה"

TTT

SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם!

מחלקה מיוחדת לשרות ולמכירה לעולים חדשים פטורים ממס. הסוכן הבלעדי לישראל: **כנורי בע"מ** ת.א. רח. פרץ 4

בעיות ולבטים

בחיי המין

מאת הד"ר מרדכי זיידמן

הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

אולפן גרג (בר-קמא) פותח ב-12.12.72 קורס ל-

קצרות

עברית ו/או אנגלית.

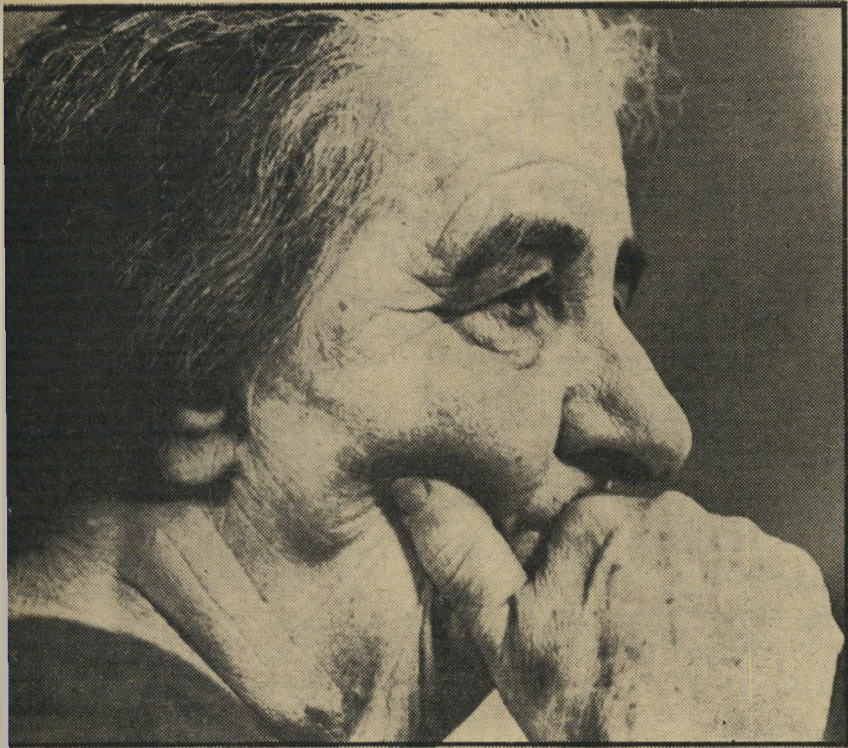
הצלחה מובטחת! פרטים:

ת"א: גורדון 5, טל. 236209 ירושלים: ב"ס "הפקיד", בצלאל 18 חיפה: ב"ס "במעלה".

על הפגישות החשאיות של צמרת מפא"י

לשעבר פלוס ותיקי אחדות העבודה

גולדה מאיר

כל הממשלה, כאשר החליטה שיועצה שמחה ("שמחת זקנתו") דיניץ, יהיה שג"ריר בווינגטון.

נוצר מצב בו מתייחסים שרי העבודה אל גולדה כאל שליטה מאקיאבליה. ש"אין ברה כותכה, החורשת מזימות וש"צריך לחפש שבעה פירושים לכל מה שהיא אומרת. על אחת כמה וכמה אין לסמוך על הלא שלה, כשהיא טוענת שתסרב להמשיך ולכהן קדנציה נוספת כראש-ממשלה.

פחד מעימות

פרסונלי

כצב דברים זה הוא שהוביל לק"ראת הפגישה הסודית של צמרת העבודה בדירתו התל-אביבית של סגן ראש-ממשלה יגאל אלון, לפני כחודש ימים.

היו שתי סיבות להתכנסות זו. האחת: הרגשתם של רוב אנשי הצמ"רת, כי הלא של גולדה אינו סופי וכי היא משמיעה אותו רק כדי שיאנסו אותה להישאר בתפקיד ראש-הממשלה. לפי תיאוריה זו רוצה גולדה שכל שרי ה"מיפלגה ומנהיגיה יתחננו בפניה שתיש"אר. בצורה זו תהיה שליטתה להבא אבסולוטית. איש לא יעז לערער על החלטותיה ועל מנהיגותה, שכן תמיד היא תוכל להטיח בפניו: "אתה הכרחת אותי להישאר!"

הסיבה השנייה היא כמובן הדאגה מפני מלחמת הירושה שתפרוץ במיפ"ל גה אם באמת תפרוש גולדה. אף מיפ"ל גה אינה יכולה להרשות לעצמה את ה"לוקסוס ללכת לבחירות ללא מנהיג ה"מוסכם על כל חלקי המפלגה. הישארו"תה של גולדה בתפקיד ראש-הממשלה תמנע את העימותים הפירסונליים מתור כם חוששת כל הנהגת המפלגה.

כתוצאה מכך זומנה אותה פגישה מצומצמת בדירת הגג של יגאל אלון ברחוב רדינג ברמת-אביב. במרחק של מאות מטרים ספורים בלבד ממשכנה התל-אביבי של גולדה. דירה זו של אלון שייכת בעצם לקיבוץ גינוסר, והיא משמשת את יגאל בעיקר בסופי הש"בוע בהם הוא שוהה בתל-אביב. המשתתפים בפגישה היו ברוכס אנשי הגוש המפא"י. משרי הממשלה נוכחו בפגישה מלבד גולדה ואלון, שרי-האוצר פנחס ספיר ושר-המישפטים יעקב שמשון שפירא. כן היו בפגישה ראש עיריית תל-אביב יהושע רבינוביץ, אריה ("לוי" בה") אליאב, מזכ"ל העבודה אהרון יד"לין ומיספר עסקנים מדרג ב' הפעילים

"כשאת אומרת לא — למה את מתכוונת? למה את מתחננת, כשאת אומרת לא?"

כנפתח פומון ידוע של דן אל-מגור, שבוצע בשעתו על-ידי להקת התרנגולים. מזה מיספר שבועות שרים כל אנשי צמרת העבודה את אותן המ"לים עצמן, אם לא באותה מנגינה. ל"ראש-הממשלה גולדה מאיר.

במקור מתכוון הפומון כמובן לנערה הדוחה את חיזורי מאהבה. אבל מסתבר שאשה נשאר אשה, אפילו אם היא ראש-ממשלה ובת 74. גם אז, כשהיא אומרת לא, קשה לרדת לטוף דעתה ולנחש בדיוק מה מסתתר מאחורי הלא שלה.

מזה מיספר חודשים שגולדה מאיר מצ"הירה בפומבי, בפגישות עם חבריה וב"ראיונות שהיא מעניקה בשפע לעיתונות הזרה, כי מנוי וגמור עימה שלא לכהן קדנציה נוספת כראש-ממשלה. היא עש"תה זאת מיספר כה רב של פעמים וב"צורה כה החלטית וחד-משמעית, שיהיה לה קשה להתכחש לכך כאשר יסתבר כי היא חוזרת בה ומוכנה לקבל על עצמה את "שליחות המיפלגה".

אולם למרות כל הסימנים והעדויות כי גולדה אומנם מתכוונת לפרוש, הרי דווקא חבריה בצמרת העבודה הם ה"מקבלים את דבריה בספקנות הגדולה ביותר. הם חושדים בה שלא לחינם היא מצהירה על כוונתה לפרוש וכי מאחורי הצהרותיה אלה מסתתרות כוונות שונות ומשונות.

היא רוצה לראות מה נעשה בעקבות כוונתה לפרוש כדי להספיק להעניש אר"תנו על כך". אמר אחד מראשי עסקני העבודה.

רק זה חסר לי, התבטא לא מכבר שרי-האוצר פנחס ספיר, "שגולדה תחשוב שאני מועמד לרשת אותה". "אם היא תישמע שמתכוונים להציע את אבא אבן לתפקיד ראש-הממשלה, היא לא תעזוב את הכיסא אפילו ליום אחד", אמרו אנשי משרד-החוץ. כי חבריה של גולדה, למרות שכלפי חוץ הם מלאים שבחים למנהיגותה, למדו להכיר כי מאחורי פני הידיעה מאמע שלה, מסתתרת אשה כעסנית, שתלטנית שאינה סובלת ביקורת ואינה סולחת לאלה החולקים על דעתה.

כתוצאה מכך אין אף אחד מחברי הממשלה מוכן לקחת על עצמו את ה"סיכון להרגיז את גולדה בעניין כלשהו, מתוך ידיעה שהיא נוקמת ונוטרת איבה. זו הסיבה שאיש משרי הממשלה לא העז להתנגד למינוי שכפתה גולדה מאיר על

להי שאר!

דה נשארה איתנה בדעתה לפרוש, ואילו כל חבריה משוכנעים כי זהו רק טכסיס וכי גולדה משחקת איתם את המשחק של "תאנסו אותי".

כדאי לציין כי הפגישה כולה נערכה ביומנתו של יגאל אלון עצמו, שהיה גם ראש המדברים בנסיון לשכנע את גולדה להמשיך בכהונתה. זוהי עמדה מזוהה למדי לגבי מי שנחשב כאחד היורשים הפוטנציאליים שלה, ושהיה צריך לכאור רה להיות מעוניין שגולדה תסתלק מה שיותר מהר כדי להכשיר לו את הדרך לכיסא ראש-הממשלה.

אם התייצב אלון כראש משלחת ההת"רפסות בפני גולדה, נבע הדבר רק מס"בה אחת: ליגאל אלון ברור כיום שמבין כל המועמדים לרשת את גולדה בבוא היום סיכוייו הם המועטים ביותר. משום כך מעדיף אלון שגולדה תישאר כראש-ממשלה והוא ימשיך להיות סגנה. מצב זה טוב בעיניו ממצב בו יהיו פנחס ספיר או אבא אבן ראשי הממשלה, דבר שיבהיר כי לגביו התפקיד אבוד לחלו"טין.

המצב הנוכחי נשאר מצב של תיקו. המועמדים של מפא"י לרשת את גולדה הם פנחס ספיר ואבא אבן. אלון יכול רק לקוות לאיזה נס שיתרחש ויחזיר אותו למירוץ. משה דיין אורב בפינה וממתין בשקט להזדמנות, כשברור לו שאין טעם בעימות אישי עם ספיר או אבן, הנידון מראש לכישלון.

מה שצפוי עתה הוא מסע התעוררות שילך ויגבר במטרה לשכנע את גולדה שלא לפרוש. אין זה מן הנמנע שייערכו אף הפגנות המוניות "ספונטניות", עליות לרגל לביתה ופטיציות של רבבות, שית"חננו בפני גולדה לא לנטוש את עמה בימי מצוקה.

גולדה, כך מקווים נאמניה, לא תוכל לעמוד בלחץ ובהפגנות האהדה של ה"עם כולו, ותיעתר לכל ההפצרות. צריך רק לאנוס אותה קצת להסכים.

בעיקר מאחורי הקלעים, כמו דוד קלדר"ון.

לכאורה נועדה הפגישה לדון בנושא אם יש להקדים את הבחירות לכנסת השמינית או לקיימן במועדון. אולם עצם בחירת הנושא העידה כי מדובר בעתיד"דה של גולדה. כי אם תתמוך גולדה בהקדמת הבחירות, אות הוא שהיא תס"כים לעמוד בראש רשימת המערך ומכאן שהיא תיעתר לכהן קדנציה נוספת כ"ראש-ממשלה.

אבל גולדה התנגדה בתוקף להקדמת הבחירות. היא חזרה על כל הנימוקים המחייבים אותה לדעתה לפרוש מתפ"קידה בתום מועד כהונתה הנוכחי.

בנקודה זו העלו חלק מהנוכחים את השגותיהם. הדיעה הכללית, כפי שחזרו עליה נאמניה של גולדה האחד אחרי השני, היתה שהיא חייבת להמשיך לכהן כראש-הממשלה הן לטובת המדינה והן לטובת המפלגה.

אחד הנימוקים הבולטים ביותר שהושי"מעו גבל כמעט בבדיחה. היה זה הנימוק כי נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון, רוצה ומעוניין בהמשך כהונתה של גול"דה, וכי היחסים הטובים השוררים עתה בין ישראל וארצות-הברית הם במידה רבה תוצאה של היחסים הידידותיים וה"חיבה המיוחדת שרווח ניקסון לגולדה.

כמובן שזו טענה מטושפת ביותר. מי שמאמין באמת כי מדיניות ארצות-הב"רית כלפי ישראל נקבעת על פי אהבתו של ניקסון לגולדה הוא תמים או שוטה. אבל יש בעצם העלאת טענה זו כדי להעיד עד לאיזו מידה של התרפסות והתבטלות הגיעו ראשי העבודה בנסיו"נם לשכנע את גולדה מאיר שלא ללכת.

מסע

התעוררות

הפגישה בדירת-הגג של יגאל אלון הסתיימה כפי שהתחילה. גול"ה

התירוץ: ניקסון רוצה את גולדה

מה היה הקשר בין הנוכל לשלוש שנים בכלא - ובין המועצה

בעזרת השם של זבולון המר

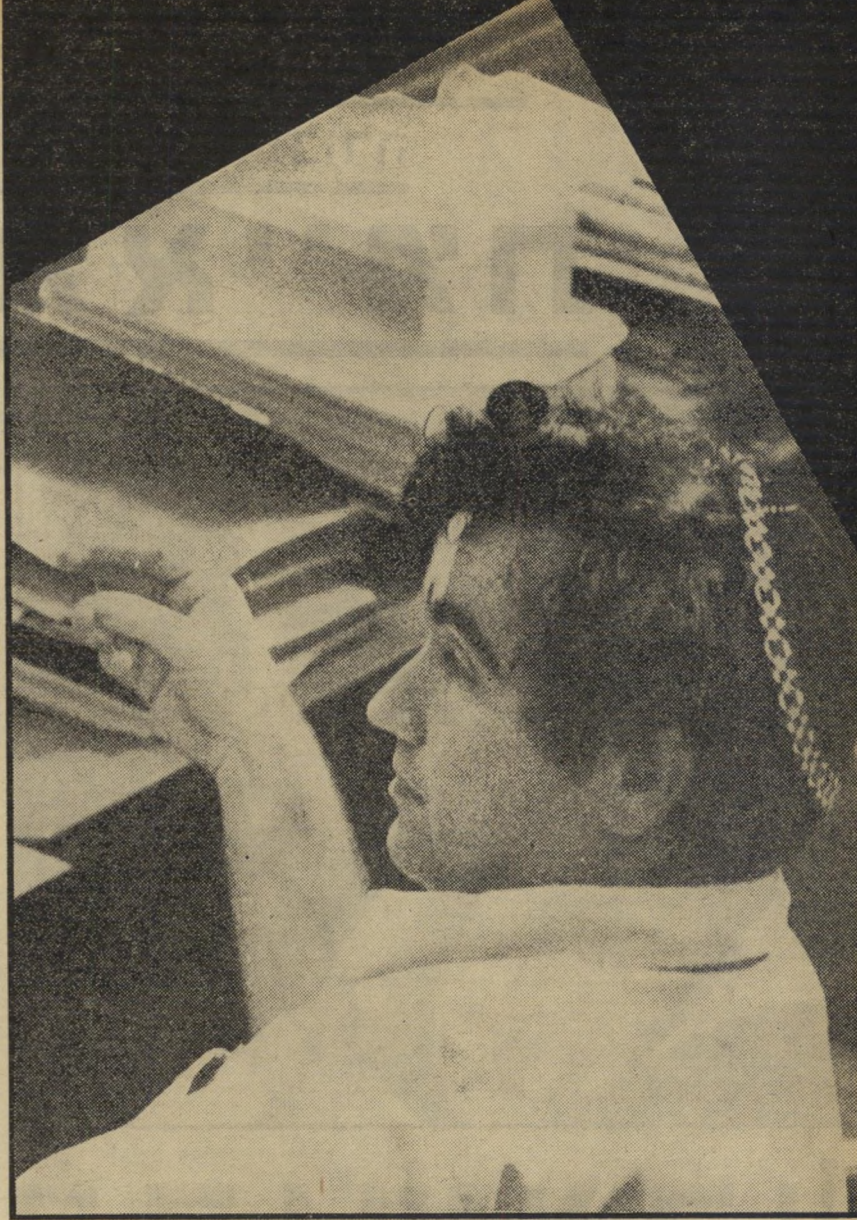
יתכן שבנקודה זו אפשר רק להאשים את זבולון המר בתמימות בכך שהתפתח להצעתם של שני הנוכלים בלי לבדוק מה עומד מאחוריה. אולם עובדה תמוהה הרבה יותר היא שזבולון המר המשיך לשתף פעולה עם השניים גם אחרי שה' פרשה פוצצה בגילויי העולם הזה ואף נערכה חקירה משטרתית בעניין. למרות התלונות למשטרה ולמרות הפירסום שי' האשים את שפירא ובלומברג בזיוף ורמי' אות לא גיער המר את חוזנו מהם, המשיך להלק הלוואות לצעירי המפד"ל ולצעירים אחרים, בכספים שהעמידו השניים לר' שותו.

שפירא ובלומברג השתמשו בשמו של המר להונאת המפקדים, פירסמו אף מו' דעות בעתונים בהם הבליטו את שמו של המר. המר חילק הלוואות בריבית זעומה של 5% בלבד. בין מקבלי ההלוואות ניתן היה למצוא את עמנואל ורהפטיג, בנו של שריהדות; את אברהם שפט, היועץ ה'

בלומברג. למחרת התקיימה ישיבת הקרן בה נבחר זבולון המר כיושב-ראש. נקבע כי כל צעיר השייך למפד"ל שלפי שיקול דעתנו רשאי לקבל הלוואה יגיש טופס בקשה להנהלה. במידה וההל' וואה אושרה היה על המבקש לגשת עם הטופס המאושר אל שלום בלומברג בי' משרדו בחברת שח"ל ולקבל את הכסף. להמר, שהיה ודאי אז זקוק לכסף כדי להלק הלוואות לפעילי חוג הצעירים, נפר' לה הצעה זו כמתנה משמיים.

הפסדים גדולים

מ' אחר יותר הסתבר כי מזימתם של בלומברג ושפירא היתה פשוטה. הם רצו להציג את עצמם כמוסד פינאנסי מכובד של המפד"ל. לשם כך הם היו זקוקים לשם של זבולון המר ולמוסד

ה' יוחזק סערו השבוע במפד"ל. כל עסקני המפלגה, ללא הבדל סי' עות, ראו את עצמם כנפגעים אישית בי' עקבות מה שנראה כסירוב מצד שריהחניוך והתרבות, יגאל אלון, לאשר את ח"כ זב' לון המר, מראשי סיעת הצעירים במפד"ל, כסגן-שר במישרדו.

"מה יש ליגאל אלון נגד המר?" רטנו שרי המפלגה. "יגאל מתנגד להמר בגלל דיעותיו הפוליטיות הדוגלות בארץ-ישראל שלמה," אמרו מקורביו של הח"כ הצעיר, שאימו כי אם לא יאושר לו המינוי כי סגן-שר הם ינקטו סנקציות נגד מפלגת העבודה בכנסת. "מה הפסול בהמר?" שאלו גם אנשים מחוץ למפד"ל.

לרוע המזל הם שאלו את השאלה בי' דיוק באותו שבוע בו שלחה השופטת המ' חוזית חנה אבנור את שלום בלומברג, מי שהיה חברו של המר ושותפו בעסקים כספיים לשלוש שנות מאסר אחרי שהור' שע על הונאת הציבור בסכום העולה על מיליון ל"י. שמו של המר לא אוזכר אומ' גם בפסקה-הדין והוא עצמו לא נכלל בין הנאשמים בו, אולם במהלך הדיון המש' פטי אוזכר שמו של זבולון המר לא אחת. הפרשה כולה מעלה כמה תמיהות לגבי התנהגותו של זבולון המר כאיש ציבור וכעסקן מפלגתי, שוודאי אינן מעלות את קרנו כאשר מדובר במינויו כסגן-שר ועוד במישרד החינוך-והתרבות.

מתנה משמיים

פ' רשת ההונאה הגדולה בעטיה נגזרו לשלום בלומברג שלוש שנות מאסר, החלה עוד ב-1966, כאשר בלומ' ברג, מראשי צעירי המפד"ל, ושמואל שפיר' רא, בן אחיו של מי שהיה אז שריהפנים הדתי בממשלת ישראל, חיים משה שפירא, הקימו יחד חברות השקעות שניהלו עסי' קים מסועפים. משקיעים קטנים הוזמנו בעזרת מודעות בעתונות להשקיע את כסי' פיהם באמצעות חברת שח"ל השייכת לי' שניים תמורת רווחים גבוהים וערבות בנקאית.

בשנת 1967 הקימו השניים גם חברה בשם אוצר מרכזי אך השתמשו בשמו של

התאריך הקובע:

המשמרת הצעירה

של המפלגה הדתית לאומית המזרחית - הפועל המזרחי

התנהלה הערצית

ת.ד. 431 / תלמידי: 00-449131

התאריך: 16/12/67

כח: כ"ד כסלו תש"ל
4.12.67

לכבוד: **שלום בלומברג**

חש"ל: **113**

עלגבי: **611504**

חל אכ"ב:

שלוף: רב,

אבי מבקש בכל לטון של בקשה לספד בדחפיות מכוב"ו חח" יחודה

בחן מחפשה, עשה הכל שיקבל את ההלוואה מיד בכל האפשר, אולי תוך 10 ימים.

חני אישית הבטחתי לו כי הקניין יוסדר בתקנים.

מחנך ובכירה,

דניאל ורמוס,

מכתב שי' דניאל ורמוס שנכתב על נייר מכתבים שי' המשמרת הי' צעירה שי' המפד"ל, המופנה אל שלום בלומברג מחברת שח"ל, שנכתב כחמישה חודשים אחרי ש"העולם הזה" חשף את שערוריית היוזפים והרמאות של חברת שח"ל ומנהיגיה, בלומברג ושפירא. למרות השעי' רוריה הציבורית לא ניתקו ורמוס וזבולון המר את הקשר עם הנוכלים.

המושותף עימו. תמורת 50 אלף ל"י שנתנו לו כקרן הלוואות, הם יכלו להשתמש באופן חופשי בניירות, "האוצר המרכזי" לאשראי לצעירי הפועל המזרחי" ולפור' את חששות המפקדים שאת כספם גזלו אחר-כך.

לתפקיד סגן־שר?

שאלו להם כל קשר למפד"ל או לצעיריה. העסקים של צמד הנוכלים וההלוואה שחילקו באמצעות זבולון המר, פעלו כי שורה עד אמצע שנת 1970. אז הסתבר כי הפסדיו של שפירא בעסקים שניסה לעי שות בכספי המפקדים בחברתו, הם גדול לים מדי. החברות שבבעלותו התמוטטו. בית־המשפט מינה מפרק שהחל לחקור את עסקיהם של שפירא ובלומברג. ככל שהחקירה התעמקה כך גדל המסתורין. למרות שדרכו של אחיו שרה־פנים נלקח ממנו והוצא נגדו צו־עיקוב יציאה הוא הצליח לצאת באורח מיסתורי לי ארצות־הברית. כתובתו בארצות־הברית

הנוכר

זהו שמואל שפירא, אחיינו של שר הפנים המנוח משה חיים שפירא, שהוציא ממפי קידים קטנים כמיליון ל"י אותם הפסיד בעסקאות מרוקניות. שפירא הצליח ל" המלט לחו"ל למרות שדרכו הוחזר.

נמסרה למשטרה אך זו לא עשתה דבר כדי לתבוע את הסגרתו לישראל והעמדתו לדיון כאן באשמת הונאת אלפי מפקדים קטנים, שמסרו לידיו את כל חסכונותיהם שהסתכמו בסך מיליון ל"י ויותר.

בפסק־דינה של השופטת חנה אבנור מובעת תמיהה על התנהגותה זו של ה" משטרה. תמיהה נוספת של השופטת מת יחסת לשאלה מדוע הפסיקה בשעתו ה" משטרה את חקירת הפרשה, למרות ה" לונות שהוגשו לה על־ידי מפקדים שחשו ברמאות. כך, למשל, לא חקרה המשטרה את עורר־הדין צבי טמיר על חלקו ב" פרשה, בטענה כי בשעה שנערכה החקירה בשנת 1970 הוא היה בשירות המילואים. בפסק־דינה שניתן השבוע מציינת הש"ר פטת כי יש להניח שמאז כבר הסתיים שירות המילואים של עורר־הדין טמיר ואילו המשטרה טרם מצאה לנכון לחקור אותו.

כולם

יושבים

תמיחות אלה, המלוות את פסק־הדין, יכולות להיות מובנות יותר כא" שר מתברר מי הם האישים הקשורים ב" פרשה. שמואל שפירא היה אחיינו של שר חשוב בממשלה, גם עורר־הדין צבי טמיר אינו קוטל קנים. הוא שותף במשרדו של רוברטו אהרון, מראשי ה" מפלגה הליברלית, מעמדם של זבולון המר ודניאל ורמוס כעסקנים נכבדים במפד"ל, טיהר גם אותם מכל חשד.

נראה שבגלל זה העדיפה המשטרה ב" שעתו לא להעמיק לחקור בפרשה ולסגור את התיק, גם מפרק החברות של שפירא ובלומברג, עורר־הדין דן ברחיים, לא הצ" לית על היות לעיין בתקל החקירה ה" משטרתית. למכתבים ששלח אל זבולון המר, בהם תבע כי יסייע לפתור את בעיית החזרת הכספים לנושים, בשל קשריו עם בלומברג, קיבל ברחיים תשובה בצורה מכתב המאיים בתביעה משפטית.

אבל סוף טוב, הכל טוב: שלום בלומ" ברג ישב שלוש שנים בכלא; שפירא יושב בישיבה בארצות־הברית, וזבולון המר יושב ככל הנראה למרות כל ההתנגדויות, על כסאו של סגן שרה־תנין.

במדינה

עתונות

הטלוויזיה הירדנית

למען ילדי ישראל

לוח מישדרי הטלוויזיה

הירדנית הגיע כבר

לעיתוני ישראל.

"מי שבאמת צריך לקבל את אגרת הטלוויזיה, זה הירדנים!" קבעו לאחרונה ישראלים רבים.

היו כאלה שידעו את העובדה מוזמ. באה שבייתה עובדי ההנדסה במישרד ה" תיקשורת, האירה את עיניהם של רבים נוספים.

הם גילו את ערוץ שש המפורסם. הגל, בו משדרת ירדן ערב־ערב באנגלית, את כל הרעות החולות של השידורים ה" ישראלים. ללא יומרות, ובלי תסביכי עצי מאות, משדרים הירדנים סרטים וזים קנויים, רובם חדישים, האחד משובח ממישנה.

פתרון מבריק. זריות ראויה לשבח גילה היומון הישראלי באנגלית — ג'ורן אלט 1978, שפירסם במסופו השבועי האח" רון רשימה מעודכנת של שידור השבוע בערוץ הירדני.

אלא מאי? העיתון, ההולך בתלמי מפא"י מזה שנים, עם השפעה ניכרת של רפ"י, לא אור אומץ לפרסם את לוח השי" דורים כמודעה רגילה. סוף־סוף ירדן היא מדינה אויבת, על אף מחצית השעה היו" מית של שידורים בעברית.

הפיתרון המבריק שמצאו עורכי העי" תון: הלוח התפרסם במדור מכתבי ה" קוראים. בסופו של המכתב, מבקש הקורא האלמוני מהקוראים האחרים שי" תמשו בלוח, לשלוח תרומה בסך 10 ל"י לקרן־צעצועים לילדים נצרכים, שהקים היומון לקראת חנוכה.

טלוויזיה

חידת מחח בלשית

האם נפל ישעיהו בן־פורת

במרכוזת שטמנו דו

מנהגי הטלוויזיה?

פרשת התפוטרו של מנחה תוכנית הטלוויזיה השעה השלישית, ישעיהו בן־פורת, הוסיפה השבוע להסעיר את עוב" די הטלוויזיה המושבתים מאונס. אלא ש" במקום להתבהר, הלכה הפרשה והסתב" כה, עד שדמתה לסרט מתח. מהסוג המוקי רן בטלוויזיה עצמה.

בפרשה זו באו לידי גילוי שיטות־עבור דה פסולות, המובילות לכך שכמעט ואי אפשר לבדור את האמת על עניין כלשהו בלא מחקר לעומק. קיימות גירסות כ" כך שונות וסותרות על כל מאורע, עד כי יש צורך לבחור באחת מהן בלי אפי שרות למצוא את שביל הזהב.

בירור נרחב יותר דומה לקילוף בצל — קליפה אחרי קליפה יורדת, עד שמגיעים לגרעין כלשהו — וגם אז ספק אם אין קליפות נוספות.

מי נתן את ההוראה לפטר את ישעיהו בן־פורת?

לבן־פורת נמסר על־ידי המפקח הבכיר, אביטל מוסינזון, שהוועד המנהל החליט לפטר. כשפנה בן־פורת ליו"ר רשות השי" דור, וולטר איתן, ולמנהל הטלוויזיה, ישעיהו תדמור, הכחישו שניהם את הדבר בתוקף. מסקנתו ההגיונית של בן־פורת: מוסינזון שיקר לו.

מה היה באמת? בוועד המנהל התקיים ויכוח, ובו הביעו חמישה מבין ששת ה" חברים הנוכחים את דעתם שצריכים לפטר את בן־פורת. שום הצבעה לא נערכה. שבוע לאחר־מכן נשאל תדמור אם בוצ" עה ההחלטה — שלא נתקבלה רשמית. תדמור הודה שלא, ואז החליט מנכ"ל הרשות, שמואל אלמוג, להודיע לבן־פורת מייד על הפסקת עבודתו. לפי מה? לפי מה שנקרא לאחר־מכן "סיכום" — כל"ר מר, אם כי לא הוחלט דבר, העובדה שרוב המתווכחים הביעו דיעה בזכות הפיטורין, זוהי דיעה מחייבת.

זהו נוהל מוזר ביותר במיפעל כלשהו, ולא כל שכן ברשות ממלכתית.

טישטוש עקבות. לא פחות מוזר

מפיק בכיר מוסינזון

למסור — או לא למסור

זהו פורום מילגתי מובהק — ותמורת פירוורים שמקבלות גם מילגות האופ"ר ויציאה, הן נותנות את היד להשתלטות המע" רך על מכשיר חיוני זה.

הסתדרות

בהסתדרות, כמו בכנסת

"הנויפה מגיעה לנו,"

הודה בן־אהרון.

"זו היא נויפה המגיעה לנו ביותר", הודה יצחק בן־אהרון.

הנויפה עליה דיבר מזכיר ההסתדרות היתה כלולה בדבריו של אלכס מסיס, חבר הוועד־הפועל של ההסתדרות, שהציע ל" בטל את הדיון שנקבע בסעיף טולל בונה ודירות להשכרה, לדון במקום זאת ב" מליאת מינהלת חברת העובדים בנושאי ורד ואוטוקס — חברות שהן בבעלות חלקית של חברת העובדים.

מסיס טען כי היות ומזכירות חברת העובדים לא המציאה לחברי המינהלה שום חומר־רקע על הנושא לו הוקדשה הישיבה — יש לבטל את הסעיפים שהוצ" עו לסדר־היום ע"י הרוב בהסתדרות, לדון במקומם בסעיפים המוצעים.

סיעת גח"ל הצטרפה להצעת סיעת העולם הזה — כוח חדש, וח"כ יורם אריזור אף עלה לבמה כדי לתמוך ב" הצעת מסיס. ברוב של 42 המערך־מפ"ם, נגד 16 קולות גח"ל, העולם הזה — כוח חדש, רק"ח, מק"י, הרשימה הממלכתית, ברית־השמאל והמרכז־החופשי, החליטה המינהלה להמשיך בדיון כפי שנקבע ב" סדר־היום, אחרי ששמעה את דברי הב"י קורת־העצמית של בן־אהרון.

תקרים. לא היו אלה דבר־ביקורת יחידים שיצחק בן־אהרון השמיע כנגד עצמו — אך התכוון למעשה לחבריו ברוב ההסתדרות. הישיבה כולה נקראה למעי שה רק אחרי שסיעת העולם הזה — כוח חדש התלוננה בפני ועדת־הביקורת המר" כזית על אי־קיום סעיף־התקנון. הודה מזכיר ההסתדרות בדברי הפתיחה שלו: "המיסד לא כונס כדיון". המוכ"ל הועיד מייד ישיבה נוספת, למוסד שלא כונס שנים ארוכות, לשבועיים הקרובים.

תוצאה אחרת של פעולות הסיעה: אח" רי שנציגיה היפנו את תשומת־לב ועדת־ הביקורת המרכזית אודות אי־מילוי סעי" פי תקנון הוועד־הפועל בקשר לתקציב ה" הסתדרות, זימנה הוועדה המרכזית מושב שני של המוסד העליון לחודש דצמבר כדי לדון בתקציב.

יהיה זה תקדים ב" 52 שנות ההסתדרות. קשה היה, בהקשר זה, שלא לזכור את כניסתה של הסיעה להסתדרות:

"חבל על הזמן שלכם", הפטירו אז ותיקי ההסתדרות לנציגי סיעת העולם הזה — כוח חדש, כשתפשו אלה לראשונה את מקומותיהם בוועד־הפועל של ההסתדרות ובמחלקות אחרות שלה. "לא תצליחו לש" נות כאן כלום. כאן אין תקנונים. כאן זו לא הכנסת..."

השבוע, הוכיחה סיעת העולם הזה — כוח חדש כי לסיסמתה — "נעשה להם בהסתדרות מה שעשינו להם בכנסת" — יש כיסוי במציאות.

מנחה בן־פורת

סיום לא טוב

טורין, דרש מוסינזון השבוע מן הממו" נים עליו לפרסם את האמת. כתוצאה מכך פירסם ישעיהו תדמור חצי־אמת. הוא קיבל על עצמו את כל האחריות, ותוך כדי כך הסתיר כי האחראי האמיתי הוא אלמוג וחבריו בוועד המנהל.

מי הם החברים של הוועד המנהל? הרשימה מרתקת — והיא מסבירה מה קורה ברשות השידור.

הברי הוועד הם: אליהו חסין (איש" אמנו של יגאל אלון ועוזרו האישי לענייני הסברה), אהרון כידן (איש־אימונו של פינחס ספיר), נתן שחם (עסקן מפ"ם), איש חיים קוברסקי (מנכ"ל משרד־הפנים, איש המפד"ל), ד"ר תבין (איש חירות) ויעקוב גרומן (המפלגה הליברלית). אפילו לל"ע ניתנה פרוטה קטנה מן העוגה: ליצחק ארצי הוענקה זכות דיעה מייעצת.

שביתות

„אולי הפעם

נצליח לחיות?

„כל מה שאנחנו רוצים, זו משכורת שאפשר לגמור איתה את החודש,“ טענו שובתי הדואר.

יוסי חרבון עובד בדואר מזה חמש שנים. הוא התחיל במשכורת חודשית של 290 ל"י. כיום משתכר הצעיר (27), דור חמישי בארץ, 680 ל"י נטו לחודש. מזה, הוא מחזיר הלוואות, ומביא הביתה 400 ל"י.

זהו סיפורו של יוסי. כיצד מסי' תדרת מישפחה כת חמש נפשות עם משכורת כזו:

עם הלוואות. תמיד רק עם הלוואות. אפשר בלי הלוואות להסתדר? אולי פעם, כשהיה לי נטו קצת יותר טוב, אז לא אצטרך ללכת כל יום לעי' שות חאלטורות. עכשיו, זה עניין יומי יומי אצלי. כל יום אחרי העבודה, הולך לעשות סוליש למכוניות. רק ככה אני

התקנת טלפונים — וחזרתי על אלונקה. כעת יש לי רסיסים בבטן ובצלעות. קבעו לי נכות. כאבים לא חסרים. טוב שיש לי עבר דה שאין בה הרבה מאמץ פיזי. אחרת בכלל הייתי ניגמר. עכשיו אין לי אפילו אחוז נכות אחד. הרופאים קבעו שאני בריא לחלוטין, למרות שיש לי כאבים. טוב גם שהעבודה בפוליש לא קשה במיוחד, וככה אני יכול לשלם את ההק' פות שלנו במכולת.

העיקר הנימוס. אבל מתי יהיה לזה סוף? הנה איך אנחנו גרים — חמש נפשות בחדר אחד. רק בבוקר התקנתי גג חדש מאסבסט. הרעפים שלנו כבר לא היו שווים שום דבר. הגשם האחרון ביקר אותנו ישר בתוך הבית. בסדקים שבחדר אפשר לדחוף יד. אפילו אם אר' צה לעבור למקום אחר, אני לא יודע מתי זה יכול להיות. איך זה יכול להת' בצע?

וכמובן, שאף אחד לא יעזור לך. מה- עירייה למשל לא באו אף פעם. לא שאלו אף פעם אם יש בעיות. אולי יבור או לפני הבחירות, בשביל הנימוס. פתי רונות דיור, זה דבר שאני שומע עליו בחדשות. אבל אצלנו בשכונת התקווה,

שובת הרכון, אשתו סוזן וילדיהם החיים כחאלטורה

עוד לא ראו דבר כזה. עד כאן, סיפורו של יוסי. יוסף חרבון נמצא בתחתית חדריוג ה- אחד של עובדי ההנדסה במישרד ה- תיקשורת — 22 נקודות בלבד. לדברי העובדים, מצבם של אלה הנמצאים בי ראש הטבלה, אינו טוב בהרבה יותר: מנהלי עבודה, בעלי 30 נקודות, משתכ' רים 770 ל"י נטו, אומרים הם. ועל כך שבי-770 ל"י נטו אין משפחה בישראל מסוגלת להסתדר היום — אין לאיש ספק, יודעים הם.

התוצאה: השביתה הגדולה. „הזדמנות חיינו“. היתה זו שביתה תוקפנית, ומתוכננת בדייקנות. אפילו בית-הדין לעבודה לא הצליח להפסיק אותה. חברי הוועד שנצטוו לשוב לעי' בודתם — אמנם שבו, אך לא לפני ש- התפטרו מתפקדיהם. התוצאה: הצו לא תפס לגבי שאר אלפי העובדים, שהמי שיכו לשבות. „השביתה הזו היא הזדמנות חיינו“, הצהירו השבוע העובדים. „אם ניכנע עכ'

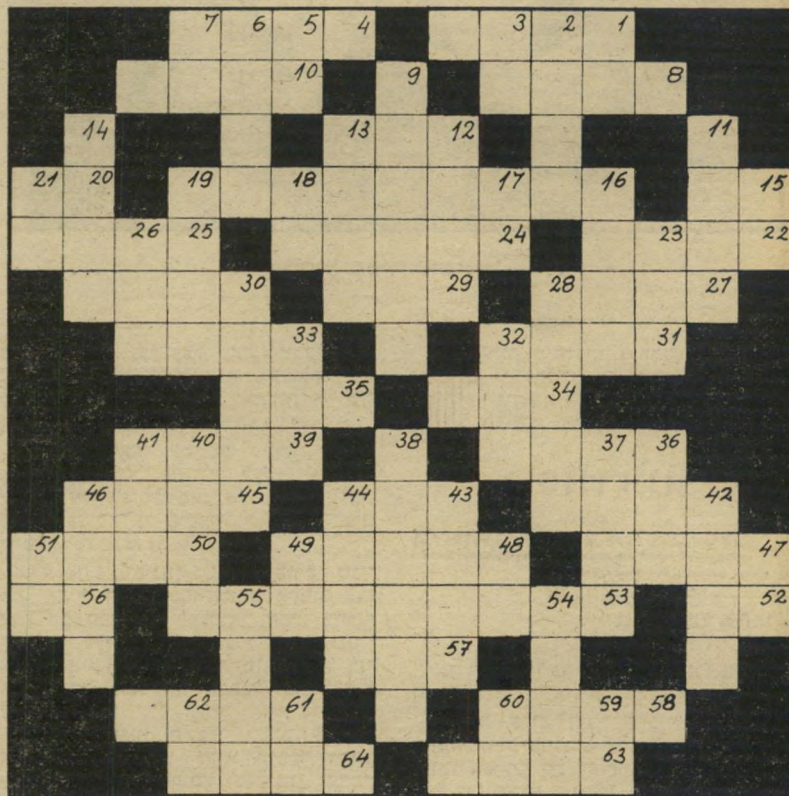
יכול לשלם את החובות במכולת. אשתי לא עובדת. איך תעבוד כשיש שלושה ילדים קטנים בבית? אחד בן שנתיים וחצי, תינוק בן חצי שנה, וילד בן ארבע וחצי. החשבון שלנו גדול הר' בה יותר ממה שאני מרוויח בדואר. אז מה? שאני אסתפק במשכורת הזו? מה יש, אני היחיד שעובד אחרי שעות ה- עבודה? משהו בכלל יכול לגמור את החודש אחרת?

נפצתי בתעיה. החשבון שלנו, כל חודש, הוא ככה: מכולת, בשר, יר' קות — 600 ל"י. ביגוד לחמש נפשות — 100 ל"י. טלפון — 40 ל"י. גן פרטי — 30 ל"י. גן חצי-חובה — 13 ל"י. חש' מל, מים, מיסי עירייה — 60 ל"י. סר' הכל: 843 ל"י. אז אפשר לחיות מה- משכורת?

אפשר לשאול. למה אני לא עוזב את הדואר? אני לא יכול. כמו שאני נראה בריא, יש לי נכות. ניפצתי בהפגזה בתעלה לפני כשנתיים. ירדנו לשם לעבודות

1840

השבוע העולם הזה

מאונך:

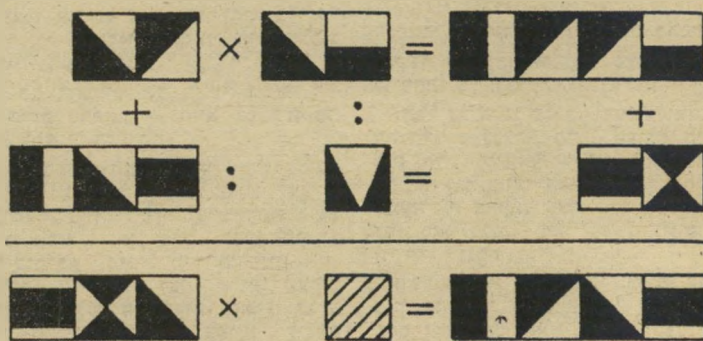
(1) מגש; (2) סוג אקדח; (3) מלכה אנגי- לית; (5) שנון; (6) כיסוי ראש, קפישון; (7) יום חג בחודש שבט; (9) סוג של היטל; (11) היכל; (12) מומיה; (13) מחשבה; (14) סוג של אבן המשובץ בתכשיטים; (15) נשמה לפי האמונה המצרית העתיקה; (16) מטע הדדים; (17) סימן; (18) נזכר לעיל (ר"ת); (19) מפקד קוזקים; (21) תואר כבוד אנגלי; (23) צמד; (26) תירוש; (28) מילת סלנג שפירושה: ישר, לענין; (30) תורת המוסר; (32) אבי אברם; (33) מוסד בינ' לאומי; (36) תבלין חיוני; (37) רעבתן; (38) ופלה; (40) בגד ראש נשוי; (41) שאל — במיתולוגיה היוונית; (42) איבר חיצוני; (43) בעל שכל חריף, מבריק; (44) נביא; (46) מתגושש זירה רומי; (47) נע; (48) נכרי; (49) תבלין מורחי; (51) אדם; (54) תורה מיסטיית יהודית; (55) סיב המשמש שקים. חבלים וכו'; (59) תשלום לרשות; (60) מונח גיאוגרפי; (61) מביא בכריתו של אברהם אבינו; (62) עיר שנכבשה עליידי יהושע.

מאונך:

(1) מכסה קרע; (4) אביור ספורטיבי; (8) פגע, קטסטרופה; (10) אחת הרוחות; (12) דמות הקשורה לחנוכה; (15) מוק, תבן; (16) לידת בתולים (ביטוי לטיני); (20) תור פעה על טבעית; (22) קשה לב, רע לב; (24) מחזאי רוסי; (25) נהר באיטליה; (27) נע ונד; (29) אות באלפבית; (30) שליט מז' רחי; (31) חספוס, חוסר עידון; (33) שכרה של זונה; (34) מחלת עור; (35) אחד השב' טים; (36) שם היה לבו של יהודה הלוי; (39) שדה אבטיחים; (42) אבוי לי; (43) בעל חיים הגיוון מירקות; (45) שוני, הפרש; (47) רמש, שרץ; (48) אנהה; (50) חיפש אחרי גיות הזהב; (52) בהמה דקה; (53) קרית מתים מהתקופה הטרום היסטורית. (56) כנף הבגד; (57) ישן, מתנמנם; (58) סוג של תש' לום מסחרי; (61) כבודה; (63) מדבר גדול; (64) עיר בהודו.

חשבוע 1840

זהו חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, כפל וחילוק, יש למצוא איזון סיפרה מצייין כל סמל של ריבוע.

לרב הראשי עובדיה יוסף אין חלק באלוהי ישראל!

הרבנות הראשית תל אביב-יפו והמהוז
THE CHIEF RABBINATE OF TEL AVIV — JAFFA DISTRICT

רח' אורי 1, פנת שדרות דוד המלך נגן 1. URI ST., COR. 33, SHDEROTH DAVID HAMELECH

בתשובה נא להוכיח
מס' Ref. No.

ב"ה תל אביב יפו, כ' כסלו תש"ל
(30.11.69) פ. ה. 9, פ. ה. 9
טלפונים 222194-9

לכבוד האדונים הנכבדים שומרי
חברי הנהלת חברה קדישא (גחש)
ב א נ

ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה,

בתשובה למכתבם מיום ט"ז בכסלו תש"ל, בדבר חקיקת תאריך לועזי
על מצבה שבבית הקברות, אתכבד להשיב: כי ע"פ ההלכה אין להרשות
לעשות כן, וצריכים להשתדל למנוע לעשות זאת בכל תוקף. וכמבואר
בשו"ת מהר"ם שיק (חיו"ד סי' קע"א, וח"מ סי' נ"ו), שיש לאסור בהחלט
העמדת מצבה בתאריך לועזי, כי יש בזה איסור תורה, שנאמר: "וּסַם
אלהים אחרים לא תזכירו", שע"י המניין הלוועזי עולה בזכרוננו מחשבת
מספר שנות לידת הנוצרי, ומכיון שהלכה רווחת היא (ב"ב נס: וח"מ
סי' קנ"ד ס"ג), שאין אחד מהשותפים בחצר רשאי להעמיד שום דבר
בחצר מבלי רשות השותפים, והואיל ובית הקברות נידון כחצר השותפים
שכל מת קונה מקומו, לכן חובה קדושה מוטלת על גבאי החברה קדישא
להסגיר על כך, ושלא להרשות לעשות כן בשום פנים, ואף בדיעבד
שנעשה כן בלי ידיעתם, בודאי שראוי להסליך את המצבה הזאת, או לכל
הפחות לטוח אותה בטיט הנדבק מאד, לבל יפול ממנה, ע"ש. וכן פסקו
בשו"ת סערי צדק חיו"ד (סי' קצט) ובשו"ת פרי השדה ח"א (סי' ג)
ע"ש. וכ"כ הרה"ג ר' שווארץ בס' הדרת קדש (דף ד' ע"ב), והגרי"מ
טוקצינסקי בגשר החיים (עמוד שה).

ודברי המהר"ם שיק הנ"ל יסודתם בהררי קודש, ובשיטת רבו החתם
סופר אמרה, כי בספרו תורת משה (פרשת בא), מפיו לפידים יהלכו כלפי
החדשים אשר מקרוב באו שכותבים בראש מכתבם תאריך שנות לידת הנוצרי,
ומפידים על עצמם שאין להם חלק באלקל ישראל ח' וכו', וכן הגאון
ר' יצחק פלאג'י בספר יפה ללב ח'ה (סי' קע"ה ס"ג) כתב, שהעושה כן
עובר על "ובחוקותיהם לא תלכו". וגם הגאון מהר"ם בן חביב בס' גט פשוט
(סי' קכ"ז ס"ל), הזהיר שלא לעשות כן במצבות שבבית הקברות, וכ"כ
הרה"ג הראש"ל ר' יצחק נסים בשו"ת יין הסוב (חאו"ח סי' ח'). ע"ש. ומכ"ס
שארין לעשות כן במצבות שבבית הקברות, אשר הוא מקום קדוש, וכמ"ס בשו"ג
חתם סופר בליקוטים (סי' ד), והמצבה היא עדות להשאת הנפש, הנמצאת
בעולם האמת, וכל ישראל יש להם חלק לפניה. אשר על כן תחזקנה ידכם
בעומדכם על המשמר למנוע מלעשות כן, ויהי כן ה' עמכם.

בכבוד רב
עובדיה יוסף
הרב הראשי לת"א-יפו

אלא שהרב יוסף לא הסתפק בכך. הוא קבע גם שאלה
„הכותבים בראש מכתבם את תאריך שנות לידת הנוצרי מעיי
דים על עצמם שאין להם חלק באלוהי ישראל." ואת פסק
הדיון הזה של הרב יוסף לחברי הנהלת החברה קדישא במכ"ס
תב שבראשו מתנוסס תאריך לועזי (30.11.69) המציין את
שנות לידת הנוצרי.
מקורו של הרב יוסף טוענים, כי היה זה מעשה של
פזור הנפש, והוא חתם על המכתב שהודפס בידי מזכירו
גבלי שנתן דעתו על התאריך הלוועזי המתנוסס בראשו. אולם
טעות מגוחכת זו איפשרה השבוע לבית-המישפט העליון לחיי-
ענות לבקשתו של האזרח רפאל גדעון ולאפשר לו לחקוק על
מצבת אביו תאריכים לועזיים. „איך אפשר לקבוע שתאריך
לועזי מנוגד לכללי הדת אם הרב הראשי בעצמו משתמש
במכתביו בתאריך זה?" שאלו השופטים בפסק-דינם.

דבר כזה לא היה קורה אפילו בחלם. אבל הוא קרה לרב
הראשי הספרדי לישראל, הראשון-לציון, הרב עובדיה יוסף,
באחד מפסקי ההלכה שהוציא זמן קצר אחרי שנבחר לרבה
הראשי של תל-אביב לפני שלוש שנים. במכתב חתום בחתימתו
האישית העיד הרב עובדיה יוסף על עצמו שאין לו חלק
באלוהי ישראל, לא פחות ולא יותר.
ומעשה שהיה כך היה. האזרח רפאל גדעון, תושב צפת,
הגיש תביעה מישפטית נגד החברה קדישא בתל-אביב על שלא
התירה לו לחרוט על מצבת אביו את תאריכי הלידה והפטירה
הלוועזיים שלו. החברה קדישא גייסה לעזרתה פסק הלכה של
הרב עובדיה יוסף שקבע, שלא רק שיש איסור תורה לחקוק
תאריך לועזי על מצבה בבית-קברות יהודי, אלא שחובה על
גבאי החברה קדישא להרוס כל מצבה עליה הם מגלים תאריך
כזה המציין את שנות לידת הנוצרי.

שיו — ניסבול כל החיים. אם נצליח
— אולי נצליח לגמור את החודש.
גם אצלנו הגיעו מים עד נפש. לא
רק אצל עובדי חברת החשמל, עובדי
התעופה ומסדהכנסה. ועדת-השרים לעני'
ייגישו קיבלה ביום שישי החלטת דר'
מה לזו שקיבלו מנהיגי ערב בחרטום.
לא הכרה. לא משא-ומתן. מה אנחנו —
ערכים?

שביתת עובדי דואר הנדסה. שפרצה
ללא אישור ההסתדרות. היתה תגובה
להסכם השכר שנחתם בחודש שעבר בין
הממשלה להסתדרות עובדי המדינה. לי'
תוך הסכם זה. שירבבה ההסתדרות את
סעיף 27. בו נאמר:

„ההסתדרות עובדי המדינה שומרת לי'
עצמה את הזכות להגיש תביעות נוספות
המתייחסות לתנאי-עבודה ספציפיים. הי'
מיוחדים רק למקומות-עבודה מסוימים
ושאין להם כל השלכה על מקומות עבו-
דה אחרים.”

עובדי ההנדסה החליטו לגצל סעיף זה.
ועד העובדים התכנס. ניסח רשימה בת
כחמישים תביעות. המקבילות לדרושים
להטבות ספציפיות אחרות. הניתנות לי'
עובדי מדינה בסקטורים אחרים.

הומוסקסואל. בין השאר דרשו העובדי
דום: „איתשלוס אגרת רדיו וטלוויזיה
— חינוך תיכון חינוס לילדי העובדים
— איתשלוס שיחות טלפון — שבוע
עבודה בן חמישה ימים — קיצור שעות
העבודה עקב גיל — החלת שכר-עידוד
על חישובי הפנסיה — בנק חופשות
לימי מחלה — תוספת סיכון בשטחים הי'
מוחזקים. ועוד.

כאשר הציגו ראשי משרד התיקשורת
ברשימה. נדמה היה להם שזו הומוסקסוא.
איש לא חשב להתייחס ברצינות לשורת
הדרישות הארוכה.

אבל העובדים התייחסו להומוסקסוא
שלהם ביתר רצינות. לגביהם. היו אלה.
בסדר-הכל. תימרוניים מסובכים שנועדו
להגדיל את הכנסתם לרמה. שתאפשר
להם לגמור את החודש בלי לרעוב.

כאשר סירבה הנהלת משרד התיק
שורת להוכנס עימם למימ. וההסתדרות
לתת להם גב — פתחו בשביתה הגדולה.
רק אז. כאשר נראה היה שהקשר הטל-
פוני במדינה עומד להתמוטט סופית —
וכו השוכחים להשבות.

במקרה או שלא במקרה. התנהלה
שביתת עובדי הדואר ברומנית עם שבי'
תת עובדי התעופה האזרחית — שלא
לדבר על שביתות חמורות פחות. כמו
זו של עובדי מסדהכנסה.

היה זה מצב שהתקרב עד כדי סכנת.
להתמוטטות החיים הסדירים במדינה.
השבוע. נראה היה שהתמוטטות זו נמי'
נעה.

השאלה היא — לכמה זמן.

נוער

שניים מכים בטליח אחת

אב יד גימנוזיסט שנפצע בידו

ביריונים מוציע: משמר

אזרחי של הורים לגימנסיות!

הפטיפון השמיע מגניבות-קצב והגשיר
לים של המחלקה למסגרות בבית-ספר
שבח בתל-אביב רקדו עם בנות שהזמינו
במיוחד למסיבת התנוכה שלהם מבית
הספר של ויצ"ו ותיכון עירוני 1. עופר
טלית. 17. עמד ליד הדלת. ליד שולחן
הכיבוד. כאשר בפתח הופיעו שני נערים
בלתי מוכרים. ארוכי-שער. שביקשו
להיכנס אל חדר הכיתה בו נערכה הי'
מסיבה.

על מה שאירע אחר-כך סיפר עופר:
„ראינו שאלה פרסטים שבאו להפריע.
החלטנו להוציא אותם החוצה. הייתה הכי'
קרוב לדלת וניגשתי לעזור אותם. אחד
מהם נתן לי סטירה. אחרי שדחפנו אותם
הוא צעק אלי: „אני אחכה לך בחוץ.”
המשכנו במסיבה כאילו כלום לא קרה.
באמצע המסיבה בא פתאום חבר שלי
ואמר: „יש מישטרה למעלה בבית-ספר.”
עלינו למעלה ולא ראינו שום דבר.

בסוף המסיבה נשארת בין האחורונים
כדי לסדר את החדר. ירדתי במדרגות
לבדי. בפתח בית-הספר עמדה שם חברי'
רה של בחורים ובחורות. אחד מהם רץ
אלי פתאום וצעק: „אתה רואה. הייתי
לך! הוא החטיף לי סטירה. נתתי לו
בחזרה והוא התחיל לבכות. אני לא כזה
(המשך בעמוד 23)

כל חייו, פלירטט עם המוות. ב

המשפחה האבלה
היושע ברטנוב הגדול. לצידה (מטפחת בידה) ר
נוב. מאחור (במשקפי שמש) אדית קמחי,

יסורי בן-ג

"כל מה שיכולתי לקוות למצוא באדם מבחינה אינטליגנטית ואינטלקטואלית — היה בעידוא" מספרת אדית. "היינו בי קשר יומיומי. יצאנו יחד הרבה, עם הרבה חברים, החבר שלי, סטיב, קיבל או תו בתור חבר גם הוא." ימים ספורים לפני מותו, השלים עיי דוא כתיבת ספר-שירים חדש, שאת עיי טוריו ערכה אדית.

גופה ליום ההולדת

ה מוות היה תמיד נושא חשוב ומרתק לעידוא. שבועיים לפני מור תו, כאשר יצא מטיפול רפואי באיכילוב, אמר לרופאו: "התלווייה הבאה פה תהיה שלי." כל חייו, נהג לומר: "אני רוצה למות צעיר ויפה." לפני זמן קצר, שלח לאדית ליום הולדתה, גלווייה בצורת — טופס פטי רה. כתב שם עידוא, בבירכת יום-ההולדת מוורת הזו: "זהות הנפטר — אדית קמחי. לקשור לרגלה של הגופה. סיבת המוות: לא

ייחס ברצינות לרעיונות, לרגשות. צעיר שגילה, לאורך כל דרכו, עניין מזור ר מיוחד במוות. צעיר שהיה גדוש למכביר פוטנציאל עצום של כישרונות, אותם ירש ממשפחה ברוכה להפליא — ושלא הצליח ליישם במלואו אף אחד מהם. נכדם של מיכה יוסף בן-גריון (ברר דיצבסקי) מחד, ויהושע ברטנוב מאידך — בנם של סופר ורקדנית — היה עיי דוא בן 17 בלבד כאשר תירגם כבר מחי זות לפי הזמנת האהל. אברהם שלונסקי פירסם את תירגומו, באותו זמן, של העורב של אדגר אלן פו. כבר אז, בעודו עלם בתחילת דרכו בחיים, כבר נמשך, מרותק, לעולם האפל והחשוך של פו. בשירותו בצה"ל התגלה כשחקן בלהקת הנח"ל. אחרי השחרור — כחקדן אצל אנה סוקולוב המפורסמת. בגיל 27, התפוצץ שמו באירופה כאשר ספר הבכורה שלו, המתוקה והמופלאה, התפרסם באנגלית ובעברית בריזמנית. היה זה ספר ספק אירוטי ספק פורנוגרפי, לפחות לפי מושגי הימים ההם.

שהצליח לעורר רעש ביבשת הרדומה ובארץ. הרעש הפך לאנדרלמוסיה, כאשר, באור תה שנה התחתן עידוא עם דוריאן ליי, מיליונרית אמריקאית שניהלה סוכנות דוג' מניות בינלאומית בפאריס, ושהיתה מבוגרת ממנו ב-18 שנה, נשואה כבר חמש פעמים קודם לכן, ואמא לעדר של ילדים, מכל בעליה. 14 חודש לאחר מכן, התגרש הזוג הי מוור, ברעש לא פחות. סיפרה עליו השבוע ידידתו אדית:

"...אני רוצה למות צעיר ויפה..."

"היתה בינינו אהבה שלא מהעולם הר זה, מעולם לא היה בינינו מגע מיני. זאת היתה אהבה אפלטונית." היתה זאת גם אהבה ממבט ראשון. עדית ועידוא נפגשו לראשונה לפני שני תיים, באמצעות ידידה משותפת בשם תלמה. הקשר ביניהם ניצת במכה ראד שונה. הם שקעו בשיחה, לא הבחינו בתלמה המסתלקת מיואשת מהשטח.

עידוא בן ה-27 בחברת אשתו בת ה-45, הדוגמנית והמיליונרית הטקסטית דוריאן ליי, אחותה של השחקנית המפורסמת. הנישואין הסנסציוניים, שזכו לכותרות ברחבי העולם, נולדו בסערה, נמשכו בסערה — לאורך 14 חודש סוערים — והתפוצצו בסערה.

ה טקס, ליד הקבר הפתוח, היה קצר, שקט, צנוע. משפחה, מעט ידידים. דובר משטרת תל-אביב, עמוס אריכא, שהיה ידידו של הנפטר, הספיד. הגברדיה הזקנה של הבימה — ביניהם חנה רובינא, אהרון מסקין — ניצבו דוממים ליד המשפחה האבלה. חצקל ובנו נותרו בחוץ, בהיותם כהנים. לאחר סתימת הגולל, קרבה המשפחה אל קיברו הסמוך של הסב, יהושע ברר

מה הביא את הקץ?

ה שה היה השבוע, שלא לזכור סציר נה דומה, שאירעה לו לפני שב שנים — בהיותו בן 27 בלבד. כבר אז, נמצא יום אחד חסרי-הכרה.

טוב. כאן, נפרצו סיכרי ההתאפקות, ובכי תמרורים פרץ בלא הגבלה. כך שיתפה המשפחה את הסב באבלם על מות נכדו, שהיה האהוב עליו מכל. וכך באה אל סיומה פרשת-חיים מוור רה, מרתקת, של צעיר מורכב, מסובך, בן לאחת ממשפחות האצולה המעטות של ארץ-ישראל, שגדל עם כפית כסף בפיו, וקץ בחייו בגיל 34.

הטלפון היה מקולקל

ע ידוא בן-גריון (בן מתחרו עם מו, גריון מתחרו עם מעון) נראה לאחרונה בחיים ביום הרביעי שעבר בי צהריים. לאותו בוקר בעשר הוא עוד קבע פגישה עם ידידתו הקרובה, הציירת אר דית קמחי. ייתכן שניסה לבטל את הי פגישה. ייתכן שניסה להתקשר איתה, לפני שנסגר החוצה מהעולם. אך הטלפון של אדית היה מקולקל אותו בוקר, כשל אורחים רבים אחרים, וכך, בצהריים, נכנס עידוא לחדרו, בי בית הוריו העתיק בלב תל-אביב הקטנה והישנה.

מאחר שהיה רגיל לישון שעות רבות, ולא סדירות, לא טרח איש להפריע לו. למחרת לפני הצהריים, דפקה הסבתא, המתגוררת גם היא בדירה, על דלת חד רר. משלא ענה, חשבה שהוא ישן עדיין. בצהריים, חורה האמא מהסטרדיו שלה, נכנסה לחדרו כדי להעירו. היא מצאה את בנה היחיד מת. הבדיקה הרפואית גילתה שהוא נפד טר בלילה שבין יום רביעי לחמישי,

הידידה הראשונה הזוהרות והפוטוגניות בארץ, כיכבה כמעט ברוב הסרטים היש ראליים שיוצרו אז. אחרי נישואיו וגירושיו הסנסציוניים, חידש עידוא את הקשר עם יעל אביב, אבל הרומן לא שב לתחייה.

הבליטה את בלוטותיה די הצורך. בהודמנות פחות חגיגות, כתב לה בל שון בני-אדם: "את הלא יודעת כמה אני אוהב אותך. שמרי על עצמך. דווחי לי על כל דלקת, פריחה, ליחה, כאבים, שברים, סדקים, גידולים — ואני אראה לך מה זאת עורה ראשונה, יקרתה. אני אוהב, אוהב לך. בא לי עליך. יותר מכל, את מהמעטות שלבי פתוח אליהן. וידידות אמת פרושה מעליהן כי פרוכה.

"שלך שלך עידוא."

נטל

כבוד מנשוא?

וב ושיב חוזר, איפוא, ללא הרף, נושא המוות והמחלות. וזאת — לצד לב רגיש, מלא נכונות לקבל ולתת אהבה.

מה גרם לזאת, אצל צעיר במלוא עלומיו? מדוע הדבקות הזו במוות? מהם היסורים שהיו מנת-חלקו, ושהביאוהו

זממים, ניצבים ליד קיברו של עידוא קרובים כמרכז: הסבתא, מרים ברטנוב, אלמנתו של דבורה ברטנוב. מימין: הדוד, שלמה ברטנוב (ממושקף) סופר, "הארץ" אברהם עוז.

יין הצעיר

לדבוק במוות, במקום בהיים? אולי אפשר למצוא את משפט המפ" תה, לחידתו המסובכת, במשפט שהיה משמיע לעיתים באוזני מקורבים: "אני לא יודע אם אני באמת חשוב למישהו."

הוא היה מתלהב במהירות מדבר חדש — ואחר דועך במהירות. נזכרת אדית.

לדעת ידידים שהכירוהו, היתה אחת הסיבות, לאי-השקט שלו, הצורך לשאת בנטל שם המשפחה הגדול. להיות ראוי לשם המפורסם.

האם היה הנטל רב מדי עבורו? הוא

דמה לאוצר מלא כישרונות — שלא הצליחו לפרוץ, מתוכו אלא טיפין-טיפין. הוא היה מחזאי, משורר, סופר, פיומנאי, במאי, רקדן, מתרגם* — ובכל מעשיו הצליח למצות חלק בלבד מהפוטנציאל שבו. בכל מעשיו ניכרו ניצוצי-כישרון — ולא עוד.

בדרך לטיפול נפשי

עידוא בתקופת-שהותו במרפאה לבריאות הנפש במגדאל, לפני שש שנים. היה זה לאחר שאיבד את הכרתו יום אחד, לאחר בליעת יותר מדי כדורי-שינה — לתוך גוף שהיה כבר מלא עד גדותיו בכדורים ממינים שונים. הוא שהה שם עשרה ימים, הצליח להשתחרר כאשר הרגיש שאם יישאר במקום, ישתגע לגמרי.

שר היא נילקחת בכמויות גדולות. אחרי הקורדזל, באו כל סוגי הכדורים והסמים הרכים האחרים. כדורי-שינה, מרץ, עידוד, הרגעה, שמחה, עצב, מה לא. עידוא ניסה מכל מין. תמיד היה

עידוא היה בעל כושר אבחנה וניתוח חריפים, שבאו לביטוי בחוש-הומור סר-קסטי וחד כסכין. מן הסתם חש, שהוא אינו עומד בדרישות. ביהוד בדרישות, מבין יחיד למשפחה כזו. ביהוד בדרי-

"תמיד התלהב מהר - ודעך מהר."

שות, שהוא עצמו דרש מעצמו. סביר להניח, שפנייתו לסמים — ול-חילופין, זלילותיו — היו התוצאות של הר לחץ הפנימי הזה. עידוא היה הראשון שגילה כי קורדזל-פורטה, התרופה החריפה נגד כאבי-ראש וכאבי-שיניים, מהווה גם סם הרגעה, כא-

גילוח

לפני השינה

חד עם זה, שמר תמיד על חוש-ההומור שלו, על הופעתו הנאה, הר תרבותית.

עד הרגע האחרון. סיפרה השבוע אמו: "תמיד הוא היה כל-כך יפה, מסודר. כשגיליתי את גופתו, התברר שהוא הת-גלח לפני לכתו לישון. על פניו היתה ארשת שלווה כזו."

היתה זו השלווה אותה חיפש עידוא כל ימיו, ולא מצא. בחייו הקצרים, הס-פיק לעבור חוויות וסערות שבני-חמור תה רגילים אינם זוכים להם אף בתקופת חיים מלאה.

* בין היתר, נטל על עצמו את כתיבת סיפרו של אברי אלעד, האדם השלי-שי, כאשר סימנו השניים את הפרק הראשון, הביאוהו לאורי אבנרי לקבלת חוות-ידעת, בעקבות הערותיו של אבנ-רי, וכאשר הגיע האדם השלישי למס-קנה כי שירותי-הביטחון לא ירשו לו להוציא את הספר לאור בישראל, יצא לארצות-הברית, עומד להוציא שם.

הציירת אדית קמחי (עם ידידה הגשמי, סטיב גילסון). ביניהם התפתחו יחסים אינטלקטו-אליים שהביאו לידידות אפלטוניות. "כשהודיעו לי שעידוא מת, הרגשתי שהלך חלק ממני."

הידידה האחרונה

שה הדוגמנית המילונרית דוריאן ליי בי גיל 45, לאחר חמישה בעלים ומי יודע דים. כשנישאו היה עידוא בן-גריון בגיל 27.

היא בשימלת שאנל, אני בבגדי איווניר.
כך זה נמשך ארבעה ימים. מדי בוקר,
היתה דוריאן חוזרת אל חמשת יל-
דיה, שלוש המשרות בבית-הענק, שני
החתולים, ו-110 הדוגמניות שלה.
הרומן היה קצר, אך מלא חוויות. בין
בני החבורה של דוריאן ושל עידוא —
באותם ימים — היה, למשל, הנרי פורד
ויוידתו, שלימים הפכה לאשתו הנוכחית.
עידוא היה אז המנחה של להקת התרנ-
גולים בסוירה באירופה. בתום אחת ההו-
פעות, נתן נכחה דוריאן, היא נעתרה ל-
הצעת-הנישואין המדהימה שלו.
עידוא התקבל על-ידי ילדיה של דוריאן
בטבעיות רבה, שלגביהם הפכה כבר לשיגי-
רה מסויימת. בנה הבכור של דוריאן היה
צעיר מעידוא בשנה אחת בלבד.

גירושין

ביום הנישואין

ב תקופת נישואין, הצליח עידוא,
בהשפעתה של דוריאן, להיגמל לתקו-
פה ממושכת מהכדורים.

היתה זו הצלה ברגע האחרון לגביו. כי
זמן מה לפני שעזב את הארץ, בדרכו ל-
אירופה, איבד יום אחד את הכרתו,
מעודף כדורים. הוא הוכנס למוסד לריפוי-
הנפש במגדיל, כנסיון לנקות קצת את
גופו מהצטברות הרעלים.

מובן שהרופאים לא חלמו אפילו לתת
לו כדורים נוספים, באותה תקופה. לעור-
מת זאת, הם נתנו כדורי-שינה לשכנה,
שסירב לקחתם. השכן נתן את כדוריו ל-

אם, סבתא וידידות

ממתנות, אבלות ועוסות-שחור, לתחילת
ההלוויה, בתמונה קודרת המזכירה את
סצנת-הפתיחה מתוך מקבט של רומן פולנסקי. מימין לשמאל: אמו של עידוא, דבורה
ברטנובו, סבתו, מרים ברטנובו, ידידתו, אדית קמחי, וידידה נוספת, דנה דובינר.

(המשך מעמוד 21)

מה היו חוויות וסערות אלו?
מושג ראשון על רעידות-האדמה הא-
דירות שהתחוללו בנפשו, ניתן היה לק-
בל לפני עשר שנים, כאשר פירסם את
סיפרו המחוקק והמפלאה.
כל מידועיו הסכימו אז, כי הספר הוא
בעל נימה אוטוביוגרפית. איש לא ידע
אז, עדיין, כי היתה טמונה בו גם גבואה
קודרת — במותו של הגיבור.

את ההתפרצות הגדולה ניתן היה למ-
צוא לכל אורך הספר. קטע לדוגמה:
"אני משתין עלייך בקשת. את מצטמצמת
בשבילי לעוד מסגרת נאה לרחם מהנה.
אני מזריע נקבות וזורק אותן בקצב של
אלף לשעה... עכשיו תפסתי... עכשיו את
יכולה לעשות מה שאת רוצה, להישאר פה
ולמצוץ לי, או סתם להתגנף מהשטח."

או קטע אחר, שיריהלל לאונגונו:
"סוד החיים הוא שהכל טוב והכל בריא
לאונגו... הו הו הו... כן, לאונגו... אתה שר
כב עם אשה, אבל אתה לא תלוי באף
אחד... אין פחד מהריון... אין הרגשת חר-
בה... אתה יכול להירדם תיכף אחרי... אין
לך שום תסביכי חוסר-גברא... נסה עוד
היום... בבית או בכל מקום... שיטה בטור-
חה... אחריות לתמיד..."

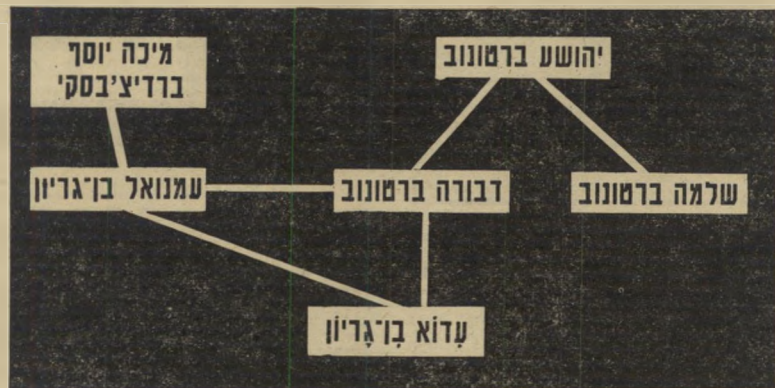
היום, קטעים כאלה הם שיגרתיים, במה
שנקרא הספרות המודרנית. לפני עשר
שנים, היתה בהם סנסציה לא רגילה.
אולם הסנסציה האמיתית היתה בעובדה,
שדברים אלה כתב ילד טוב קלאסי, שגדל
בבית ספוג תרבות קלאסית, שמילת ניבול-
פה לא נשמעה בו כל שנות ילדותו. ושהיה
אפוף נימוסים, עדינות ואצילות-נפש.
מי שרצה, יכול היה לגלות סימנים רא-
שונים לזעזוע האדמה שרחש מתחת לפני
השטח עוד הרבה קודם לכן. כבר כש-
השתחרר מצה"ל, ולמד ריקוד אצל אנה
סוקולוב, ששברו אצל עידוא המעצורים
שהוצבו בבית. הוא התגלה כפזון, חסר
כל יחס לכסף, אוהב חיים ובילויים מטר-
רפים. כבר אז הירבה לשחות ולהשתמש
בגוללות מרפא ומרץ.

מהידרדרות

להידרדרות

ס ימנים אלה להתפרצויותיו ולבטיו
החריפו כאשר הגיע לפאריס, לשם
יצא ללמוד פנטומימה.
הוא למד פנטומימה, אבל גם דברים
רבים נוספים. בבית-הספר לפנטומימה היו
37 תלמידות ושלושה תלמידים. "אז הת-
חלתי ללכת נגד הרוח," סיפר עידוא על
אותה תקופה.

ללכת נגד הרוח — כך, בעין מפוקחת,
ללא אשליות עצמיות. הוא ראה בדיוק
את התפקודות והתפרקותו מכל מיסגרת.
אז גם גברה ההתמכרות לגוללות ההרס-
ניות. "התחלתי עם הכדורים פשוט, כש-
לא יכולתי לישון לילה אחד," סיפר עידוא.
ומאז זה הידרדר. כדורי-מרץ, שינה, מכל
המינים והצבעים. הלכתי מרופא לרופא,

השושלת

המפוארת: אמו של עידוא, דבורה — רקדנית ומורה לריקוד
נורית. אביו, עמנואל — מבקר ספרותי נודע לא פחות. סבו מצד
אביו — מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, מגדולי הסופרים העבריים. סבו מצד אמו —
יהושע ברטנובו, מגדולי השחקנים העבריים, שנפטר שנה לפני מות נכדו, בגיל 89.

מרצפט לרצפט, מרוקח לרוקח.
כתמיד, הוא היה על למעשיו: "לקיחת
כדורי-שינה מסוכנת הרבה יותר מהירור
אין." גילה לחברים. "זה הרבה יותר רעלי,
ואותה הסכנה מתגלים מאוחר יותר מא-
שר בהירואין."
למרות זאת, לא חדל מהכדורים המסור-
כנים. האם ביטא בכך צו נוסף לפליטת
המהופנט שלו עם המוות?

הליכתו נגד הרוח הגיעה לשיאה בני-
שוואי לדוריאן ליי, אחותה המפורסמת של
השחקנית המפורסמת סוזי פרקר.
בחור חריף כעידוא העריך ודאי בדיוק
את סיכויי ההצלחה של נישואין לאשה
מבוגרת ממנו ב-18 שנה, אולם כהליכה
נגד הרוח, לא היה משהו שישווה לזה.

היתה זו רוח שעוררה סערה ברח-
בי העולם. הנישואין זכו לכיסוי מלא ב-
שבועון טיים ובכל שיחת רכילות ברחבי
אירופה ואמריקה.
אמה הטקסאסית של דוריאן, שקיבלה
מבתה מברק על נישואיה בפעם החמי-
שית, נאנחה, כשנודע לה מי התחן: "אוי
אלהים. יהודי. מה שעכשיו עוד חסר לנו
במשפחה, זה סיני."

זה היה לפני שמונה שנים. עידוא, שי-
חזר ארצה מביקורו הראשון בפאריס שני-
תים קודם לכן, עמד עתה לצאת שנית
לאירופה. בשהותו הראשונה בפאריס, הי-
כיר את דוריאן במסגרת מסע-הפירסום
לסיפרו. עתה, כאשר הגיע בשנייה לאירור-
פה, חידש איתה את הקשר.

הפעם, התלקח הניצוץ. תיאר עידוא את
הפגישה המחודשת:
"אחרי שחפפנו זה לזה את הראש ב-
שמפניה, המשכנו לשחות, ומשם נסענו
לחדר המלון שלי."

גם לאחר זמן רב, לא חדל עידוא
להתפעל מהסצנה הפנטסטית: "דוריאן —
בעלת פירסום עולמי, גבוהה, עצומה, נה-
דרת. ילדותית, מכשפה, תמימות, ויפה שי-
לא מהעולם הזה — בחדר במלון סוג י"ג.

הטרי מניחה קרובת משפחה לא מזוהה. עידוא
נקבר באותה שורה בה נקבר סבו יהושע
ברטנובו, במרחק מיספר קברים ממנו. בעת קבורתו של עידוא עדיין התאפקה המשפחה
מבכי. אולם, לאחר סתימת הגולל, כאשר טרה לקבר הסב, נפרצו כל סכרי הכאב.

פרחים על הסבר

רובינא
בהלוויה, בחברת אחד
הרופאים שטיפלו לאחר
רונה בעידוא. כמו כל גדולי התיאטרון
העברי, הכירה רובינא את עידוא מילדות.

בטוח, בעיניה, היו המדפים העליונים של
הארונות הכי גבוהים בדירה. אפשר לומר
שאת מרבית נישואי ביליתי בעלייה ובי-
ירידה מסולמות. אבל שתי עזרות-היבית,
שהתרגלו משום מה למחשבה שהדרכון
מקומו במרומים, היו מחזירות אותו תמיד
למעלה. שבע יפול דרכון וקס."

הגירושין נחתמו סופית כאשר, באחת
התקפות-הקינאה האינסופיות שלה, הש-
ליכה דוריאן על עידוא את כל כרכי הר-
אנציקלופדיה בריטניקה — "לפי סדר
האלף-ביתי," כפי שהסביר עידוא.
הגירושין היו כמובן סנסציוניים אף יור-
תר מהנישואין. עידוא חזר לארץ.

לארץ — ולהתלבטויותיו — ולחיפוי-
שיהדרר.

ולכדורים. תמיד לכדורים הארורים.
ולמוות. למוות שתמיד כה ריתק.

למוות, שלו הקדיש את ספר שיריו,
שיראה אור בימים הקרובים.

שירים, שבאחד מהם, אמר:
...מר המוות המתוק,

שרק עוקצו מר ממתוק...
נשיקתו כה ממושכת,

ומשום כך כליכך מושכת...
ותחלה, ודימומים, ותאוה לישון, ליי-
שון...

הטרי מניחה קרובת משפחה לא מזוהה. עידוא
נקבר באותה שורה בה נקבר סבו יהושע
ברטנובו, במרחק מיספר קברים ממנו. בעת קבורתו של עידוא עדיין התאפקה המשפחה
מבכי. אולם, לאחר סתימת הגולל, כאשר טרה לקבר הסב, נפרצו כל סכרי הכאב.

חידון נושא פרסים

צבי יצחק

9 הפרסים

פרס ראשון: קטנוע וספה 50; פרסים שני ושלישי תעודת חסכון של בנק לאומי לישראל על סך 500 ל"י כל אחת; פרס רביעי: אופניים אופני הפלדה המעולים מתוצרת מפעלי אופניים ישראליים בית שמש; פרסים חמישי וששי: שני כרטיסי טיסה זוגיים לאילת במטוס "ארקיע"; פרסים שביעי ושמיני: שעון יד שוויצרי "CANDINO" היבואנים: שור ובניו; פרס תשיעי: מנוי שנתי על "מעריב לנוער" שבועון הנוער הישראלי. ועוד מאה פרסי תנחומים תקליטים וכרטיסי קולנוע.

לפניך 9 הדמויות המשעשעות שמגלם גדי יגיל בסרטו של מנחם גולן

עוז האלמונים האדול

שם הדמות..... שם הדמות..... שם הדמות
תאור הדמות..... תאור הדמות..... תאור הדמות

שם הדמות..... שם הדמות..... שם הדמות
תאור הדמות..... תאור הדמות..... תאור הדמות

שם הדמות..... שם הדמות..... שם הדמות
תאור הדמות..... תאור הדמות..... תאור הדמות

כדי להשתתף בהגדלת הפרסים עליך למלא את הפרטים מתחת לכל תמונה בצירוף הכרטיס בו בקרת בסרט ולשלוח לתד. 23000 תל-אביב, עבור "סרטי נח".

חסרט מוצג החל ממוצ"ש 2.12.72 ב-9 בתי קולנוע:

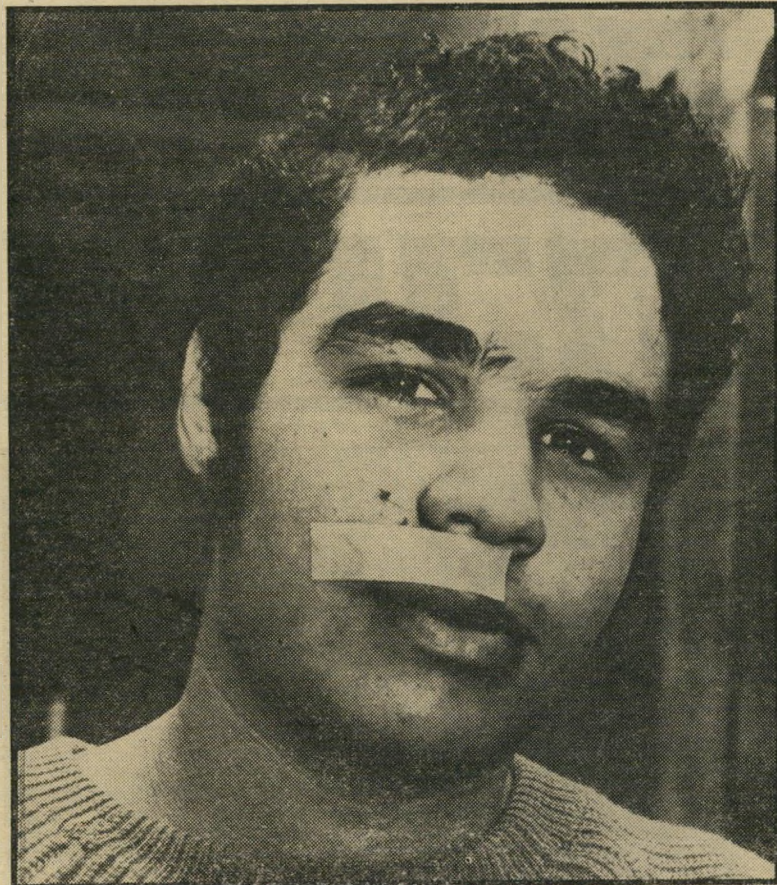
תל-אביב "הוד"	ירושלים "רון"	חיפה "עצמון"	באר-שבע "חן"
נתניה "אסתר"	רחובות "בית העם"	רחובות "הדר"	ראשל"צ "תפארת"

ההגרלה תתקיים בתאריך 10.1.73 בפיקוח עו"ד צבי גרוסמן, רואה-חשבון החברה, המפיק יורם גלובס, הבמאי מנחם גולן והכוכב גדי יגיל. שמות הזוכים יפורסמו בעתון זה בתאריך 15.1.73.

שם השולח..... כתובת.....

עיתונים, הזמינה אותו המשטרה למסור עדות. רק אז הודיע מפקד מישטרת תל-אביב כי יחקור מדוע הסתלקו השוטרים שהוזמנו לשמור על המסיבות בבית הספר. אבל אביו של עופר, אברהם טלית, בעל מפעל ליציקת מתכת, לא נרגע מכך. אמר השבוע אברהם: "כל זמן שקראתי על מקרים כאלה בעיתונים זה היה רחוק ממני. עכשיו, כשזה קרה לבני, אני לא יכול להיות יותר אדיש לזה. אם המישטרה לא יכולה לטפל ב-מקרים כאלה ולא יכולה, בגלל מחסור בכוח אדם, לשמור על שלומם של תלמי-

(המשך מעמוד 19)
אחד ששותק על סטירות. שאר הבחורים שהיו שם הפרידו בינינו. חשבתי שזה נגמר. אבל פתאום ראיתי אותו רץ בכי וזן אלי. הרגשתי שאני חוטף משהו בפנים. חשבתי שזה אגרוף. אבל תיכף התכסיתי כולי בדם. אמרו לי שהוא הכניס לי בקבוק שבור לפנים. מזל שלי שחבר שעמד לידי משך אותי אחורנית. אחרת הוא היה מוציא לי עין או משהו כזה!"
המורה היתה מבוהלת. עופר שותק הדם הועלה אל אחת הכיתות. מנהל בית הספר המקצועי, השוכן בדروמה של תל-

גימנוסטיקה מלית
מלית שכולה דם

די הגימנסיות, אני חושב שצריך לארגן משמר אזרחי של הורים. אני מתנדב מספר אחד. פשוט ללכת ולשמור על המסיבות של הילדים שלנו. אני בטוח בדבר אחד: אם יראו הברייונים התנגדות והתארגנות מולם - הם ייעלמו. אם יקבלו פעם אחת מכות, הם יחשבו פעמיים לפני שיבואו להפריע בפעם שנייה."

רת

כך נרצח הפסטיבל

פסטיבל אבירגוש, אחד ממפעלי התרבות הנדירים בארץ - חופר בהצגה עזירי קנאיהדת.

"הם החליטו לחסל אותנו - ובסוף הצליחו. זה אמנם לקח להם 15 שנה, אך הם הצליחו. פסטיבל אבירגוש יפ" סיק את הופעותיו".
זיגי שטרמן הצליח שלא להביע את מרידותו. אך כאשר בתחילת החודש הת-אספה אגודת הפסטיבל והחליטה על פי-רוק, והגוף היחיד בארץ שביצע בהצ-לחה מוסיקה כנסיתית נמוג ולא היה עוד, היה זה כאילו קרעו גם חלק מנישמתו. יוזמה פרטית. הפסטיבל הוקם לפני 15 שנה. אירגן אותו פרופסור זולמן גד, מאוניברסיטת ירושלים. הוא ראה בכנסית אבירגוש מקום מתאים לביצוע יצירות כנסיות. גזירי הכנסיה בירכו על יוז-מתו והפרופסור אסף נגנים מכל הארץ. במאי 1957, בוצע שם הקונצרט הראשון. נוגנו בו פסיונטות של כך, מיסות של מוצארט. קהל רב של אוהבי מוסיקה טובה נהר לאבירגוש, לשמוע מה שלא (המשך בעמוד 28)

אביב לא הרחק מהתחנה המרכזית, הזמין את המישטרה. ניידת המישטרה הגיעה כע-בור רבע שעה. השוטרים העבירו את עז-פר לתחנת מגן-דוד-אדום, שם חבשו אותו. איש מהם לא טרח לגבות ממנו עדות או לנסות לאתר את התוקף.
מסתבר שלא היה זה ביקורם הראשון של השוטרים במקום. עוד בתחילת הערב הזמין מנהל בית-הספר, זאב סאבו, את המישטרה. אחרי שכשלושים ביריונים, רור-בם מתושבי כפר שלם, הגיעו לשטח בית-הספר, התחילו להתפרע בין הכיתות בהן נערכו מסיבות חנוכה. סאבו זכר את מאר-רעות השנה הקודמת, כאשר נפגע בעצ-מו, כאשר ניסה למנוע מביריונים להפ-ריע למסיבות התלמידים.
השוטרים הגיעו למקום, ערכו סיבוב קצר בשטח בית-הספר, הברייונים, שהב-חינו בהם הסתתרו. הפצרות המנהל שה-שוטרים יישארו במקום לשמור על התל-מידים, נתקלו באווניים אטומות. "יש לנו דברים חשובים יותר לעשות", אמרו השוטרים והסתלקו.
אחרי-כן חזרו הברייונים. אחד מהם חתך בבקבוק שבור את פניו של עופר טלית. יום קודם לכן היה אחיו הצעיר של עופר, דוב בן 14, הלומד באותו בית-ספר, עד לתקרית דומה, למסיבת החנוכה של כיתתו פרצו ביריונים. מחנ-כת הכיתה המבוהלת, שלא ידעה מה לעשות, הניחה להם להישאר במסיבה. כעבור זמן קצר הם קמו והסתלקו. היה להם משעמם.
המשטרה תחקור. התופעה - של התנכלות ביריונים לגימנוסטים - לא היתה חדשה. אולם הפעם היתה לה משר-מעות מיוחדות נוכח טיפולה הרשלני של המשטרה בפרשה. רק אחרי שפורסמה הידיעה על פציעתו של עופר טלית ב-

במשך 7 חודשים היה יוסף עמיאל

המפורסם ביותר במדינה - ושני

אבא חזר

מנסייעה

ארובה!

הנרצח אילן אשרוב ואשתו האמריקאית היפהפייה סנדרה. תמונה זו צולמה לפני שנתיים במסעדת הפאר התל אביבית מרקס, שם נערכה חתונתם של בני הזוג. שלושה מהמשתתפים באותו טקס נעצרו, לאחר רצח אשרוב, כחשודים.

אלא שאבא לא חזר מהים. הוא חזר מהכלא, ועל הכף רות אותו שב, ועל ההתרחשויות שלפני מעצרו, סיפר השבוע בראיון בלעדי ל"העולם הזה":

זילזול

באליבי

ה ורשיים וחצי אחרי הרצח של אילן אשרוב, נעצרתי עליידי המשטרה. לא אמרו לי כלום, לא האשימו אותי בכלום. רק יומיים אחרי שעצרו אותי, שאלו אותי על אליבי לליל ה-21 בפברואר 1972. מאוחר יותר, גיליתי שזה היה ליל הרצח של אילן, לדבריהם. סיפרתי להם את האליבי שלי. באותו לילה הייתי עם סטודנט וסטודנטית. הי מכונית שלי נגררה באותו לילה, ובאמת מצאו את הרפורט שעשו לי השוטרים. יש טופס עם השעה שקיבלתי את ה"רפורט", וגם חתימה מתי החזירו לי את המכונית.

למרות זאת טענו השוטרים שהשתמשתי באותה שעה, במכונית, לנסיעה יחד עם אילן. הם לא התייחסו לאליבי שלי. אבל זה עוד לא כלום. במרעני ראיתי תי דו"חות של קצין משטרה וסמל, ש"דיווחו שראו את אילן בחיים — אחד ב-23 לפברואר, והשני ב-25 לפברואר. הם זיהו אותו בוודאות בדו"ח שלהם. למרות זה, טענה המשטרה שאילן נרצח ב-21 לפברואר.

אחרי 62 ימי מעצר, הביאו אותי ללישכתו של השופט סלונים בחיפה. לסניגור שלי הודיעו שיביאו

ל שר מהכלא, יצא יוסף עמיאל ל- נמליהתעופה לוד.

לא כדי לעזוב את הארץ. כדי להביא לסימום את מיבצע ההסוואה הגדול שלו. מיבצע שאותו ניהל בקנאות במשך כל שבעת חודשי מאסרו. כחשוד ברצח אילן אשרוב.

והשבוע, כאשר ההליכים נגדו בוטלו מחוסר הוכחות, והוא יצא לחופשי — היתה משימתו הראשונה: השלמת ה"מיבצע הסודי".

בנמליהתעופה, התיישב עמיאל באולם הנוסעים, ובילה את שלוש שעות ה"חופש הראשונות שלו בהמתנה. שנראתה סתמית.

ואו, הגיעו ללוד אשתו ושני ילדיה, וקיבלו בהתרגשות את פני האב הימאי, שחזר ממסע ממושך מסביב לעולם.

בכך, ירד המסך על ההצגה הגדולה, שנמשכה שבעה חודשים, ואשר מטרתה היחידה היתה: הסתרת האמת מעיני ה"ילדים".

מרגע שנכנס לכלא, היתה ההצגה זו בראש מעייניו של עמיאל, הוא נתן הוראות מפורשות לאשתו כיצד להסתיר את מעצרו מהילדים: האשה והילדים עקרו מדירתם, עברו לסביבה אחרת. האם כתבה לילדים גלויות — בכתב ידו של ה"אב" — מרחבי העולם, כשהיא מדביקה עליהם בולים מגלויות אמיתיות ששלח עמיאל בעבר, בעת נדודיו האמיתיים כימאי.

המשימה הצליחה. כאשר נפגשו הש"בוע הילדים עם אביהם בלוד לראשונה מזה שבעה חודשים, האמינו בכל לב כי אבא חזר מהים.

הנאשם יוסף עמיאל (31), שהואשם ברצח אילן אשרוב, היה עצור שבעה חודשים, שוחרר השבוע, לאחר שהמישפט נגדו הופסק מחוסר עדויות. הוא היה החשוד הרביעי בפרשה זו, וכמו שלושת הקודמים, שוחרר לאחר שהמישטרה לא העלתה הוכחות נגדו. היחיד שנותר כיום בידי המיטרה הוא לוסיאן ליאונטה, שהודה בהשתתפותו ברצח. מבחינה מישפטית, עמיאל לא יצא זכאי, והאשמה נגדו לא בוטלה. רק ההליכים נגדו הופסקו. אם תוך חמש שנים לא יחודשו — תבוטל האשמה.

כלוא בעוון הרצח

ילדיו לא ידעו דבר

אותי רק למחרת. כך, ללא עוררין, קיבלתי הארכת מעצר עד לתום ההליכים המשפטיים. לא ידעתי אפילו מה זה. רק כשהחזירו אותי לבית-הסוהר, שאלתי. אמרו לי: "עוד תרגיש את זה. שנה תשב פה." רק אז הבנתי מה זה שאומרים על טחנות הצדק שטוחנות לאט. העוררין שלי אמר לי: "אל תענה להם על שום דבר. חבל מאוד אפילו שמסרת להם גם את החקירה הראשונה." טוב, איך יכולתי לדעת? התחילו לחקור אותי מבלי שאמרו לי שמאשימים אותי ברצח אילן. באו אלי לעבודה שלי, בבר פורטוריקו, עצרו אותי. לא אמרו לי כלום. רק — "תעלה איתנו למכונית".

עליתי. "בשביל מה?" שאלתי. "אל תשאל שאלות," אמר לי מפקח חן. לקחו אותי הביתה, עשו חיפוש כמה שעות. הפכו את הבית, את הגינה. אחר כך — המעצר. לא לקחו שום עדות ממני אבל תיקף הציעו לי מכונית-אמת. הסכמתי. שיהיה מכונית-אמת. התשובה של המכונה היתה שאני משקר. אחרי זה, במשך 62 יום, לא דיברתי איתם. הוציאו אותי לחקירות יום ולילה. זרקו אותי לכל מיני מקומות. כמו למשל למשטרה ואדי ערה, עם פישר פשים. היו מוציאים אותי לאור מתי שר התחשק להם. ביקורים מהמשפחה לא הירשו לי. אוכל מהמשפחה לא הירשו לי. עיתונים וחומר קריאה לא נתנו לי. שום דבר.

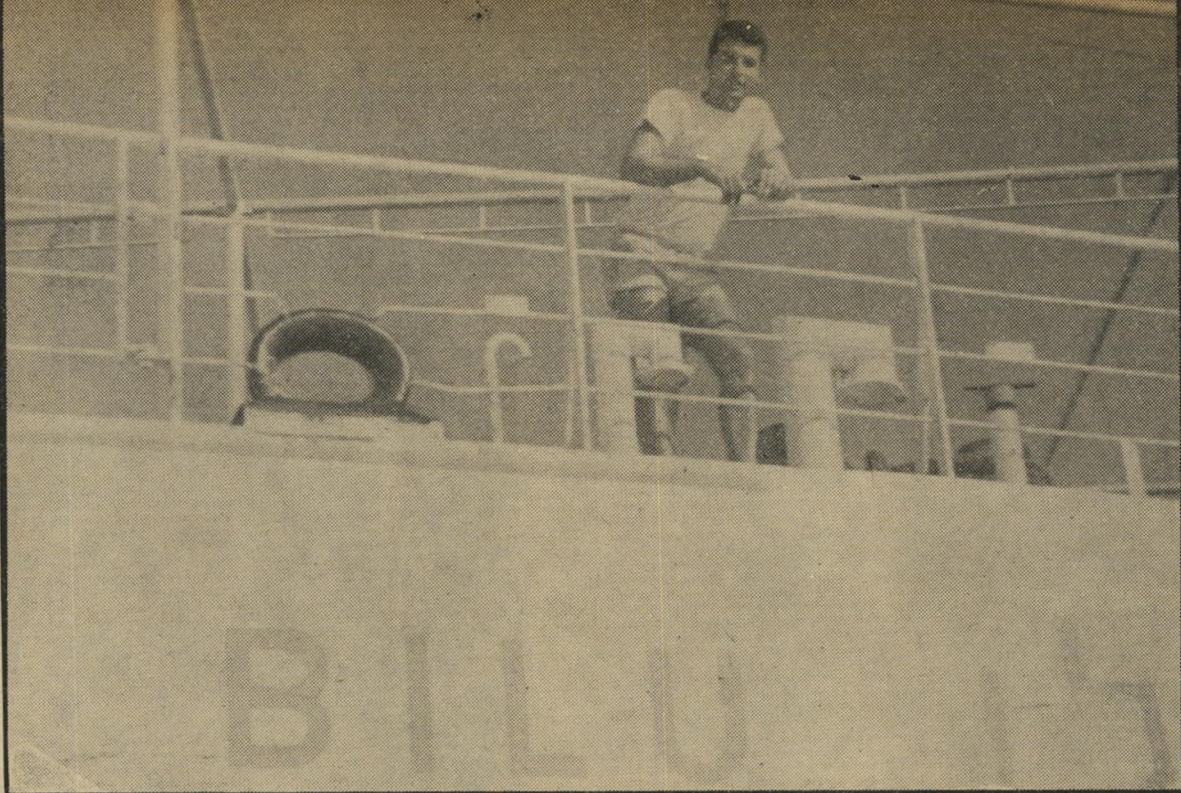
אחר כך, העבירו אותי למשטרה וזכרתי יום-יום. אין להתרחק, אין כלום. תמיד אים מתחת לכל ביקורת.

"קבר בן-אדם"

בחיים"

ב לילות היו באים ואומרים לי: "זה אמר עליך, וזה אמר עליך. תודה, וניתן לך צ'אנס. נעשה אותך עדי המדינה. נסדר עם פרקליט המדינה." אלה היו סג'רניצב מינקובסקי ופקד אליהו לביא. אמרתי להם: "על מה אהיה עד מדינה? על דבר שאין לי שום קשר אליו?" שלחתי אותם לעוררין שלי. שידברו איתו. לא רציתי לדבר איתם. המשטרה אמרה שלושאן ליאונטה, שהודעה שהוא רצח את אילן, אמר להם שגם אני השתתפתי ברצח. אבל בבית המשפט הוא סירב להעיד דבר כזה. למחן אחרי שלא הצליחו להכריח אותי להודות בדבר שלא עשיתי, התחילו להעיד מיד אותי למשפט בכל אופן. אז את מי הביאו עדים נגדי?

שני ערבים. אחד מהם הוא מאלי-פתח, חבלן בשם טאופיק, שקיבל גורדין מוות בכל ארצות ערב. הוא פעם קבר אדם חיים באדמה. אחרי זה, מצאו חול בריאות של ההוא. כשהעוררין שלי, יצא

דרישות שלום מבווימות מאבא

לילדים החמוצים
פסח מאז מילדותי
וחישב כל הכוח עליונים
אני חוצה בעוף כמה
שמועתי ואני רוצה
לכולם ולשמועתי שלום
ואני רוצה סובל ומחשבה
למחיה שלי, אני ופני
בזמן ע'רן' ואני כבר
חושב על זה שהיה ופני
אני כל היום נלחם באלה
נפיק רבנו מ' פסח

לילדים החמוצים

פסח מאז

ואני רוצה

ISRAEL

גלויה זו (גם תמונה משמאל) נשלחה לילדיו של עמיאל עלידי אימם, כאילו מאביהם — כדי שיאמינו שאבא נמצא במסעות ברחבי תבל. האשה גם טרחה להדביק בולים, שהורידה ממכתבים ישנים של עמיאל. למעלה: תצלומים מימי שהותו האמיתית של עמיאל על סיפון אוניות, עזרו לשכנע את הילדים שאביהם עובד על הים. את הדיור בגלויה אפשר לגלות על ידי החזרתה ששל הבולים, שאינה מוטבעת בגלויה.

הגלויה המזוייפת

מוגרבי, הוא רוצח מבוקש בלבנון. הוא זה שביקש להתגייר כדי להתחתן עם המחבלת טרזה, ממסוס טבנה, אחרי ש"ראה אותה בטלוויזיה. גם הוא הוכרז כשקרן על-ידי בית המשפט, ואז החליטה התביעה להפסיק את המשפט נגדי. ככה, אחרי שהחזיקו אותי קבור שבעה חודשים, בלי להביא נגדי שום הוכחה, יצאתי עכשיו לחופשי. היום, כשאני חושב על זה, אני כאמת לא יודע מה יכול הבן-אדם לעשות בש"ביל להימנע מצרות כאלה. אני בן 31, דור שלישי בארץ. נולדתי תי בשכונת שבוי בתל-אביב. היינו ב"בית שישה ילדים, אבא היה פועל בנמל תל-אביב. גמרתי בית-ספר עממי, וזה הכל. בית-ספר, אצלנו בשכונה, לא היה משהו ש"התלהבו ממנו. היינו מסתובבים, או עובדים העיקר לא ללמוד.

חק סגל, שאל אותו בחקירה נגדית: "אחרי שהכית את הבן-אדם הזה, ולפני שקברת אותו, לא ניסית לברר אם הוא חי?" אז טאופיק ענה לו: "מה אני רופא?" עד כדי כך הוא קבר בן-אדם בחיים בגלל אבסטיה. זה היה לפני חמש שנים, על יד חדרה. בכלא, הוא היה ידוע כמלשין של ה"הנהלה, ובכלל בכלא מדברים מעט מאוד. אין פה דיבורים מיותרים. פה, כל אחד — בעניינים שלו, או עם אחד כזה אני אלך לדבר? איפה פה ההגיון? למרות זאת, באה המשטרה והביאה אותו בתור עד, כאילו אני הודיתי בפניו שהשתתפתי ברצח.

העיקר לא ללמוד

השופטים ראו איזה מן עד רציני זה. כשהתובע ביקש לבדוק את טאופיק במכונית-אמת, כדי להוכיח שהוא מעיד אמת נגדי, אמר לו השופט סלונים: "אתה לא חושב שהעד הזה יכול לשקר אפילו למכונית-אמת?" עד כדי כך. כך נגמר העד הראשון. העד השני,

אחר כך ירדתי לאילת. הייתי אז בן 15 וחצי. שמעתי שבאילת אפשר להרוויח כסף יותר בקלות. ככה, כבר מגיל צעיר הייתי עצמאי. אחרי הצי שנה באילת חזרתי לתל-אביב. נכנסתי לעבוד בנמל. בגיל 17 התנדבתי לנח"ל, ואחר כך הייתי בחיל-הים. אחרי שהשתחררתי, יצאתי לעבוד ב"ים. עבדתי כחמש שנים רצופות. גם את אשתי אסתר הכרתי על הים. התחתנתי איתה, ועשינו את המסיבה על הים. כשהיא נכנסה להריון, הצלחנו לשמור את זה בסוד, בבלופים, והיא המשיכה לעבוד עד החודש השמיני. זה היה על האונייה בילו, שהיום היא דן. אחרי זה, ירדתי מהים. היו לי הסכר נות 17 אלף ל"י, ופתחתי עם שותף את המסעדה שלדג בתל-אביב.

אחרי שנה, עזבתי את המסעדה, רכשתי זכות להשכיר כיסאות בשפת-הים ב"גורדון. אחרי זה, פתחתי לי בר בדי זגוג, לה קמפנה.

לא הצלחתי. המקום היה יפה מאוד, ואני לא חיפשתי כסף גדול. יש לי

(המשך בעמוד 27)

* לפני שלוש שנים, נשרפה המסעדה.

הריון

על הים

כ שגמרתי את העממי, הלכתי לע"בוד בחור הרט. עבדתי שנתיים,

הודה והורשע

לוסיאן ליאונטה, כבול לשוטרי יא-מצלמות בבית-המיש"פט בחיפה. לוסיאן הודה ברצח אשורוב.

אדם זר דפק

בעל הבית

מה. היתה לי הרגשה איננה, שאיבדתי משהו יקר. רק כשהתקבלנו אצל גבי נרגעתי."

איך אפשר

לשכוח

את ביתה הנוכחי ביפו רכשה גבי אחרי מלחמת ששת הימים. כשבאה לחופ"ש-מולדת מגרמניה, שם למדה צורפות. הבית היה אז חורבה. כמה קירות היה צריך פשוט לבנות מחדש, נזכרת היא. מרדכי כתבת "העולם הזה" יונית מנור, שהשתתפה בפגיי שזה זכאה ברמאללה:

"לשכוח את יפוי?" תוהה מלכי כפרי מלק בחצי חיוך. "2000 שנה לא הספיקו לכם כדי לשכוח את ארצכם — וממני אתם רוצים שאשכח את ביתי ב-25 שנה?"

בחנות, במרכז העיר, עמוסים המדפים סוודרים בשקיות ניילון, תיקי פלסטיק, גרבי נשים. בחוץ מתחלף הגשם בשימש חורפית. רמאללה של יום שבת היא עיר של יום חול.

מלכי ניצב בפתח חנותו, ידיו בכיסיו מכנסיו, מבטו סוקר את העוברים ושבים. גבר גבוה, שחרחר, מטופח.

"בית זה הוא שלנו!"

השעה היתה שמונה שלוש בבוקר, כאשר הזר דפק בדלת.

גבריאלה מרבך ידעה מיד כי הוא זר: כל החברים שלי יודעים שבשעות כאלה אני עוד במיטה. התחייכה השבוע, כאשר שיחורה את הפגישה הדומטית בין אויבים בכוח. שהפכו לידידים בפועל. זה היה ביום ראשון באמצע אוגוסט. שנה שעברה. שאלתי מי זה. קול של גבר ענה לי באנגלית, שהוא מבקש לדבר איתי.

"פתחתי חריץ בדלת. לא הייתי לבד שם. בחוץ עמד גבר כבן ארבעים שנראה כערבי, אבל היה לבוש חליפה אירופאית אלגנטית. על המדרגות עמדו עוד כמה אנשים, והציצו לעברי בסקרנות.

"שאלתי אותו כמה אני יכולה לעזור לו. באדיבות רבה הסביר לי שבא לביקר קוריקיין מרבתי-עמון. אל אחותו הנשואה. ברמאללה — ושהצעדים הראשונים שלו היו לבית הזה, שבו גר לפני 1948. הוא שאל אם הוא יוכל לראות את הבית מבפנים.

זה בא לי כמו הלם. כמעט לא יכולתי לדבר מרוב תדהמה. טוב, בסדר, גיט גמתי, וביקשתי שיבוא בעוד חצי שעה, כדי שאוכל לסדר את הדירה ולקבל אותם כמו שצריך."

את לא

אשמה בגורלנו"

הם באו שוב, כעבור שעה. ברגע הראשון היתה מבוכה כללית. היתה לי הרגשה של חוסר-אונים. אף אחד לא ידע מה להגיד, נזכרה גבי. "האיש שדיבר איתי ליד הדלת הציג את עצמו כאנונימי. ואת השלושה שאיתו כאחותו. בעלה, וחבר שלהם."

שלושת האורחים הסתובבו קצת בדיי, התנצלו ללא הרף אל שהם מפריעים. סכה חזר והרגיע את גבי. ציין שאין להם כל טענות אליה באופן אישי. האווירה השתחררה. את לא אשמה בגורל של אנשים כמונו, אמר סחה.

האורחים ציילמו את הבית, שאלו הרבה על הסביבה — מה נחרב, מה נשאר. סיפרה גבי: "כשהלכנו, אחרי שעה בערך, נשאר אצלי הרושם שהם אנשים אינטימיים. פתוחים לדברים, מעוררים, לסיחות בחלקם, בעולם הגדול. לכן גם קיבלתי את ההזמנה שלהם לבקר אצלם."

ידידות חדשה

מלכי ואשתו פתחיה מארחים את גבי בחדר-האורחים של ביתם המפואר ברמאללה. הפגישה הראשונה היתה עדיין מביכה

צהריים של לפחות 15 מנות ראשונות. נמנענו מלדבר על פוליטיקה."

אחרי הארוחה, כשהוויסקי נשפך לכור סות, והתנור להט, התוודתה פתחיה, אשתו מלאת-הגוף ועדינת-הפנים של בעל-הבית:

"כשהגענו ליפו בפעם הראשונה, נשמתי לרווחה. כמו אדם שסוף-סוף, אחרי כל-כך הרבה שנים, חזר הביתה. לא יכולתי לחכות יותר. רציתי לרוץ פנימה.

אבל בדירה הראשונה, מול הבית של גבי, לא רצו להכניס אותנו. הייתי המור

קצת, לאוייבים-בכוח שהחליטו להיות ידידים. חמה יותר, בתמונה למעלה: גבי בפתח ביתה היפואי — שהיה ביתה של פתחיה. גבי חזרה לחמישים שנה את הבית, כשהוא הרוס לחלוטין.

"אהלן", אמרה גבי את כל מה שהיא יודעת בערבית.

"גבי", התחייך בלבביות ולחץ את ידה. "אהלן וסהלן."

כמה דקות אחרי זה, בתוך החנות, השי תררה שתיקה של מבוכה. אבל די היה במתורגמן ובספלי הקפה המסורתיים, כדי להפשיט את האווירה ולהוליד שיחה גלויה וידידותית.

"אשתי ובתי היו כמה פעמים אצלך, ולא היית בבית", אמר מלכי לגבי. הוא

ניפנה אלי: "גבי היא בן-אדם טוב. כִּי שראינו את קבלת-הפנים הלבבית שעשה תה לנו בפעם הראשונה שבאנו אליה, הבינונו שבישראל, כמו בכל מקום, יש אנשים טובים, ואנשים רעים."

היום, מלכי ואשתו פתחיה הם אני שים אמידים. כמי שהמסחר טבוע בִּי דמו, הצליח מלכי לצאת בשלום מתקופת פוח השפל והמלחמה, להפוך משוטר ל־ סוחר-בדים מצליח. חוץ מחנותו — אחת מהגדולות ברמאללה — יש לו גם כמה בתים. אבל עד היום, בלהט שאינו נופל מזה של יפיו אשתו — למרות שהוא עצמו לא גר ביפו מעולם — הוא מדבר על "הבית שלנו ביפו".

אשתו פתחיה, לעומת זאת, היא יפֹר אית אמיתית. סבה של פתחיה היה הרא־ שון שהגיע ליפו, כדי לבסס בה את ה־ חמולה המוסלמית היחידה בסביבה שכולה נוצרית.

105 שנים עברו מאז. העסקים פרחו, הימים זרמו בשלווה ובעושר. פתחיה למדה במסיון. שני אחיה נשלחו לאוני־ ברסיטה בפריס. בעונת-הקייץ היתה כל

חנות ברמאללה

המשפחה נוסעת לבלות בחופים רחוקים יותר. חיפה, סבריה. "אף פעם לא עלה בדעתנו שנעזוב את יפו", נזכרת פתחיה. "בדרך-כלל היו הבנות מתחתנות עם בני יפו, ונשארות שם."

גם כשפרצה המלחמה, לא האמינו ש־ יעזבו. המלחמה תסתים מהר, חשבו. אבל ההפצצות התחזקו. כמה רובעים של יפו נכבשו על-ידי יהודים. שמעות על אכזריות האויב נפוצו במהירות. ועדיין סרבו בני המשפחה לברוח. עד שנהרגו ב־דוד של פתחיה ואשתו, בדרכם לרמלה.

"באותו יום הפכנו לאנשים חסרי־תקווה. היהודים כבשו את ארצנו. לא היתה דרך אלא לעזוב. עזבנו 11 אנשים, בשעה אחת בצהריים. חוץ מכסף, לא לקחנו איתנו כלום. היינו בטוחים שנחזור תוך ימים. חמש שעות הלכנו ברגל, עד שהגענו לרמלה. הדרך היתה מלאה פליטים כמונו. ברמלה נשארו כמה ימים אצל קרובים, עד ששכרנו משאית ונסענו כולנו, גם אלה מרמלה, לעזה."

ושוב

הרס

תוך זמן קצר, שבו בני החמולה והש־ תלבו בחיי המסחר. שרשרת של חנו־ יות-בדים, ועסקי יבוא ויצוא, החזירו להם את הונם.

עד ספטמבר 1970, כאשר בתיהם אבדו בשנית, הפעם, במלחמה בין הצבא הירדני למחבלים.

נפטֶר. בבית-החולים מאיר בכפר סבא, בגיל 77, מי שהיה במשך 10 שנים יוֹר הכנסת, חבר קיבוץ דגניה ב' קִדְיֶש לוז, שנולד ברוסיה, שירת בצבא הצאר, שם עזר לחבריו ביחידה לנסח את מ־ תביהם הביתה, עלה לארץ ב־1920, הצִי־ טרף לבוני קיבוץ דגניה, השתתף במל־

קדיש לוז
מהקיבוץ לקיבוץ

חמת השחרור, בהיותו בן 53, יחד עם בנו בן ה־17 בחפירות ההגנה. כיהן מ־ 1955 עד 1959 כשר-חקלאות, אז יצא גם לראשונה אחרי 38 שנות שהייה בארץ לחוֹל לסיור לימודים ומיפגש עם אנשי מיקצוע. אחרי שסיים את תפקידו כיוֹר הכנסת, חזר לקיבוצו כחבר מן המניין.

עומדים להינשא. גרושתו של יועץ נשיא ארצות-הברית הנרי ק־ סינגר, אֵן קִיפִינְגֶר, והפרופסור ל־ כימיה באוניברסיטת ניו־יורק, שאול כהן.

נישאו. הסופר נכה צה"ל משה רשקס העוסק לאחרונה בהפצת סרטים, והמורה אי־נה חיימוביץ.

מונה. למפקד המחוז הצפוני של מ־ ישרא, במקומו של תת-ניצב יהודה בונה הפורש לגימלאות לאחר 37 שנות שירות, ניצב שמוֹעֵן אֶשֶר־ שי היה בתשע השנים האחרונות מפקד מ־ מריהגבול.

מונה. למפקד מרחב הירקון במ־ חזו תל-אביב של המיטרה, ניצב-מי־ נה משה טיוֹמְקִין (41) שעבר לתפקיד זה ממשמר-הגבול. התגייס למיטרה ב־ 1953 לאחר שהשתחרר מצה"ל, שירת עד מלחמת ששת הימים בתפקידי פיקוד ב־ ממשר-הגבול ואחר המלחמה מונה למ־ קד גדוד שפעל בין היתר ברצועת-עזה. ב־1970 נתמנה למפקד מרחב תיכון של מ־ משר-הגבול ובמיסגרת תפקיד זה היה אחראי לפלוגת ממשר-הגבול שעברה ל־ עול במחוז תל-אביב.

מונה. למנהל הכללי של הבנק הערביישראלי, שאול שאול (46), מ־ נה סניף של בנק לאומי בחיפה. יליד בג־ דד שם עבד בבנק היהודי זכה, שימש מאז 1950 בתפקידי מנהל וחבר הנהלת איזור חיפה של בנק אלרן.

זכתה. בפרס בסך אלף ל"י על אזרחות טובה המוענק על-ידי עיריית ירושלים, אִירָה סִמְנוֹב בת ה־80 ש־ עסקה בהתנדבות בטיפול במשפחות נז־ קקות ומנהלת עתה מועדון לעיוורים ב־ בית-חינוך עיוורים.

נפטֶר. בירושלים, ממחלה ממא־ רת, בגיל 38, אֹרִי לִיבובִיץ, בנו ה־ בכור של פרופסור ישעיהו ליבוביץ ש־ היה פרופסור-חבר במחלקה לנוירולוגיה בבית-הספר לרפואה של האוניברסיטה ה־ עיברית בירושלים, פירסם שורה ארוכה של מאמרים ופירסומים מדעיים שהיקנו לו שם בקרב חבריו למיקצוע.

נפטֶר. בתל-אביב, בגיל 61, חתן פרס ישראל לאדריכלות, אדריכל ב־ נִימִין אִירֶלֶסון. יליד רוסיה, עלה לארץ ב־1925, בוגר הגימנסיה הרצליה, למד ארכיטקטורה באוניברסיטת גנט בבלגיה, היה פעיל ב־ ועדות ארכיטקטוניות בארץ ובחוֹל, קיבל ב־1968 את פרס ישראל בשל עבודתו ופ־ לותו בשטח הארכיטקטורה בארץ.

אשה טובה, ילדים שאני רואה אותם מוצלחים, ורציתי רק פגרה.

אבל המיטרה לא נתנה לי קיום. זור נות לא היו אצלי. ארסים לא היו אצלי. וגם אינפורמציה לא היתה אצלי. בגלל זה, נהייתי לא רצוי בעיני המיטרה.

במקרה כזה, הם יודעים איך להתלבש עליך. הבר היה בלי רשיון, ולכן מותר להם להתחרים משקאות. היו נכנסים, לוקי חים שניים שלושה בקבוקים, ויוצאים.

כך, שלוש פעמים בשבוע, כל פעם, שוטר אחר. כל שוטר, הוא השופט שלך. הוא הקובע לך את החיים שלך. עד ש־ נמאס לך. המשכתי עד שנשרף לי הבר.

עד היום לא גילו מי שרף. היה לי ב־י טוח נמוך מדי, וחזרתי לים לעשות קצת כסף.

מהבר הכרתי את יוסף ("יוֹי") לא־ר־ ית. הייתי קונה אצלו משקאות בשביל הבר שלי. הוא היה מוכר בסיטונות.

אחרי שנשרף לי הבר, אמר לי יוֹי שהוא יהיה מוכן לעזור לי לפתוח עסק חדש. בינתיים, הוא הציע לי לעבוד לו בעסק שלו, בר פורטוריקו.

אילן אשרוב היה יושב כל הימים ב־ פורטוריקו. אבל לא משם היכרתי אותו. אני ואילן היינו מכירים עוד משכנות שבוני.

היינו גרים בית עלייד בית. ההורים שלו, אמא שלו, מכירה אותו. בהלווייה שלו, נשאתי את הארון שלו על הכתף.

זה אני ואילן. ועכשיו באה המיטרה, רצתה לעשות ממני מפלצת, שהרגתי אותו.

כשאילן נעלם, אשתו סנדרה באה אלי, ולא אל אף אחד אחר.

חיפשנו אותו יחד בכמה מקומות, כל הבוקר. אחרי הצהריים הלכנו למיטרה בצפון, בדיזנגוף. אמרו לנו: "לא מוכי־ נים לקבל תלוזה לפני 48 שעות."

אחרי 48 שעות באנו שוב פעם. פתחו תיק של נעדר. החוקרים התייחסו לא יפה לסנדרה. היא היתה בהריון, והם נתנו לה שעה לעמוד ולחכות.

התרגותי, ויצא לי ויכוח חריף עם

הפרקליט עורכי-הדין יצחק סגל, סניגורו של יוסף עמיאל, הצליח לגרום לכך שביה"מ סירב להאמין לעדית-התביעה נגד שולחן.

הסמל שטיפל בעניין. הכניסו אותי למ־ צר. בקיצור, בא יוֹי והוציא אותי. השוטרים זילזלו בעניין, אמרו שאילן בטח נעלם בשביל בללות עם בחורה. אבל מה שהיה היה.

עכשיו, שאני שוב פעם חופשי, אני אנסה לבנות מחדש את החיים.

מכל הצרות שעברו עלי, אני מאושר לפחות בדבר אחד: שבעזרת אשתו, וידידים טובים, הצלחתי לשמור כל הז־ מן מהילדים שלי. שאבא שלהם יושב בבית-סוהר כחשוד ברצח.

(המשך מעמוד 23)

יכול היה לשמוע בשום מסגרת אחרת בארץ.

אך גד זולמן נאלץ להפסיק. לאחר שהופעל עליו לחץ כבד במשרד החינוך ומסדות האוניברסיטה. שפרופסור בארץ ניברסיטה העברית יעסוק במוסיקה נוצר רית? לא נשמעה כזאת.

אחריו נטל על עצמו את הפסטיבל הגנן והמנצח זיגי שטרמן. שניהל אותו בהצלחה — עד חיסולו עתה.

אזהבים ואויבים. פסטיבל המוסיקה הכנסייתית היקנה לו אוהדים רבים בעור למ כולו. הפך לאתרייירות בארץ. מדי חודש מאי היו מגיעים לכאן תיירים רבים במטרה מוצהרת לבקר בקונצרטים ב"כנסית אברגוש.

אך גם אויבים רבים היו לו לפסטיבל. "לא היתה כמעט הופעה שלא הופרעה על ידי אברכי ישיבה ירושלמים". סיפר זיגי שטרמן. "תמיד היינו צריכים להור פיע תחת משמר מישטרה. לפני שנתיים, כשהופענו עם פסיונות של כך, התנפלו עלינו כמה עשרות בחורי ישיבה. התחילו לשבור כיסאות. לקלל. לזרוק אבנים. ה" מישטרה עצרה או 40 מהם. הם שוחררו בערבות — ועד היום לא נערך להם מישפט."

לחץ. לפני שלוש שנים עברה הכנסייה לרשותן של הנזירות ממיסדר מריה ה" קדושה. אלה החליטו להפסיק את הקונ" צרטים בכנסייה.

"לפי מה שידוע לי, הן לא הפסיקו את פעילותן מרצונן החופשי", אומר שטרמן מן. "הופעל עליהן לחץ."

הפסטיבל התחיל להופיע באולמות זרים. וכאן החלה גטיסו. העיריות ומוס" דות ציבוריים שונים לא רצו להשכיר את אולמותיהם לפסטיבל מוסיקה נוצרית. ראש עיריית תל-אביב, יהושע רבינוביץ, אמר מפורשות, ש"פסטיבל כזה פוגע ברגשות תושבי העיר". והוא אינו מוכן להפעיל

מנצח שטרמן

הקרבנות האישיים היו לשוא

את השפעתו על הנהלת היכל-התרבות, כדי שתשכיר את האולם. הפסטיבל החל נכנס לגירעון גוה. שהצטברו לסך של עשרים אלף ל"י. מארגניו פנו למשרד החינוך והתרבות. זה סירב לתמוך במוסיקה כנסייתית. רח" מנא ליצאל.

הנהלת הפסטיבל פנתה לבג"ץ, שאי שר את החלטת המישר.

"התחלנו לגייס את דעת-הקהל", מספר שטרמן. "בסוף, למרות החלטת בית" המישפט, השתכנע משרד החינוך לתמוך בנו. אבל מה שהם הציעו לנו היה ממש מגוון. הם רצו לתת לנו תמיכה של 5000 ל"י לשנה, כשהתקציב השנתי מגיע למאה עשרים אלף.

"בהתחלה החזקנו עוד מעמד, בגלל ה" הכנסות שהיה לנו בעבר, כשהופענו ב" אברגוש. אבל לפני שנה הגענו למצב כזה שהתחלנו למכור את רכושנו. מכרנו את הכיסאות שהיו לנו בכנסיית אברגוש. את הרמקולים, מערכות אמפליפירים. לא מכרתי את האוטו שלי.

אני שום דבר לא עזר. במאי השנה נתנו את סידרת הקונצרטים האחרונה שלנו. בשנה הבאה לא נופיע יותר."

הידעונית הבדואית מטפלת בבתולים, אימפוטנטיות ומה

לא - ורק בתה שלה מדאיגה אותה: "לא מעניין אותה

כלום", היא קובלת. "רק להתחתן עם קליף ריצ'רד"

עלידי בידואי כושי כשהיתה בת 14. נחטפה — ונאנסה באכזריות: "הרגשתי שהוא קורע אותי לחתיכות. הוא היה כמו חיה. הוא כל הזמן צחק ממני, ולא הפסיק לומר לי שזה מגיע לי, למה שאני כל כך מכוערת. תמיד הוא העליב אותי. הנה מה הוא עשה לי —" והיא מגלה את הצלקות המכוערות על ידיה ורגליה. "וזה עוד לא הכל. על כל הגוף, יש לי עד היום סימנים של המכות שלו.

הגירת רות עוזיאל, לשעבר בדואית בשם טאריה מנסור, מברכת קליינטים. שהובאו עלידה לתפילה ב"מקום קדוש ליהודים". ביקור סתם — עולה שישים ל"י. טיפול שלם, כולל מיני צמחים ושאר ירקות — עד 500 ל"י. השכנים מתנגדים לפעולות הידעונית.

הידעונית בפעולה

רוח-הקודש הגיעה לפלורנטין

"בשביל המשפחה, זאת בושה גדולה שאשה מהשבט נחטפת על ידי כושי. אצ" לנו הבדואים, חטיפה זאת אומרת נ"י שואין, וצריך לתת לחוטף מוהר. אבל בגלל שזה היה כושי, היתה המשפחה הורגת אותי ואותו ביחד. לכן ברחתי ל" רעננה, ובעלי הכושי רדף אחרי, והכ" ריח אותי לגור איתו.

המישטרה ומישרד-הסעד לא עשו כלום בשבילי", היא מתפרצת בכאב. "הס" תובכתי לבד ברחובות של רעננה, ילדה בת 14, פצועה מהמכות של בעלי האכ" זה, ואף אחד לא עזר לי. להיפך, הח" זירו אותי לכושי הגועלי."

א כל אלוהים העניש אותו. הוא עלה על מוקש ונפצע. שכב שנה בבית-חולים. אני הייתי באה לבקר אותו, וגם אז עשה ממני צחוק. אמר שאני נורא מכוערת. הוא נשאר ככה קשה עד היום, ואני ברחתי ממנו סופית. הגעתי לחיפה, והתחלתי לבוא בתב" רה של יהודים. ראיתי איך שהם מנו" מסים ועדינים עם האשה, ורציתי להיות יהודיה". כך, התגיירה. מצאה את יצחק הארון והצגנו, נישאה לו כדת משה וישראל, והחלה מייעצת לעם ישראל כי צד להתגבר על יסוריו ומכאוביו. סיכמה הבת בת העשר, שלא מבינה כלום במקצוע, את דעתה על אמא: "אמא חושבת שהיא יודעת להגיד ל" אנשים הכל, לפעמים היא אומרת סתם. היא פותחת לכולם כמעט את אותו המול."

ליינטים שלי. הולכים בקבוצה לקברירחל, או לקברים קדושים אחרים, מורחים את הגוף בשמן ומטהרים, ואומרים שם בר" כות ותפילות, מדליקים נרות ושמים פת קאות עם בקשות באבנים הקדושות. וזה עוזר מאוד."

ומה קורה כשלא? "אז אני מפנה את הקליינטים לרופא האישי שלי, שעובד איתי כבר 25 שנה. הוא שולח את הבתור לות, העקרות וחסרי-יכולת-הגברא למרפאה המתאמה."

רותי היא, לדבריה, "דור חמישי למג"י די-עיתידות ממצא בידואי". סודות המק" צוע עוברים מאם לבתה. ולא כל אחת ראויה לקבל את רזי היידעונית. "אני קי" בלתי את הסודות מאמא שלי רק לפני שנתיים, בגלל שהיא כבר זקנה ולא רואה טוב". מסבירה רותי. היא אינה מתכוונת להעביר את הסוד לבתה: "היא לא מספיק טובה בשביל זה. היא לא כל כך בסדר הבת שלי. לא מעניין אותה כלום. רק להתחתן עם קליף ריצ'רד."

לעומת חוסר-האונים שלה ביחס לבתה, היה עתידה שלה תמיד נהיר לה: "תמיד ידעתי שאתחתן עם יהודי. כשהייתי בת שבע, גיבאה אמא שלי, שבעל מעם אחר יתפוס מקום בחיים שלי. אני חושבת שגם אבא שלי הוא ממצא יהודי". יש לה סימנים מובהקים לסברה זו: "הוא אף פעם לא הרביץ לאמא. לא ראה בה שיפ" חה, לא היה רמאי, והיה מנומס". מיסבה זו, התחלטה להתגיר: "כי ה" יהודים שונים מהעריבים. הם מנומסים, ומתנהגים עם האשה בעדינות. רציתי להיות עם אנשים מנומסים."

ה רוב שפונים אלי — זה נשים. "ה" הבעיה הנפוצה ביותר, זה בגידה של בעלים בנשים שלהם. כל הגברים, בלי יוצא מהכלל, בוגדים בנשים שלהם. והגברים האחרים סובלים לרוב מהוסר כוח-גברא". ודוקטור רות עוזיאל נאנחת בשיכרון-לב, כאילו צער העולם כולו מו" נח על כתפיה.

במודעות שלה, כתוב: "אשה נעימה, מסבירת-פנים, שקל מאוד ליצור איתה קשר". במציאות, רות עוזיאל היא מטור" ניתא כהת-קלסתר, פרועת-שיער, בעלת שפתיים בשרניות, כחלחלות-גוון, ועיניים בורקות רשפים. קירות חדר-הקבלה שלה צבועים ירוק-דמוזרי עם פרחי-זהב, והחדר עצמו מלא אנרגטלים מוזהבים מלאי פרחי פלסטיק בשלל צבעים וגדלים. ואולי אפ" לו ריחות, מי יודע.

להשלמת התמונה, לבושה רות עוזיאל עצמה שימלת כותנה אדומה כדם, משהו שפתיים תישק.

בגיל 14, נאנסה רות באכזריות. מאו" חר יותר, התגיירה, נישאה ליהודי והחלה עובדת במיקצוע.

שונאת

עולם ומלואו

כ מו לכל גאון בלתי מובן בדורו, גם לרות עוזיאל שונאים רבים. בייחוד מבין שכניה, בשכונת פלורנטין התל-אביבית. מספר אהרון אלב, שכנה בן ה-18 של הקוסמות: "היא גורמת לרוב הסיכסוכים המשפחתיים בשכונה. היא תו" קצת נזשים הצעירות כאן דבר-הבל על אודות בגידות בעליהן. יש לה השפעה רעה מאוד על חיי המשפחה כאן."

"האשה הזו שונאת עולם ומלואו", טו" ענים שכנים אחרים. "היא נהנית לקלל אנשים, סתם כך."

אלי, בעל קפה פלורנטין, הנמצא במר" חק של כמה פסיעות מביתה, מעיר: "אני

רואה כל אחד שבא אליה. גם רואה את האנשים לאחר שהם יוצאים מביתה. כו" למ, בלי יוצא מן הכלל, יוצאים לא מרו" צים. הכל אצלה שחור. אני יודע, כי הרבה קליינטים שלה באים אצלי לבית" הקפה ומספרים לי עליה כמה שהיא רעה, ואינה שחור שהיא עשתה להם על ה" נשמח."

ביקור, אצל רוח-הקודש מפלורנטין, עולה 60 ל"י. אבל, אחרי ביקור וייעוץ, בדרך-כלל צריך גם טיפול, כמו אצל רופא". מסביר אלי. "וכל טיפול כזה עולה 500 לירות."

ואם להאמין להשמצות השכנים, כי אז ידועים להם אפילו מירשמה הסודיים של רותי. סיפר חיים, בעל המבט הפיקחי: "היא נוהגת למשל לערבב גללי-סוסים עם שחן של אדם, בצירוף עלי-מנטה טחור גים. את המרקחת הזו היא מצווה לשים מתחת למזרון של הזוג הצעיר, כסגולה נגד עקרות."

גם לאלי יש דוגמה: "פעם היתה אצ" לה בתורה צעירה, והבידואית הזאת אמר" רה לה כי הארוס שלה בוגד בה. והוא יפסיק לבוא אליה. כסגולה היא יעצה לה לגזור קווצת תלחלים מראשו של הארוס ולערבב את זה עם עלי-תה, לשים את זה בתוך שקית-בד, ולנשק את זה כל לילה לפני שהיא הולכת לישון. אני לא יודע עם זה עוזר."

קבר-רחל

נגד הבתולים

ב עתיד-האוב דוגמת מים מהכוס המונחת על השולחן. תנועתיה עז"

אל תתני לקצב לנצח אותך

המשיכי לרקוד עד תום הלילה, עד שרגלייך לא תחושה יותר את הרצפה. אם את אוהבת לרקוד, אז — מדוע להפסיק? אולי את משתמשת עדיין בתחבושות היגייניות בלתי נוחות ומגרות?

עליך לדעת הכל אודות טמפוני טמפקס. האמצעי

ההיגייני הבטוח, הנוח לשימוש פנימי. הם אינם מפריעים ואינם מגרים. למעשה, אין את אפילו חשה כשהוא בפנים. וזה מנצח את התחבושות והחגורות. טמפוני טמפקס יעזרו לך להשאר שאננה, שקטה וחפשי, אפילו כש-הקצב הוא לוחט. וזה ניצח את התחבושות והחגורות הלוו.

נסי את טמפוני טמפקס ותגלי סיבות רבות נוספות להשתמש בהם.

פותחו על ידי רופא בשימוש כעת על ידי מיליוני נשים טמפוני טמפקס מיוצרים רק על-ידי חברת טמפקס בע"מ, הוונט, אנגליה. להשיג בבתי מרקחת, בתמרוקיות ובסופרמרקטים. המענונית בקבלת דוגמנית וחומר הסברה ישלחו 54 אג' בבולי דאר אל היבואנים: אינווסט אימפקס בע"מ רח' ירמיהו 38, ת"א.

האינטליגנציה שלך אינה מוטלת בספק. זו דווקא הסיבה שקשה להבין מדוע אתה מתקוטט איתה כל שני וחמישי. כדאי לך להקדיש השבוע זמן רב למחשבה, תיכנון הע' תיד והסקת מסקנות, מה שיהפוך אותך ל'אדם מאוזן יותר. כדאי שתפסיק לצפות כל ערב בטלוויזיה ותצא פעם בשבוע לאוויר. צח. בת מאזניים, כל העתיד לפניך. היי יותר רצינית בחיפושים.

★ ★ ★
הבדיחה אולי נעימה לרגעים, אבל בחיים לא תגיע באמצעותה לפיתרון כלשהו. בבקשה ממך, אל תת'חיל לטעון שוב שאתה לא מעוניין בפיתרון נות': מה יהיה, לך-עתך, סופם של כשרי-ונויך האמנוניים (ב' עיקר בתחום הכתי'בה)? אתה הולך ומת'רחק מהאולימפוס, א'בל האולימפוס קורא לך! אל תהיה אנוכי.

★ ★ ★
אחת מתוכניתך קפאה על שמריה. אל תתייאש, היא תתגשם בקרוב מאוד. א'נ' שים יתנו בך אמון רב ויעודדו אותך לפע'לות. השתמש בעזרתם ותגיע להישגים של ממש. יום שלישי הוא יום מזל בשבילך: הר'בה בפעילות ביום זה ופקח עיניך למתרחש מסביבך. ידך פטפטן ימסור לך אינפורמציה חיונית. דע להשתמש בה, היא נכונה. גלי יותר עירנות טביבך.

נסיון לשנות דברים יסודיים ייכשל ב'ש' בוע זה. גם במקום עבודתך צפויים שי'נויים מרחיקי לכת. חינוך עלול למצוא את עצמך בין המקופחים. הסיכסוך הנוכחי שבו אתה מעורב עד מעבר לראשך הולך ומת'חיל, סל, ואתה עוד עשוי לצאת ממנו נשכר. צפוי לך סוף-שבוע מאושר, למרות כמה תקריות קטנות שלא יוסיפו ולא יגרעו מהנאתך בחיים.

★ ★ ★
המצב מעורפל ביותר; אל תמשיך לגשש באפלה — אל תדרוש הסברים, ותבע ביצוע החלטות שיעזרו לך ולסובבים אותך לצאת מן הסבך. אם אתה ממונה על אחרים — מוטב שהשבוע תהיה פחות קשה, ויותר נוח, גם צעד מסוג זה י'ג'רום לתזונה מועילה ל'ענייך. בת דלי — חד' נחת לאחרונה את נר'שא הופעתך. את דאי'אינך יודעת, שהופעתך החיצונית היא כר'טיס-הביקור שלך. את יפה — נצלי זאת!

★ ★ ★
סוף-סוף הדבר קרה. האופטימיות שלך תגרום להפוגה במא'בק קשה. תוכל להכ'י נס לשותפות עם אדם מסוים — בתנאי ש'תקבל את מלאו הע'רבות. האינטואיציה שלך, בתוספת חילום כמס'שן, יבטיחו את הצלחתך. כישרון ש'אכן האמנות שטמון בך — יתגלה באמת.

תוכל השבוע להרבות ולהתמסר להתחבבך. מגישות מעניינות עם אנשים חדשים יעלו את שאיפותיך על פסים מציאותיים. הר'בי לצאת לבלות, זוהי תקופה נחזרת ב'ש' בילך. את רעננה, שז'פה ופורחת, נצלי את הרגשותך למטרה מו'עילה. הגיע הזמן לרדת מן האולימפוס, אליו את מנתשאת. עסקי בשטח האמ'נותי עליו את חולמת מאז ומתמיד. את נמצאת בדרך אל ההצלחה ואל האושר.

★ ★ ★
מחלה קלה ממנה סבלת, חלפה. כל זאת הודות לטיפולו המסור של בת זוגך. זה מוכיח לך עד כמה אתה חשוב לה ומה רבה אהבתה אליך. התייחס אליה קצת יותר בעדינות. זה מגיע לה. לך, בת שור, תבוא הישועה מכיוון לגמרי לא צפוי. ה'ת'עוררי וקחי את החיים ברצינות. לא תמיד יהיה מי שיוציאך מהבז'ב את שוקעת.

★ ★ ★
אין עוד טעם להתכ'חש לרחשי ליבך. היה כן עם עצמך והודה, כי מתחת למסווה של איש חברה עליו ותו'סס, שהכל מבקשים את קירבתו, מסתתר אדם מאוכזב. ייתכן שהאכזבה נובעת מגי'לוי עובדות בלתי ידו'עות על נפשות קרו'בות לך. לא מן הנמנע כי שורש הבעיה נעוץ בקשר רומנטי שנקרס לאחרונה.

★ ★ ★
בעקבות מחלוקת הע'לולה לפרוץ בינך לבין אדם הנחות ממך בדר'גה או במעמד, אתה עשוי למצוא את עצמך במיעוט — או אפילו מבודד. אנשים רבים, שברוך כלל מוכנים ל'התייבב מאחוריך ול'הצדיק אותך בכל מה שאתה עושה, יגלו ה'פעם עמדה קטונה כלפיך. הם יעשו הכל כדי שתרגיש כי הפעם אין הם מצדיקים אותך. המנע מהפעלת לחץ. תפוס שלווה.

★ ★ ★
אם לא תתחיל ביד'אטה מיד — לא תוכל לעבור במתחים צרים. מראה פניך הולך ורע מיום ליום. זה רק ב'אשמתך! הגיע הזמן שתתחיל לשימור על עצמך. מצב בריאותך לקוי. שוב באשמתך! אתה חושב שחורס'שינה הוא הגורם לכך, טועה! לך, בת אריה, יש יותר מול השבוע: את עלייה, רעננה ומלאות חיים. המשיכי להתנהג באותה צורה.

★ ★ ★
ברגע שתעמוד על סף השינוי המיוחל, תר'גיש ככול אל העבר. פעל בהגיון. אל תתן לרגש לשלוט בך. גלה יותר הבנה לבני מש'פחתך. אפילו אם אתה עייף וחסר סבלנות. הקדם בעלות על מש'כך בלילות במשך שבוע ימים, צבור כוח, העסקים ימשיכו לפרוח בצורה טובה ביותר.

במדינה

דרכי אדם

ענין של מזל

למי מותר

דפתוח מועדון ביליארד?

את מועדון הביליארד הראשון שלו הקים יפת נגר בפתח-תקוה כאשר יצא מבית-הסוהר, שם ריצה את חקופת מאסרו. זה היה לפני חמש שנים. המשטרה לא התנגדה לכך. להיפך, מפקד משטרת פתח-תקוה, דן שמש, נתן את ברכתו לצעד שיאפשר את שיקומו.

אבל העסק לא עבד זמן רב. המשטרה עצרה את יפת נגר כחשוד בהתפרצות ושוהר. הוא שוחרר אומנם אחרי שבועיים מבלי שיפתח נגדו כל תיק, אבל המשטרה שמה עליו עין. החל לבקר בעסק שלו בקביעות, רשמו לו דו"חות והפעילו עליו לחץ שיסגור את המקום. הלך יפת נגר לעבוד כשכיר במועדון דומה, השייך למסעוד משולם, שהוא אחיו של איש משטרה. עבד שנתיים עד שנעצר שוב, וגם הפעם שוחרר ללא כל האשמה.

שובת-רע נגר ובנותיו העיריה נגד — המיטרה בעד

שוב פתח בית-קפה משלו ושוב נעצר. עד שנמאס עליו הכל, השאיר את אשתו ושתי בנותיו ויצא לחפש את מזלו בגרמניה. כשגברו הגעגועים על יפת נגר חזר אל משפחתו. באישורו של המפקח דן שמש שכר את בית-הקפה היכל בפתח-תקוה והקים בו שוב מועדון ביליארד. חצי שנה עבד העסק ללא הפרעות עד שהעיריה החלה לתבוע את סגירתו.

אמר ממלא-מקום ראש עיריית פתח-תקוה, דוד טבצ'ניק: "יפת נגר הוא בעל עבר פלילי ולכן אין לו זכות לקבל רשיון למועדון ביליארד. היה לו רשיון לבית-קפה. משעבר על תנאי והכנים למקום משחקי מזל, סירבנו לחדש לו את הרשיון". המשטרה תמכה פתרון. יפת נגר ניסה להתחכם. הוא העביר את העסק על שם אחיו, ציון נגר. אך העיריה לא הירס'תה. היא תבעה את סגירת המקום.

הפרדוקס הוא שלמשטרה לא היתה התנגדות לקיום העסק. הסביר המפקח דן שמש: "אין כל מניעה מצד המשטרה לקיום המועדון. המניעה היא מצד העיריה. אומנם, לפי הוראות המטה הארצי אין נותנים רשיון לבית-קפה או מועדון ל'עברנים משוחרר, אבל אנו מוכנים שהרשיון יהיה על שם אחיו של יפת".

העיריה לא היתה מוכנה להסדר זה. לקח יפת את אשתו, שתי בנותיו ושלושה משכ'ר נת אחיו ופתח בשביתת רעב בפתח בניין העיריה בפתח-תקוה. המשטרה ניסתה לסלקו מהמקום. לקחו אותו לניידה. אך בכל פעם ששיחררו אותו חזר יפת לשבות ליד פתח בניין העיריה.

מה רוצים ממנו? אמרו חיילים שנק'בצו סביבו. המקום שלו זה המקום היחיד שאפשר לבלות בעיר אחרי שיוצאים מס'ר. חוץ מזה הוא אימץ את חיילי צה'ל. כשר חייל גיבש אצלו ואין לו כסף, נתן לו כלי לשלם".

נימוקים אלה לא השפיעו על העיריה. אבל המשטרה היתה מוכנה לעזור לנגר. "אומנם הוא לא הקפיד לאסור כניסתם של צעירים למקום שהיו מבוכים שם את כל דמי תשלום", אמר דן שמש, "אבל למרות זאת אנחנו מנסים לעזור לו. אני עומד למצוא פתרון לבעייתו".

מאת אורי אבנרי

29 - 27 בנובמבר 1972

המחירים הם סילון.

השכר הוא צב

עם פרוץ שביתת עובדי ההנדסה במשרד התקשורת, הגשנו הצעה דחופה לסדרהיים. לפני דיברו שלושה דוברים הדוגלים בדיכוי שבי תות: יורם אדירור (גח"ל), יגאל חורביץ (ע"מ) ומאיר אביזוהר. כנואם רביעי ואחרון יכולתי להשיב לטענוי תיבתם:

אורי אבנרי: שלושת דובריהימין שדיברו לפני... **משה ורממן:** חברי-הכנסת אביזוהר זה לא ימין.

אורי אבנרי: חצי ימין. הוא בדרך להשגת תפירות. הוא חוזר לאט-לאט למוטב (צחוק באור לס).

שלושת דובריהימין יצאו בשצף-קצף נגד השובר תים, כמינהגם. אני מתפלל איך בכלל יכול מישהו היום, בנובמבר 1972, להתרגן על איזה שוכת שהוא בארץ הזאת.

האם אינכם רואים מה קורה בארץ? היכנסו לסופר-מרקט, ותראו מה קורה למחירים! המחירים מאמירים בקצב של מטוס-סידון, השכר זוחל אחריהם בקצב של צב.

איך אתם יכולים להתרגן על דרישה כלשהי של עובד שכיר כלשהו, בייחוד כשהו ציבורי שאינו עומד במעלה סולס-המשכורות? איך אפשר להתרגן? תהיינה דרישותיו כאשר תהיינה, כללנו יודעים שהדרישה האמיתית היא לשמור על השכר הריאלי.

זהו המצב היסודי. מי שמתעלם ממנו אינו יכול לדבר על שביתה. למה השובתים עושים את המעשים שנראים לכם כל-כך מוזרים? האם העובדים הפכו למוזרים? לא. הם אנשים נורמליים, בדיוק כמונו. אם הם עושים דברים הנראים לכם כמוזרים, מתמיהים. שני רוריייתיים. הרי זה מפני שמציק להם משהו שאין לו פתרון. אין לו פתרון במציאות שנוצרה בארץ.

זה יכול היה להייראות אחרת, אילו היה קיים בארץ איגוד מקצועי אמיתי, איגוד מקצועי המייצג את העובד. דים. זה נשמע מוזר בארץ. אין זה מקובל בארץ ש-איגוד מקצועי ייצג את העובדים, או שהסתדרות-עובד דים תייצג את העובדים. כל הצדדים מניחים שההסתדרות היא מין גורם ניטרלי, הנמצא בין העובדים והמעבידים, מעל הצדדים, כשהוא מפשר או מתווך, מסכים או לא מסכים לקבל דרישות או לא לקבל דרישות. הוה. ההסתדרות אינה גוף הממלאת את התפקיד שנועד לה בכל חברה מודרנית. לייצג את העובדים.

כאשר העובדים אינם מאמינים שההסתדרות רות מייצגת אותם, הם נרחפים לשביתות הנקראות "פראיות". הן אינן פראיות, הן שביתות הגיוניות וטבעיות במציאות שנוצרה.

... אדוני היושב-ראש, כמו בכל השביתות אני חושב שיש דרך אחת לחסלה: להיכנס למשאומתן לפני הש-ביתה, בזמן השביתה ואחרי השביתה, כשם שמנהלים משאומתן לפני מילחמה, בזמן מילחמה ואחרי מילחמה. אני קורא לשר לנהל משאומתן רציני עם העובדים האלה, לראות מה כואב להם, ולספק להם מה שדרוש.

צוות של

סירת דייג

מצב הנוכחות באולם הכנסת חולץ ורע. לא מכבר פתח אבא אבן סידרה של תשובות על שאלות במילים: "כנסת נכבדה וריקה". באותו זמן

נכחו באולם, מילבדי, רק ארבעה ח"כים. כאשר קמתי לנאום על חוק הספנות, הכולל מאות סעיפים והנוגע לציבור גדול וחשוב, נכחו באולם שמונה ח"כים. פתחתי במילים: **אורי אבנרי:** במספר חברי-הכנסת הנוכחים כאן עכשיו באולם, אי-אפשר לצוות אניה, ואפילו לא סירת דיג, אילו היה בתקנון הכנסת — — — **יהונתן יפרח:** אניה משוכללת — אפשר, חבר הכנסת אבנרי. **אורי אבנרי:** — — — אילו היה בתקנון הכנסת סעיף הדומה לסעיף 138(א) של החוק המוצע, האומר ש"בעל כלי שיט רשאי לפטר איש צוות משירות לפני סיום תקופת שכירותו, אם ללא הצדק סביר יד מכל"ה השיט בלי רשות, או לא הצטרף לכלי-השיט בזמן שנקבע להפלגה" — היו חברי-כנסת רבים צפויים לפיטורים, בלי הודעה מוקדמת, תוך כדי תקופת-הש"כירות, וגם בלי פיצויים.

המרד על הבאוניטי

בדברי על חוק הספנות עצמו, העליתי זיכרונות מתקופה אחרת — תקופה שבה ניהל "העולם הזה" את אחד ממאבקי הגדולים הראשונים. היה זה כאשר פרצה שביתת-הענק של הימאים, ו"העולם הזה" היה העי-תון היחידי שהתייצב, יחד עם יצחק שדה ונתן אלתרמן, לימין השובתים:

אורי אבנרי: רשע יכול היה לומר שאניה ישראל-לית היא אניה המפליגה תחת דגל פנמה, וימאיה הם יוגוסלבים וסינים.

זאת תהיה הגומה רבה, אבל ככל זאת אי אפשר להשיג עם מצב שבו כרבע מאוניות ישראל מפליגות תחת דגל זר, כשליש הצוות באוניות ישראל מורכב מזרים, וכי-15% מהקברניטים הם זרים.

מבלי להפליג על גלי השוביניזם המוגזם — אפשר לקבוע שמצב זה איננו סביר.

... אינני יכול שלא לזכור תמונות מלפני עשרים שנה, כאשר המרד הגדול של הימאים נשבר בכוח הזרוע עלידי אבא חושי המנוח ויוסף אלמוגי, שר העבודה הנוכחי. אז נשברה רוחה של הימאות הישראלית למשך שנים רבות.

כשהופעלה מישטרה כדי לכבוש אוניות מידי מלחי-הן: כשהובאו מקפריסין מפריי-שביתה כדי להשיט את אוניות הדגל הישראלי; כשהופעלו תותחניים נגד

ימי הזפת והרום: המאה ה-17

מפגינים בשערי הנמל, שרצו להביע את הודותם עם הימאים; כשציבור הימאים, ותקי הפ"לים, אישים כמו יצחק שדה המנוח, נתן אלתרמן המנוח ואחרים, שתמכו במרד ההוא, הוגדרו כ"עוכרי ישראל" — קרה משהו לימאות הישראלית. היא לא התחלמה ממכה זו עד עצם היום הזה.

התקווה שהימאות תהיה בידי חומר אנושי מובחר שבמובחר, ציבור שיראה בימאות יעד ודרג-חיים — תקווה זו התבדתה. ואם כי במשך הזמן החלימה הימאות קצת מן המכה ההיא, וראשי השביתה, "עוכרי ישראל" דאז, הם היום מנהלי מפעלים נכבדים מאוד בשטח הימאות — די להזכיר את נמרוד אשל, חיים צוקר ואחרים. "עוכרי ישראל" של ימי השביתה ההיא — הרי הימאות לא חזרה למה שהיתה, והמקצוע הימאי לא חזר להיות מה שהיה אז.

את דעתנו על החוק עצמו גיבשנו תוך התייעצויות ממושכות עם חברי תנועתנו בציבור הימאים. אמרנו שהחוק הוא טוב ביסודו, ושאונו מקבלים אותו בברכה. אך היו לנו הסתייגויות לגבי כמה וכמה סעיפים המגבילים את חירויות הקברניטים והימאים. ניתחנו אותם באופן ענייני, ואמרנו בין השאר:

אורי אבנרי: ... יש בהצעת-החוק כמה דברים, אדוני השר, שנדמה לי שהועתקו מחוקות-ימאים עתי-קות.

נדרף מהם ריח של זפת ורום. הסעיפים על מרידה באוניות מעלים תמונות מן המרד על הבאוניטי, ומסופקני אם יש לכך הרבה משמעות במציאות של

ימינו בכלל, ובמציאות הימאות הישראלית בפרט. סעיף אחר המעורר את תשומת-הלב הוא זה החופף קונסולים ופקידים של שגרירויות ישראל בחוץ-לארץ לבורי-החובה, מבלי שקיבלו הסמכה או הכשרה לכך. גם כאן הייתי אומר: במאה ה-17 הסעיף הזה בודאי היה נחוק. אבל בימינו אנו, בתקופת אלחוט, של תקי-שורת מיידית — האם יש צורך לתת לקונסול ישראל במונטבידיאו סמכות לתת פקודות לקברניטים ולצוות? האם אי-אפשר להשיג באותה מהירות, בעזרת אלחוט, החלטה של המוסדות המתאימים בחיפה, במקום לסמוך על נציג קונסולרי שלא דרך על סיפונה של אוניה?

ברוך השם

שאין שלום

מדוע אני נוכח בכל ישיבות מליאת הכנסת, ללא יוצאת מן הכלל, זו השנה השמינית?

אין זה רק מילוי הבטחה שנתנה סיעתנו לבוחרים, וגם לא רק הדגמה של מילוי נכון של תפקיד חבר הכנסת, כפי שאנו מבינים אותו.

הדבר דרוש גם כדי לאפשר תגובה מיידית על דברים הנאמרים בכנסת, הצגת שאלות לשרים נואמים וניצול כל שאר האפשרויות להצבת דיעותינו וביורור האמת. דוגמה לכך ניתנה בשעה שהכנסת דנה בחוק שנועד להאריך את התקנות-לשעתי-חירות בדבר הפעולה המי-ש-פטרית בשטחים המוחזקים. הדיון הפך לוויכוח פוליטי על השטחים, והיו בו חילופי-דברים רבים. בין השאר:

יעקוב נחוששתן (גח"ל): ... ברוך השם, חלפו שש שנים והנה לא בא השלום, וראיתם שזאת (החזקת השטחים עד לשלום) לא תרופה.

אורי אבנרי: ברוך השם שאין שלום? **יעקוב נחוששתן:** לא. ברוך השם, חלפו שש שנים והנה נוכחים אנו לדעת שזאת אינה תרופה. חברי-הכנסת אבנרי, למה לך להיכנס לזה? אתה עושה מהדברים האלה קרדום לחפור בו. על השלום אתה מתחרה עם אנשים? יש הרבה אנשים שהם שוחרי-שלום בלי להת-ברבר בה כל כך.

אורי אבנרי: "ברוך השם שאין שלום!" זוהי גישתם האמיתית.

קראוה: זאת פליטת פה. **יעקוב נחוששתן:** זה פשוט ניסוח לא מוצלח של המישפט, זה הכל.

יעקוב נחוששתן: ... אנו עדים לוויכוח קולני מאוד במפלגת העבודה. יש התחרות בלתי-פוסקת בין "יונים".

יהונתן יפרח (המערך): תגיד פשוט שיש מיל-חמת עופות.

יעקוב נחוששתן: היונים המתחרות על ויתורים עושים חטא גדול לעמם ולעצמם. יש שכתבו ספרים ושואבים בספרים אלה כרטיסי-כניסה לממשלה.

אורי אבנרי: לכל הפחות, צבי אינו ציפור. **אריה אליאב:** הוא (נחוששתן) אינו שווה שידיברו איתו!

יעקוב נחוששתן: אני מודה לך, חברי-הכנסת אליאב.

אריה אליאב: בבקשה. אתה תאמר לי אם אני עושה חטא למדינה?

יעקוב נחוששתן: אם לא תסתום לי את הפה, אגיד לך מדוע. לא נעים לך לשמוע?

אריה אליאב: לא.

יעקוב נחוששתן: האם זה מה שקובע את זכותנו על ארץ-ישראל, נוכחותם או היעדרם של ערבים בשטח? האם לא זה היה המצב כאשר דיברו על חלוקת ארץ-ישראל ב-1947? האם התחשבנו בהם אז?

קריאה: ודאי שהתחשבנו. לכן קיבלנו את תוכ-נית החלוקה!

יעקוב נחוששתן: קיבלנו?

אורי אבנרי: אתם לא קיבלתם. אוי ואבוי היה לנו כיום אילו קיבלנו אז את עצתכם. היינו יושבים היום במדינת-חסות של האו"ם.

משה צבי נריה (המפד"ל): ... פורעים מחללי-קודש התפרעו במערת המכפלה, תחנו יריעות ספרי-תורה במספרים וקרוו ספרות-הילים לגזרים. המאורע המזעזע בא להזכיר לממשלת ישראל שידה הרכה והנדיבה, רוחב ליבה וסבלנותה, מנוצלים לרעה.

אורי אבנרי: עד כה אין שום הוכחה לכך שהיו אלה ערבים. ההנחה היא שהיו אלה פרובוקטורים יהו-דיים, מהחברים שלד, שעשו כאן פרובוקציה מכוונת. (לנושא זה חזרנו למחרת היום, כאשר הצעתי להעיר מסדר-היום שתי הצעות מסיתות של גח"ל והמפד"ל בעניין חברון).

דוב מילרמן (גח"ל): הקונגרס הציוני האחרון קבע פה-אחד כי זכותו של עם ישראל על שטחים אלה אינה ניתנת לערעור.

נסים אליעד: לא על כך הוויכוח. **דוב מילרמן:** אם לא על הזכות ההיסטורית, על איזה זכויות אחרות אתה מדבר?

אורי אבנרי: השאלה אינה האם יש לנו זכות היסטורית, אלא האם זוהי זכות בילעדית — או שיש זכות גם לעם השני.

* רמז לספרו של לובה אליאב, "ארץ הצבי".

אבנרי: "הוויכוח ביניכם הוא תיאטרון צללים!"

חזן: "האם אפשר לומר לך שאלו הן שטויות?"

חיים לנדאו: cherchez la femme!
אורי אבנרי: לא צריך לחפשה, היא נמצאת.

צאת, מצאנו אותה.
אבנרי: חזן, הגברת מאיר היא איננה רק אשה נחמדה, היא גם מייצגת מדיניות. זוהי המדיניות של החזקת השטחים לעצמיות. יחד עם הסיסמה של נכונות להחזירם אם הערבים יסכימו לתנאים שלום כאלה, שאתה יודע, והיא יודעת, ואני יודע, וכל אדם בכנסת יודע, שאין ערבי בעולם שיקבל אותם.

יעקב חזן: היא באמת אשה נחמדה, אבל את העמדות שלה, אל תסלף.

אורי אבנרי: אתה יודע, חברי הכנסת חזן, אני יודע, ואין אדם בבית הזה — לא מבין היוש"ב בים כאן, ולא מבין היושבים במזנון — שאיננו יודע מהי העמדה של הגברת גולדה מאיר.

העמדה היא שאנו מוכנים להחזיר איוה מובלעת של גפת שכם, בתנאי שהערבים יסכימו לסיפוח מינימלי: רמת הגולן, כל ביקעת הירדן, חוף ים-המלח, קריית ארבע, ירושלים רבתי, כל רצועת עזה, צפון סיני, שארם-א-שייך, כל איזור חוף ים-סוף.

אם תמצא אדם ערבי אחד, אפילו ערבי מהרחוב, אפילו מצהצחינעלויים ערבי, שישם כים לשלום כזה — הרי אתה גאון שבגאונים.

יעקב נחישתן: אין פלסטיני כזה אצלך?
אורי אבנרי: אין פלסטיני שיסכים לשלום כזה. אין אפילו קוויזלינג שיסכים לשלום כזה.

ההבדל בין חזן ובגין

בז הכבוד לחברי הכנסת חזן, אבנרי אין אלא הבדל טקטי בינכם ובין חברי הכנסת בגין, הרי אימר בגלוי: צריך לספח שטחים אלה, אלו

מיות ואזרחיות לתושבי השטחים. אקים בהם יישובים לאורכם ולרוחבם.

השר דין אומר: נחזיק בשטחים, נתנהג בשטחים כממשלת-קבע, נשלב את השטחים במדינת ישראל, לא ניתן שום זכויות לאומיות ואזרחיות לערביי השטחים. הם יישארו אזרחים ירדניים. (פאטנט בינלאומי חדש!). השר פרס אומר: נחזיק בכל השטחים, ניתן "אוטור גומיה" לערבים בתוך השטחים, אוטונומיה שאין פירושה חרות לאומית, לא ריבונות לאומית ולא זכויות לאומיות. כי אם באוטונומיה בתוך מדינת ישראל, כל הכוונה

"המנהיגים ההיסטוריים": חזן ויערי

הוויכוח על הארכת תוקף תקנות לשעת-חיר רום המסדירות את המצב השיפוטי בשטחים הי מוחזקים הופך בכל שנה לדיון כללי על השטחים המוחזקים.

הפעם כיהן כיו"ר הישיבה ח"כ אליאס נח" לה ערבי, שנתמנה לא מכבר לסגן יו"ר הכנסת. **אורי אבנרי:** אברך תחילה את יושבראש הישיבה, בישיבו לראשונה על הכס הרם הזה.

אנחנו שדרשנו מה שנים שיווי-זכויות אמיתי לערביי ישראל, רואים בכך רגע גדול ויפה.

נפיה אריעד: רק אתם?
אורי אבנרי: כל אחד ידבר בבית הזה בשם עצמו.

אנחנו ייחלנו ליום שבו יהיו במדינת ישראל שר מבני העם הערבי, שגרירים מבני העם הערבי, חברי הכנסת בפרופורציה הנכונה, וגם שחקנים ערביים בנבחרת הכדורגל. היום, בהתקבנו ליום השנה ה-25 של המדינה, עדיין רחוק שילוב אמיתי זה ממציאות חיינו.

יחד עם זאת, אדוני היושבראש, חבד שיי אתה יושב עד כס רם זה דווקא בוויכוח זה, מפני שהייתי רוצה שאתה וחברך תדברו בוויכוח כזה, ותרמו את קולכם למען זכויות עמכם הערבי הפלסטיני, ולמען שלום-ימאת בינו לבין העם היהודי בארץ.

רעל, ריסוס, "שוב

אדוני היושבראש, הבוקר ביקרה ראש-הממשלה במקום הקרוי עכשיו גיתית.

מה רב המרחק בין המליצות הרמות שנשמעו בבית הזה ובין המציאות בשטח — המציאות ששמה גיתית? מה קרה בגיתית?

גירשו את תושבי כפר עקרב מהמאדמותיהם, באמתלה

ניצנים ויונים - בשובר אחד

הים הבטחית אותם לנו.

חיים לנדאו: עם זכויות לערבים, כמובן.
אורי אבנרי: עם הבטחה להעניק לערבים אזרחות אם יבקשו זאת, אבל מתוך ידיעה שלעור לס לא יימצא ערבי אשר יבקש אזרחות במדינת-סיפוח כזה, כשם שגם אתה לא היית מבקש אזרחות במדינה שאתה חושב שהיא אויבת לך.

חיים לנדאו: היא לא אויבת.

אורי אבנרי: כל זמן שאין שלום, זאת מדינת-אויב בעינינו. כשאי שלום, יש מלחמה ויש אויבים — זה אלף בית.

עם כל הכבוד, אין הבדל מעשי בין העמדה של חברי הכנסת בגין, האומר להחזיק את השטחים לעצמיות, ובין העמדה של, חברי הכנסת חזן, האומר: מוכנים להחזיר, בתנאי שהערבים יסכימו לשלום כזה ששום ערבי חי, לא היום, לא מחר, לא מחרתיים, לא יסכים לו.

יעקב חזן: האם אפשר לומר לך, עם כל

הכבוד, שאלו הן שטויות.

אורי אבנרי: אתה יכול להגיד הרבה דבר. ריש. תגיד אותם לחברי המפלגה שלך, המתקור ממים נגדך. אתה יודע מה קורה היום בקיבוצים שלך, ואתה יודע מה אומר הנוער שלך, ואפילו המוסדות של מופלגתך. לא במקרה נשארתי במי עוט אפילו במפלגה שלך.

עם פתרת, שרק מפ"ם נשארה לך?

אורי אבנרי: אין אני שמח על מה שקורה

במפ"ם, לא שמחתי כאשר מפ"ם נטשה את עמ' דתה, בהנהגת, המנהיגים ההיסטוריים, וחשאיחה את מחנה-השלום הישראלי חשוף, מופקר, הצט' ערתי על כך. אני מצטער על כך עד היום, אבל צער על כך אינו יכול למנוע מאיתנו לקבוע את העובדות כפי שהן.

יעקב חזן: למה לך להצטער? יש כל כך הרבה צער בעולם.

אורי אבנרי: חברי הכנסת חזן, זה אחד

הצערים הגדולים. אתה וחברך ההיסטוריים קיבלי חס על עצמכם אתריות נוראה. יש לכם טראומה

בגלל מה שדברתם ערב קום המדינה, כאשר דגלתם במדינה דו-לאומית. בגלל טראומה זו לא זזתם קצת מימנה — אלא זהרתם מימנה, ברחתם מימנה, ונדמה לי שהיום אתה כבר נמצא מימין

לשר ספיר, ואיך אתה יודע לאן עוד תגיע.

יעקב חזן: מי יודע...

אורי אבנרי: אולי אתה יודע.

היא שהערבים בשטחים ה"אוטונומיים" האלה לא יקבלו אזרחות ישראלית, בעוד שהשטחים יהיו בשליטת ישראל. בא השר ספיר ואומר: נחזיק בכל השטחים, נחזיר אותם בבוא השלום. אבל גם השר ספיר — היונה — תנאי לשלום, עד כמה שהם ידועים, הם כאלה ששום ערבי איננו חולם, ולא יכול לחלום, לקבלם, מפני שהם כוללים סיפוח שטחים נרחבים.

אפשר להוסיף לרשימה גם את "המנהיגים ההיסטוריים" של מפ"ם, האומרים: כל האופציות פתוחות לשי לום, נחזיר את השטחים בבוא השלום — אבל לא נחזיר את רמת הגולן, וכמובן לא את ירושלים, ולא את רצועת עזה, ועוד ועוד.

כולם מסכימים להחזיק בשטחים, "ומנית", כולם מסכימים לא לתת זכויות לאומיות או אזרחיות לתושבי השטחים, לא להכיר בעם הפלסטיני, לא להציע תנאים-שלום סבירים, ולא לנקוט בשום יוזמה-שלום.

איך לקשט את המזימה

הוויכוח הוא רק על שיטת ההסוואה.

יש המסתקמים בהסוואה של מימשל צבאי נצחי — וזהו הצעת החוק המונחת לפנינו. יש הרוצים לספח שטחים מבלי לקרוא להם סיפוח, אבל לא לספח את תושבי השטחים — שהם יישארו אזרחים במדינה זרה. יש הרוצים לקרוא להם "אוטונומיה", "פרדציה", שמות שבאו לקשט תוכניות שפירושן להחזיק בשטחים, לא לעשות דבר למען השלום, לא להעניק שום זכויות לתושבי השטחים, וליישב את השטחים ביישובים יהודיים.

אלה נקראים יונים, ואלה נציגים — אך כולם יחד חיים בשלום באותו שובר.

מי שתודה את תקוותיו ביונים של המעי רך, שש מפלגת העבודה ומפ"ם, חייב לשאול אותם: איפה המאבק שלכם, רבותי, היונים של מפ"ם ושל המערך?

יעקב חזן והאשה

אתמול בערב ראינו בטלוויזיה את חברי הכנסת חזן. שמענו מפיו שהוא דוגל בהמשך כהונתה של הגברת מאיר כראש-הממשלה לפחות עוד שלוש שנים. כל הכבוד ליחס הגיטלמני...

* איזור שניתן לכושים, בני שבט באנטו, שהיא מעין מושבה חסרת-זכויות בתוך דרום-אפריקה.

אחד אומר: אני אחזיק לנצח בכל השטחים המוחזקים. לא אתן זכויות לתושבי השטחים. אקים יישובים בשטחים לאורכם ולרוחבם.

שני אומר: אני אחזיק בשטחים אלה רק עד בוא השלום, אבל אציע לשלום תנאים שיי שום מישטר ערבי, לא בהווה ולא בעתיד, לא יום לקבלם. בינתיים לא אתן זכויות לאי

* יורשי אלכסנדר מוקדון, שחילקו ביניהם את ממלכתה.

* חפש את האשה.

צעיד ישראל מצא

השיכון בישראל:

מחדר מגורים ומיחידת נוחיות הכוללת מטבחון, בית-שימוש ומקלחת — עמד מוכן על תילו תוך ארבעה חודשים מהיום בו החלו בבנייה. וזאת למרות הקשיים האובייקטיביים שנבעו מהעובדה שהיה זה נסיון הבנייה הראשון בשיטה זו, שנבנה ללא הכנות מוקדמות וללא מפעל ייצור ממשי. בהשוואה ל-12 חודשי הבנייה שמצריכה בניית בית דירות כזה בקיבוץ בצורת בנייה קונבנציונאלית, היה זה הישג עצום. הוא קיצר בשני שליש את תקופת ההמתנה של זוג חברי קיבוץ לדירתם.

איך לקצר

את זמן הבניה?

אולם עבור מאיר אהרונסון היה זה נצחון גדול הרבה יותר. היתה זו הוכחה שכל חלומותיו, תחזיותיו ותוכניותיו אינן מנותקות מהמציאות וכי הוא מסוגל לחולל מהפכה בענף הבנייה בארץ, למ-

דירות בסרט נע

רות תחזיותיהם הספקניות של מומחי משרד-השיכון.

מאז ומתמיד היה עקב אכילס של כל שיטת הבנייה בישראל משך הבנייה הארוך של הבנייה למגורים. התקופה הממוצעת שיש להמתין מיום בו מתחילים לבנות בניין ועד שנמסרות הדירות ללקוחות הוא כשנתיים. יש לכך הרבה סיבות. בין אלה קיימת גם הסיבה שאיש מהבונים בארץ אינו מעוניין לבנות מהר. אבל גם אם היה מי שהיה מעוניין בבנייה מהירה הוא לא יכול היה להתגבר על מספר עובדות יסוד.

לדוגמא: אי אפשר להתחיל לטייח את הבניין עד שלא גומרים לבנות את הקומה האחרונה. האינסטלטור לא יכול להתחיל להרכיב את מערכת הצינורות עד שהבנאי לא יבנה את הקירות הפנימיים. אז הוא בא, שובר את הקירות ואז צריך לחזור לבנאי כדי לסתום את החורים שעשה האינסטלטור. הרצף יכול לבוא רק אחרי שכל אלה גמרו את עבודתם.

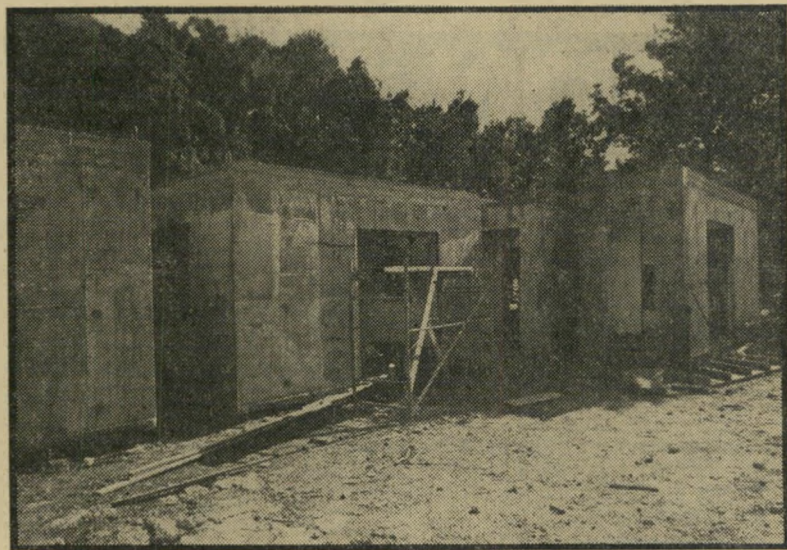
מכיוון שלמרבית הקבלנים בארץ אין צוותות משלהם לכל המקצועות, הרי שחולף זמן רב בין שצוות אחד גומר את עבודתו לבין הזמן שצוות שני מתחיל לעבוד. הצוותות אינם יכולים לעבוד במקביל. כל זה מייקר את הבנייה, וגורל זמן.

כמעט כל חברי קיבוץ מעגן מיכאל, כולל הילדים, התרכזו במורד הגבעה שבקצה המשק כדי לחזות במחזה. הם עקבו במתח ובציפייה אחרי חמישה פועלי בניין שבעזרת מנוף ענק הסיירו ממשאית-זחל חדר יצוק מבטון. תוך כמה דקות התרומם החדר באוויר ואז נחת והתיישב על שורת עמודים יצוקים מבטון שהוכנה קודם לכן.

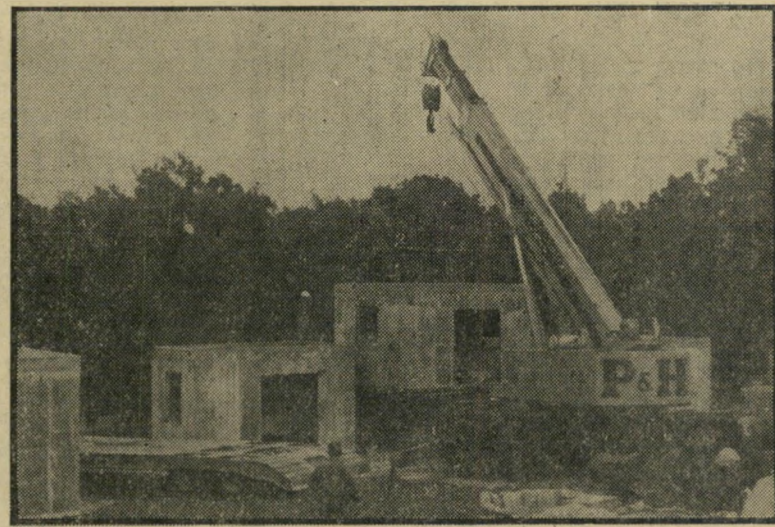
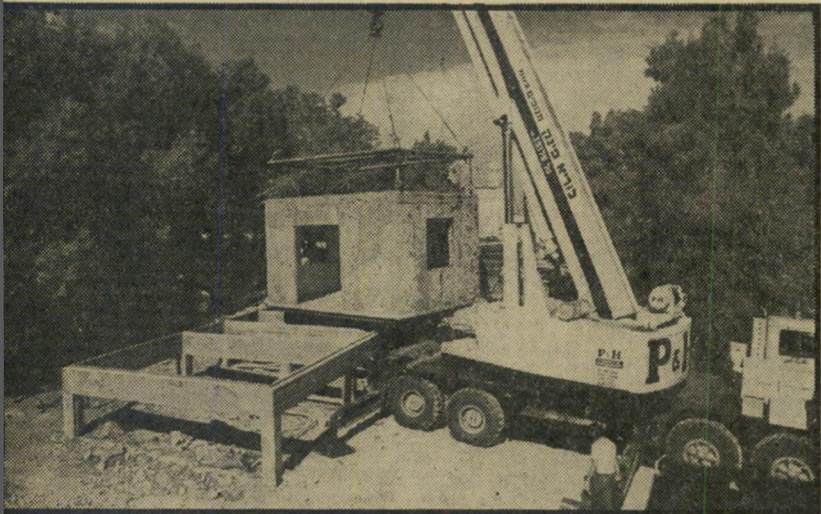
באופן ספונטאני פרצו כל הצופים במחאות-כפיים. באיזה שהוא מקום הם הרגישו שהם עדים ושותפים למעמד כמעט היסטורי. הם היו עדים לבניית הדירה המתועשת המוכנה הראשונה בישראל.

רכז הבניין של הקיבוץ רץ במהירות לחדרו ושלף בקבוק קוניאק. הוא חזר אל מקום הבניין, השליך את הבקבוק אל צעיר בהיר-שיער שניצב בחלון הדירה שזה עתה הונחה במקומה כשהוא רועד מהתרגשות ובעיניו עומדות דמעות.

היה זה הרגע הגדול בחייו של מאיר אהרונסון (28), טכנאי בניין מתל-אביב, שחולל את מה שמרבית מומחי הבנייה בארץ חשבו כבלתי אפשרי: הוא הקים את הבניין הראשון בישראל שנבנה כולו בשיטה של בנייה מודולרית-מתועשת. 8 הדירות של הבניין בן שתי הקומות — כל דירה בשטח של 25 מטר מורכבת

שלב א' כך נראים החדרים היצוקים מבטון אחרי שהוצאו מהתבניות שלהם. בשלב זה עובדים החדרים תהליך של יבוש מהיר, כי עזרת תנורים, כדי שניתן יהיה להתחיל להרכיב במהירות בשיטה מודולרית-מתועשת.

שלב ג' חדר טרומי ראשון מונח בעזרת מנוף על גבי עמודים בקיבוץ מעגן-מיכאל, בו נוסחה השיטה. העמודים המשמשים כיסוד ניצקו בשעת יציקת החדר. החדר מחוזק אל היסודות בעזרת חבלים חזקים ממתכת.

שלב ב' החדר המוכן, הכולל כבר בתוכו ריצוף, טיח, אינסטלציה לחשי מל וכל שאר האביזרים, מועמס על גבי זחל שישא אותו ל מקום הבנין. בתהליך ייצור המוני יוסע החדר על גבי עגלה מרגע היציקה ועד ההרכבה.

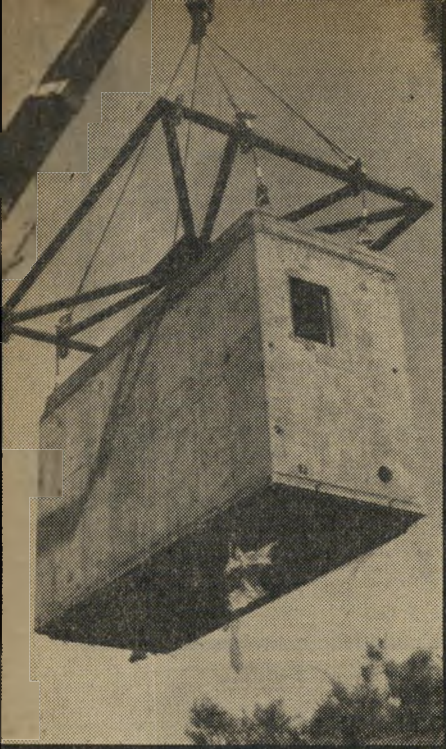
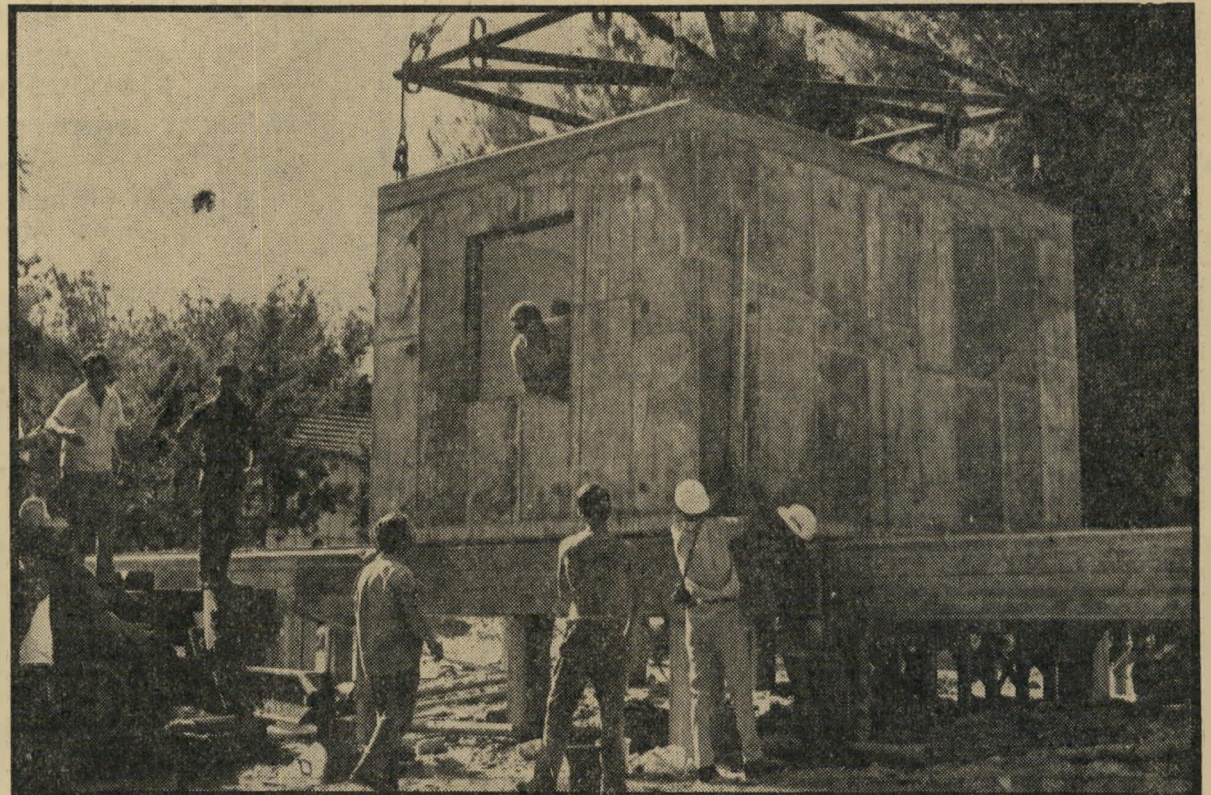
שיטה מהפכנית לבנייה מהירה העשויה לפתור את בעיות

ששיעשה דירות בבית בן ארבע קומות תוך שלושה חודשים

מחזה שיגרתי הוא לראות בתים המוקמים והולכים כשהם עומדים ריקים במשך שבר עות ארוכים מבלי שפועל אחד יתוובב

מי שחשב על הבעיה באופן יסודי וחקר אותה לפרטיה כדי לגלות מה פסול בשיטת הבנייה המקובלת בארץ, היה טכנאי-בניין

הטייה. אל הרצף, הנגר והצבעי. כאשר מגיע החדר לסוף מסלול הייצור הוא מוכן כולו, מבחוץ ומבפנים, צריך רק להרכיבו

20 טון באוויר

מנוף נושא את יחידת השירותים של הדירה הטרור מית, שמשקלה כ-20 טון. ביחידה זו נמצאים המטבח, והנוחיות של הדירה בת החדר שהוזמנה על ידי קיבוץ מעג'מיכאל.

אל מקום העמדת הדירה. בצורה זו אפשר לייצר אין סוף של תבניות של חדרים, מהם אפשר להרכיב אין סוף של מודלים של דירות בגדלים שונים ובצורות שונות. התוכנית נראתה יותר מדי פשוטה מכדי שתהיה מציאותית. על הנייר, לפי חישובי (המשך בעמוד 34)

חדר יורד משמיים

הרגע ההיסטורי: צוות פועלים קטן מרכיב בעזרת מנוף ענק חדר אל עמודי היסוד בקיבוץ מעג'מיכאל. שיטתו של טכנאי הבנין מאיר אהרונסון (בתמונה למעלה מימין, בתוך חלון הבית שתיכנן) הוכחה כמציאותית. הבית המכיל 8 דירות בשתי קומות נבנה ב-4 חודשים בלבד במקום שנה בשיטה קונבנציונאלית. בעתיד ניתן יהיה לבנות בית כזה תוך שישה שבועות עד חודשיים. בשיטה החדשה יוצאת הדירה כולה מביהח"ר.

בהם לקידום עבודת הבנייה. גם כל השיטות שהונהגו בארץ לבנייה טרומית אינן מסייעות הרבה לקיצור משך זמן הבנייה. בשיטות המקובלות בארץ של בנייה טרומית, מדובר בבנייה בעזרת קיר רות אותם יוצקים במפעלים תעשייתיים. באופן מהותי אין זה משנה את תהליך הבנייה, שכן ההבדל הוא רק שמשתמשים בשיטת הבנייה הקירות בבולקים גדולים.

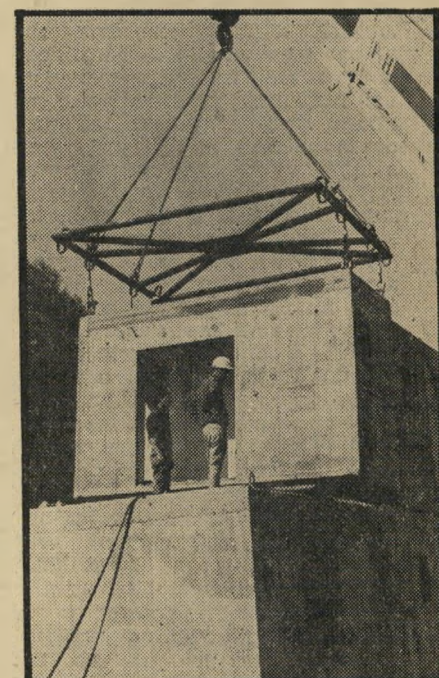
צעיר, שהגיע למקצוע כמעט במקרה. מאיר אהרונסון אפילו לא סיים את בית-הספר התיכון. הוא נזרק בכיתה השישית אחרי שהקדיש יותר זמן לציורים מאשר ללימודים. במסגרת קורס של משרד העבודה לטכנאות בניין למד מאיר, יליד הארץ, במשך כשנה. בגיל 16 זחצי כבר החל לעבוד כטכנאי-בניין שתפקידו לפקח על הבנייה בשטח. במשרדו של אדריכל פרטי. בצבא שירת מאיר בחיל-ההנדסה, כשר השתחרר חזר למקצועו, עבד בחברת שיכון ופיתוח ושיכון עובדים. כל אותה תקופה הטרידה אותו הבעיה של בנייה טרומית.

מספר מאיר: "ישבתי וחישפתי כל הזמן מה אפשר לעשות כדי למצוא תהליך של בנייה טרומית מהירה. לא יודע איך הגעתי לזה. פתאום, באחד הימים, קפץ לי הרעיון לפרק דירה לאלמנטים המרכיבים אותה מבחינת הפונקציות. בבנייה הטרומית הן מקובלות משתמשים רק באלמנטים גדולים בצורת בנייה רגילה. מרבית העבודה עצמה נעשית באתר הבנייה ולא בבית-החרושת. חישפתי דרך לבנייה תעשייתית של ממש, שהדירה כולה תצא מוכנה מבית-החרושת ורק יהיה צריך להרכיב אותה במקום הבניין."

כל יום

חדר

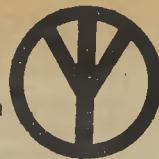
כך, במשך תקופה ארוכה, התגבר שה במוחו של מאיר התוכנית של ייצור דירות במפעל תעשייתי בשיטת הסרט הנע, ממש כמו שמייצרים מכוניות. התוכנית הייתה לצקת חדר בתוך תבנית על גבי עגלה. העגלה מתקדמת במסלול הייצור, כשבכל תחנה ממתינים לה בעלי מקצוע אחרים. במקום שבעל המקצוע יבוא אל החדר, יצטרך לנסוע אליו למרי חקים או לטפס אליו לגובה, בא החדר אליו. תוך מספר ימים קצוב (כ-16 יום) לפי התוכניות הנוכחיות) עובר החדר היצוק בכל התחנות: מהיציקה אל האינסטלטור; משם אל החשמלאי, משם אל

שלב ד' המנוף מניח את דירות הקומה ה' שניה על גבי הקומה הראשונה בשורת הדירות הטרומיות שנבנו בשיטה העשויה לחולל מהפכה בכל תהליך הבניה בארץ.

החזון

שיטות של בנייה מודולרית מתועשת הדומות לשיטתו של מאיר אהרונסון, מקובלות כבר בארצות-הברית וברית-המועצות, כמו ציור זה הממחיש שיטת בניה מתוכננת חדשה בארצות-הברית: דירות מוכנות מוצמדות אחת מתחת לשניה על עמוד ענק המשמש גם כמנוף להרמת הדירות המוכנות עצמן.

העולם הזה - כוח חדש פגישות חברים ואוהדים

עם
אלכס מסיס

חבר הוועה"פ של ההסתדרות

בבאר-שבע 14.12.72

על מקום הפגישה - יפורסם
ב"העולם הזה" בשבוע הבא
באילת

15.12.72

בבית גלעד, 345/5, אילת

אנתו בלך ושוב ושום דבר לא יצא מזה. אבל מאיר לא התאושש. "נכנס לי ג'וק בראש", אמר. "אין לי ברירה, אני מוכרח להמשיך. עשיתי דבר יותר מדי יפה מכדי שאוותר עליו כל כך מהר".

הוא הסתובב בחוגי הבונים עד שמצא סוף סוף משקיע שהאמין בו ובתוכניתו. היה זה בחור אמריקאי שהיה מוכן להשקיע את הכסף להקמת מפעל נסיוני. עכ"ש היה חסר רק המזמין שיומין דירות כאלה לנסיון. ואז באה ההזמנה הנסיונית מקיבוץ מעגן-מיכאל להקמת שמונה יחידות דיור בבנין בן שתי קומות במשק.

בתים

להעברה

במבצע הנוכחי של הבניה בישראל, כשלעולים המגיעים ארצה אין יותר דירות והם נשלחים אל קרוביהם כדי שלא יהיה צורך להקים מעבדות חדשות; כשזוגות צעירים מזקינים לפני שהם זוכים לראות את הדירות המובטות חות להם; כשדיירי שכונות עוני אינם יכולים לחלום על היום בו יפוגו לדירות עם תנאי קיום אנושיים - עשויה שיטתו של מאיר לחולל מהפכה.

"שלושה מפעלים בארץ שיעבדו לפי שיטתי", אמר מאיר, "יכולים לפתור את מרבית הבעיות". בעיני רוחו הוא רואה כבר כיצד ייוצרו הדירות שלו בבתי-

(המשך מעמוד 33)

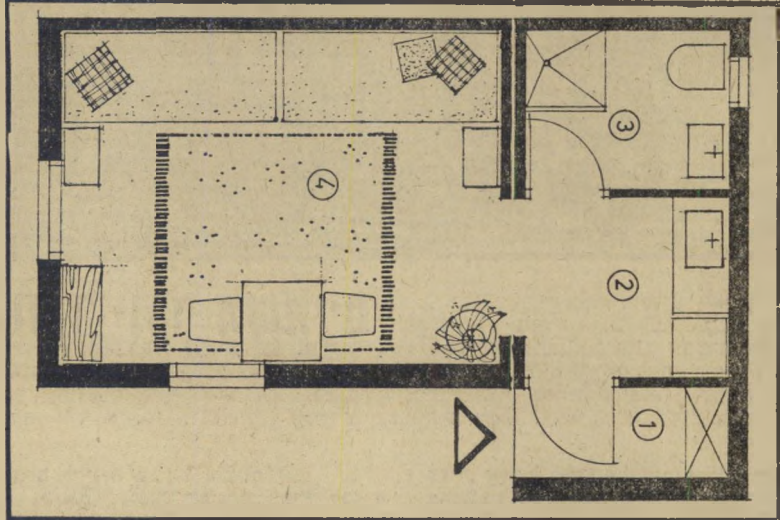
הייצור, ניתן היה לייצר בעבודת צוות של חמישה פועלים בלבד, חדר אחד אחרי 16 יום כשבכל יום נוסף ייפלט חדר נוסף ממסלול הייצור.

כדי ליישם את הרעיון למציאות היה צריך כמובן להתגבר על כמה בעיות. היה צורך למצוא עגלות מתאימות שתוכלנה לשאת חדרים במשקל עד 25 טון ולעבור עימן מתחנה לתחנה במסלול הייצור.

היה צורך להתגבר על בעיות ייבוש מהיר של הבטון הייצוק ועוד אלף ואחת בעיות ייצור קטנות. אולם הבעיה העיקרית הייתה: איך להשתמש בצורת בנייה זו כדי לבנות לגובה, כדי לחבר קומה אל קומה?

מאיר מצא פתרון מקורי ביותר. הוא תכנן להשאיר בשעת יציקת החדרים שלו חללים בפינות במקומות קבועים. דרך חללים אלה יושלחו כשיעמוד הבניין על תילו כבלים ממכת מהקומה העליונה אל היסוד. שם ימתחו אותם. בצורה זו תילחץ הקומה העליונה אל הקומה שמתחתיה וזו אל היסוד. כל הקומות ייהפכו למקשה אחת ללא יציקה.

מאיר שיתף בסוד הרעיון שלו פרופסור לבנייה מהטכניון בחיפה, מהיר לרשום פטנט על המצאתו. כל הבדיקות והחישובים הוכיחו שזו המצאה אידיאלית, בייחוד לבנייה באזורים של אדמה כבדה ואזורי רעש אדמה. היא מקנה לבניין גמישות מסוימת, מונעת פיצוץ קירות או סכנת

דירת יחיד זוהי תוכנית דירת היחיד היצוקה, המוצעת לחברי קיבוצים. הדירה מורכבת משתי יחידות נפרדות. האחת: חדר מגורים. השנייה: חדר שירותים המכיל מטבח, מקלחת ובית-שימוש, עם מחיצות מפרידות כמובן. חדרים אלה העשויים מקירות בטון בעובי של 7 ס"מ עשויים לשמש גם כחדרי ביטחון.

החרושת: "צריך להקים שלושה מפעלים בארץ: בצפון, בדרום ובמרכז. כל מפעל ייצר את החדרים על עגלות. כל צוות בכל מפעל יוכל לייצר דירה אחת ליום. חמש צוותות בכל מפעל, שיהיו בהם לא יותר מ-70 פועלים ייצרו 5 דירות ליום. זה 15 דירות ליום בכל הארץ. במאה ימים יהיו כבר 1500 דירות כאלה. העגלות עם הדירות יסעו אל מקום הבניה. שם יסירו מגופים את הדירות מהעגלות והעגלות יחזרו למפעל לסוף החורף, כדי שיתחילו לבנות עליהן חדרים חדשים. את כל הגגב אפשר לבנות בשנה אחת בשיטה הזו. נכון, אלה לא יהיו דירות לוקסוס מהסוג שבונים בכיכר המדינה בתל-אביב. אבל הם יהיו פתרונות טובים מאוד לזוגות צעירים, להיאחזויות נחיל, לעולים חדשים."

יש יתרונות נוספים בשיטת בניה זו. אפשר להגדיל את הדירות בהדרגה ללא כל בעיות נוספות. חוץ מזה אפשר לפרק בניינים שלמים הנבנים בשיטה זו ולהעבירם למקומות אחרים. זהו פתרון מצויץ לבניה בשארם-א"ש שייך למשל. אפשר להקים שם בניינים כאלה, ואחרי שיחליטו לסגת משם, אפשר לפרק את הבתים ולהעביר אותם צפונה.

אפשר היה לצפות שמדינה המתלבטת כל כך בבעיות הדיור הבניה תקפוץ על תוכניותיו של מאיר אהרונסון כמוצאת של רב. תאמץ אותן לעצמה ותשנה את כל קו ייצור הדירות העממיות בארץ. אלא שבשלב זה מאיר אהרונסון יכול אפילו לחלום שיוכח להלואות פיתוח כדי להקים את בית-החרושת שלו לדירות. "זה אולי מפני שיש כאלה שאינם מעוניינים שיבנו מהר ובזול בארץ הזאת", אמר מאיר.

מפולת. בצורה זו ניתן לבנות בניינים בגובה של ארבע קומות ויותר, כשבכל יום ניתן להרכיב קומה מוכנה על גבי הקומה שמתחתיה.

היה גם יתרון כלכלי בולט לשיטת בנייה זו. כל בנייה קונבנציונאלית אחרת מתייקרת בשיעור ממוצע של כ-12% בשנה, שהוא שיעור העליה במדד יוקר הבניה. יוצא מכך שקבלן לוקח בחשבון שהבניין שהוא מתחיל לבנות היום יתייקר עד סיומו, בעוד שנתיים ב-24% לפחות. בשיטתו של אהרונסון גורם זה אינו קיים. הוא מבטיח לספק דירה תוך חודשיים מיום ההזמנה. הוא משיג את המדד.

הרעיון הסופי של התליך הבניה המתועשת, הושלם על-ידי אהרונסון לפני עשרה חודשים. אבל זה היה רעיון בלבד. הוא היה חסר אמצעים כדי להפכו למציאות.

הלך אהרונסון הצעיר למשרד השיכון, הציג בפניהם את תוכניתו וביקש שיתנו לו לבנות דירות עבור משרד השיכון בשיטתו. אלא שהפקידים לא התלהבו כל כך מתוכניתו. הם ביקשו שיביא קודם חוות דעת של מומחי הטכניון על השיטה. "חוות דעת כזאת צריכה לעלות 30 אלף לירות", אמר מאיר, "אם היה לי סכום כזה, לא הייתי מחפש דרכים איך לעשות כסף בעזרת בניה מתועשת. חוץ מזה, הבדיקה של הטכניון יכולה לאשר או לא לאשר תיאוריות. אני רציתי להר" כיה את תוכניתי בפרקטיקה."

ביקש אהרונסון שיתנו לו לבנות ל-דוגמא ארבעה חדרים בשיטתו ולשלב אותם לדירה אחת. לא התחסו אליו בריצינות. קודם כל מי הוא בכלל? בסך הכל סטנאי בנין, אפילו לא מהגדס. חוץ מזה: מי עומד מאחוריו? אף אחד. דחו

חזק

Vionell

for the intimate care of the modern woman

מאירופה

לאשה

שאיכפת לה

vionell

הספרי האינטימי המיוחד המשחרר אותך מריחות ורגשות בלתי נעימים. VIONELL מבית BAC, גדול יצרני הדיאודורנטים המובחרים באירופה.

המשפחה הקולנועית המפורסמת ביותר, מאז מותם של האחים בארימור, היא ללא ספק משפחת פונדה. זו יכולה לזקוף לעצמה תכונה אחת שאפילו לבארימורים למיניהם לא היתה: כל אחד מהם שונה לחלוטין מן האחרים. ושונה מכולם — הוא האבא, ראש השושלת. האיש שבגר ללו הפכו שני צאצאיו, להכעיס, לשחק נים.

הנרי פונדה, שבימים אלה, בן 68, הוא מגלם את ראש הסי.איי.איי. בסרט הנחש, שמצלם הבמאי הנרי ("השורצים") ורנאי

פונדה ב"ענבי זעם" (1940)
משתפרים, משתפרים

בפריו, נזכר לאחרונה כיצד החל ב"קרייאר שלו". ידידה של המשפחה, ב"שם דורותי בראנדו, שהיתה אמו של מארלון, היתה זקוקה באותו זמן לשחקן צעיר לאחת ההפקות שלה. מאחר שלא ידעתי כיצד לסרב, הסכמתי. מאז, הוא המשיך להסכים במשך 40 שנה. היום, אין לו כל אשליות בקשר ל"קרייאר שלו". זה טוב ויפה להופיע בענבי זעם וב20 המושבעים. אבל כדי לזכות בתפקידים כאלה, צריך להסכים ולהופיע גם בטקס והנערה הרווקה. בסופו של דבר, למרות הפירסום, ה"זוהר ומספר התפקידים המוצלחים שזכה להם בקולנוע, הוא בכל זאת מעדיף את התיאטרון. למרות ששם, רואים בו מעין תופעת טבע בלתי מתקבלת על הדעת. תמיד אמרו עלי שאני מקרה פסיכי, משום שאני מתרגש לפני בכורה. אני מחכה אלא להודמנות לצאת ולהראות לקהל מה אני יודע".

להבדיל משחקני קולנוע רבים אחרים, החזרה מדי ערב על אותו תפקיד אינה לסורת בעיניו. "כלל שאתה מופיע יותר, משתפר הביצוע".

לימוד משחק? הוא למד תוך כדי משחק, בקיץ ובחורף, בהצגות יומיות ובהצגות ערב, בסרטים ובמחזות. "זה היה נפלא. חבל שאין זה עוד כמו ב"אותם הימים", הוא אומר. שכן היום, הול"כים לאוניברסיטה, לומדים בסטודיו, מוציאים דוקטורטים בפסיכואנליזה. אבל כמה שחקנים כמו הנרי פונדה רואים בזמן האחרון?

תדריך

תל-אביב

*** התפוז המיכאני ***
אנגליה) — זכותו של אדם לבחור בין טוב לרע, האלימות כאורח-חיים של יום-יום, הערכים המפוקפקים של האומנות ועוד דברים רבים — אפשר למצוא ב"סרט בלתי רגיל זה של סטנלי קובריק. לא להחמיץ.

ירושלים

** המפתח לקשר **
הברית) — סרט-מחמם המנסה לעמוד על זכויות הממשל לפרוץ לתוך חיי-הפרט. את המטרה אינו משיג, אבל הוא דווקא מותח בכמה משלבים. עם ג'ורג' ספארד.

חיפה

*** מרק ברנוז ***
הברית) — האחים מארקס משתוללים במלוא-אונם, בסרט ישן שיעלה דמעות של צחוק בעיני כל דוברי האנגלית. מ"עולם לא נראו פוליטיקאים, מאהבים, מנהיגי אומות, וסתם אנשים מוכובדים, מופיעים יותר מאשר בברית

נוהאור לחושך

- ובחזרה

לא ביום ולא בלילה (סטודיו, תל-אביב, ישראל) — המחזה של אברהם רז, אשר הוצג בהצלחה ניכרת בכל רחבי הארץ, סיפר על פגישה מוזרה בבית-חולים, בין צעיר שנפגע בעיניו, ההולך ומתעורר, לבין ישישה הסובלת ממחלת עיניים, ההולכת ומחלימה. כשהרקע היה המצב הביטחוני שלאחר מלחמת ששת הימים, והפגישה בין דורות שונים בארץ, מצא המחזה אזניים קשובות רבות. המעבר אל בד הקולנוע חייב כמה שינויים — שאינם דווקא מן המבורכים ביותר. למשל, שפת הדיבור הפכה לאנגלית — דבר שאינו בדיוק טבעי כשהמדובר בשיחת-חולין המתנהלת בין כמה ותיקים בארץ המאושפזים בבית-החולים. שנית, הצעיר היה לאמריקאי — כנראה כדי להקסים את השוק מעבר לאוקיאנוס.

הפיכת אחת משתי הדמויות הראשיות ללא-ישראלית, נוטלת מן המחזה את האפשרות להפגיש, בין דור האי-דיאליטיס של העבר, לדור המתהלך באפילה של היום, כששניהם ישראלים באותה המידה.

ללא בסיס זה, נהפך הסרט לסיפור רגשני מאוד על בחור שאשליותיו וראייתו הולכים לאיבוד — ולעומתו ישישה שלא הגיל ולא הראייה מסוגלים להפריך את החלום שהיא בנותה לעצמה, ולא חשוב אם הוא אמת או דמיון. אם כי הגישה לדמויות קצת שטחית, הבימוי מקצועי,

ברנשטיין-כהן: עיוורון בעיניים פקוחות

אבל ללא השראה גדולה, כשהמדובר בהפיכת דיאלוג תיאטרלי לדיאלוג קולנועי, המוסיקה משתדלת להטביע את הכל בים של סכרין — מתקבל סיפור כנה ונוגע-ללב, בעיקר בשל נוכחותם של מרים ברנשטיין-כהן והשחקן האמריקאי הצעיר זלמן קינג. שני אלה מצליחים איכשהו להעביר אל הצופה את האמת שברגשותיהם.

גייסלר וסטיוארט: היצ'קוק במיקלחת

רחב-שוליים, כמו ז'אן פيار מלוויל. באחת הלילות עובר עליו סיוט שמזכיר את ורטיגו. ואילו הארוסה, אלכסנדרה סטיוארט, מסתרקת ומתאפרת באחת הסצנות בדיוק בנו"סח של גרייס קלי. הסיפור עצמו די מותח, גם אם אינו בנוי למופת כמו סיפוריו של היצ'קוק. המישחק גם הוא אינו מן המשובחים ביותר, אבל לעומת זאת, יש הרבה יותר נשים ערו"מות מאשר אצל היצ'קוק.

קאלפ: לא יוצלח בפעולה

לפניה, כדי שפרטים לא ילכו לאיבוד. נוסף לכך, הוא מנסה להתחיל כל סצנה מן הקצה ההפוך למתקבל על הדעת. התוצאה: סרט מבלבל, בעל קצב בלתי-אחיד לחלוטין, עם כמה רגעים מותחים — והרבה מאוד חומר-רקע משע"מם ביניהם.

הפסיכי בחלון

האחורי

הסקרן (תמר, תל-אביב, הולנד) — פים דה-לה-פארה הוא במאי צעיר ונחמד, העושה סרטים פור-נוגרמיים כדי להתפרנס, סרטים קצרים כדי לזכות בפר"סים בינלאומיים בפסטיבלים (והוא כבר זכה בכמה) וסרטי-עלילה כדי להשתעשע. הוא אוחב את ספרות-המתח האמריקאית ואת אלפרד היצ'קוק, והוא אחד המטורפים האמיתיים לקולנוע.

הסקרן הוא סיפור על סטודנט לרפואה (דיטר גייסלר), שבמקום לדגור על ספרים, דוגר על חור בקיר, שמעברו השני מתגורר טיפוס מוזר, המבלה בצורה מוזרה עוד יותר עם נערות יפהפיות מסתוריות. אל העלילה מצטרפת גם ארוסתו של הסטודנט, עיתונאית-אופנה החוקרת מקרה-רצח בו היתה מעורבת דוגמנית. והרי לכם הדייטת בשלמותה.

אלא שלאחר כמה דקות, וזה באמת לא דורש זמן רב, יכול הצופה להתחיל ולהשתעשע בזיהוי ההשראות השונות שהביאו לעלילה זו. למשל, הצצה מתוך חור בקיר לקוחה מסיפור-מתח של רוס מקדונלד. ההרגל להציץ לחיי אחרים ולהסיק מתוך כך מסקנות שאינן תמיד נכונות, הם הסימנים האופייניים לחלון האחורי. בסצנה אחת מתגנב הגיבור לתוך המקלחת בה מתרחצת ארוסתו, בדיוק כמו בפסיכו, אלא שכאן אין רצח, אלא נשיקה.

בתוך ביתו, מסתובב הסטודנט עם כובע סטטסון לבן

שחור

על לבן

היקי זבוגס (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) — הצמד רוברט קאלפ וביל קוסבי, שהופיעו תקופה ארוכה יחד באני מרגל בטלוויזיה, החליטו כנראה להמשיך את שיתוף-הפעולה על הבד, אבל בנוסח שונה. גם כאן הם מתמודדים עם עולם הפשע, אבל במקום ההברקות של הסינדרה, שהיתה מלווה תמיד מעשי ליי-צנות קלילים, הופכים כאן השניים לשותפים במישרד-חקירות פרטי מרופט ומחוסר הצלחה. בדרך מיקרה הם מעורבים במרשע של שוד בנק והפצת השטרות הגנובים, כששני לם כנופיות מאורגנות היטב של העולם התחתון.

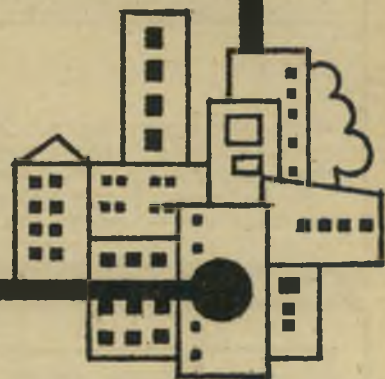
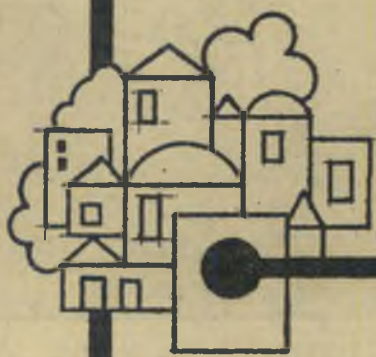
זה צריך היה להיות כמובן סיפור ריאליסטי, המראה את לוסי-אנג'לס ללא קישוטים ופאר, ומתאר גיבורים כבני-אדם: האלכוהול נכנס להם קצת יותר מדי לדם, והכסף חסר להם קצת יותר מדי בכיס, מכדי שינקטו תמיד בכל אמצעי הזהירות הדרושים.

עד כאן, הכל טוב ויפה. אלא שרוברט קאלפ החליט גם לביים את הסרט. אך מאורו וזה סירטו הראשון, מצא כנראה לנכון להראות שהוא יודע לעשות את מלאכתו טוב יותר מאחרים. הוא נוהג במצלמת הקולנוע כאילו צילמה עבור המסך הקטן, ומכאן שאסור לה להתרחק יותר מדי מן הנעשה

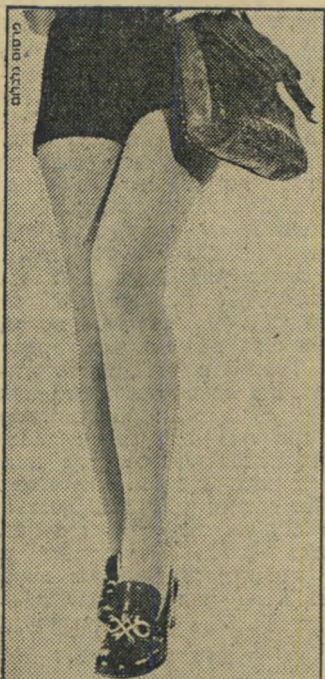

הלקו הבטוח בין שתי נקודות אחד

המחלקה ליחסי ציבור

Merci

את הרי יודעת...

ש/חסי

מתאים לך

מתאים לך מאד!

גרבוני - גמישונים
ארכונים - אקסטרוני

עם גשם...
דלילה

רחל מדחלת על כל העולם

פרי במקום פרי

אולי יהיה קצת שקט בבית?

מה יכול לעשות צלם. מהנודעים בצלמי האופנה באירופה, שתמונותיו מקשות את מיטב עתונות האופנה בעולם — כשי הדוגמנית שלו בורחת לו מתחת לידים? טוב, אז לא בדיוק בורחת, אלא מגיעה לצילומים עם רגל שבורה בגבס. כאלה צילומי-אופנה טרם הופיעו בעולם. וכנראה שגם לא יופיעו.

כי הצלם האיטלקי, שהגיע במיוחד ל- ישראל כדי לצלם כאן את חני פרי בסדרת צילומים מיוחדת, לא היה מוכן לקחת את השאנס ולצלם אותה עם גבס. ואז משהו גילה לו פתאום, שחני פרי אינה הפרי היחיד הגדל בארץ. "ישנה למשל גם שרונה פרי!" סיפרו לו.

בדק הצלם את הנושא, והסתבר לו ש- הפרי השנייה אינה נופלת מהפרי הראשונה. וזה למרות שכל קירבה בין השתיים היא מקרית בהחלט. הפרי של חנה הוא מהבית, ואילו הפרי של שרונה הוא מ- עמק פרי, במאי הטלוויזיה שנשא את שרונה מארש לאשה.

צילומי-הנסיון של שרונה עלו כל כך יפה, עד שהצלם הציע לה מיד לחזור עמו לאירופה, תוך הבטחה שבזמן קצר הוא הופך אותה לדוגמנית-צילום שבוקשת שם. ההצעה היתה קוסמת, והאמת היא ש- שרונה התלבטה לא מעט.

אבל בסוף היא דחתה את ההצעה. הסיי- בה: היא צריכה להופיע באחד הסרטים שעמק עומד לביים בקרוב.

אז אני שואלת אותכם, זה תירוץ זה?

שרונה

בניגוד למקובל אצל אמנים רבים, הרי שבביתו של הסופר הפופולרי הנו- דע יש סדר. יש שעות עבודה קבועות, מנהלים קבועים, סדרים מוסדרים.

סדר, כפי שיוזע כל תלמיד מינהל מתחיל, הוא כלל ראשון להצלחה. ואכן, למסקנה זו בדיוק הגיע גם סופרנו. למשל, אשתו של הסופר הנוודע נוהגת לקפוץ לשחייה קלה בבריכה לעי- תים מזומנות, תמיד באותם ימים ב- שבוע, תמיד באותן שעות.

אלא מאי? יום אחד, כשכבר הגיעה ממש לפתח הבריכה, נזכרה האשה כי שכחה משהו חשוב בבית. היא היפנתה את מכוניתה, חזרה הביתה לקחת את המשהו חשוב.

וגילתה משהו אחר, חשוב לא פחות. חתיכה צעירה.

אמנם, החתיכה הצעירה היתה לבו- שה, וגם הבעל היה לבוש, אבל חשדו- תיה של האשה עלו מייד: כיצד הו- פיעה חתיכה צעירה בבית — בדיוק בשעת בוקר זו כשהיא בבריכה? נראה שלחשדותיה הוסיף גם איזה מתח באוויר, איזו הרגשה ערפילית, הייתי אומרת, כאילו הפריעה למשהו חשוב.

"מי זאת?" התעניינה האשה בנימוס. הבעל לקח את אשתו הצידה בדיס- קרטיות: "איזה מטומטמת," הסביר בשקט. "עושה לי את המוות שאני אכ- תוב עליה. סתם נודניקית. אני לא יודע איך להיפטר ממנה."

"מה?" התקצפה האשה. "מה זאת אומרת, היא מעיזה לבוא להפריע לך בעבודה?" היא ניפנתה לחתיכות, חיי- כה אליה במתק-פנים: "חמודה — אם לא תהיי מהעבר השני של הדלת תוך חמש שניות, אני אעיק אותך לשם. איך את מעיזה לבוא להפריע פה?" הסופר, כבר היה בשאגה.

החתיכות קיבלה טיל. כשחלף ההלם, והיא מצאה את קולה, פלטה נדהמת: "איך אני מעיזה? איך את מעי- זה. את צריכה להסתלק מכאן, אם כבר. אני החברה שלו, והוא הבטיח להתגרש ממך ולהתחתן איתי. תסתלקי את, אם כבר."

עכשיו, הגיע תורה של האשה לקבל שיתוק רגעי, אבל טוטאלי.

— וחני

יונה אליאן מתחתנת

זוכרים שדיווחתי לכם, לפני שלושה שבועות בלבד, כי יונה אליאן לא מתחתנת עם ששי קשת? (תפסיקו להציק — אין חתונה, העולם הזה 1838).

אם כן, זה בסדר. בינואר, הם מתחתנים. "מי מתחתן? מה פתאום?" טענה אז יונה בלהט כה משכנע. "ששי נמצא עכשיו בכלל באמריקה, ואנחנו בסך-הכל חברים. הוא מעולם לא הציע לי חתונה. מה רוצים מאיתנו? הסוף יהיה שנחתן רק בגלל שיהיה לא נעים לנו, שכולם מדברים על זה." אז אם זאת הסיבה או לא, קשה לדעת. התוצאה, מכל מקום, היא אותה: יונה נוסעת לארצות-הברית, אל ששי, ובחודש הבא ייערכו נישואיהם. ואפילו הפציעה שנפצעה (ראה מדור אנשים) לא תפריע: "אנחנו מתחתנים, וזהו," כפי שהטבירה לי יונה, בשיי- נוע לא פחות רב מאשר לפני שלושה שבועות. אז תפסיקו להציק. יש חתונה.

מישהו בשביל תה

הרמתי אם כן השבוע טלפון לרות, לשאול אותה בדבר השמועה האחרונה. לדאבוני, היתה זו שוב רק שמועה: "קודם כל, יצאתי רק עכשיו מניתוח באצבע, שעברתי בבית-חולים," סיפרה לי רות, "ובכלל אין לי זמן לדברים כאלה. אני לא חושבת שיש כיום איזה גבר שיכול להביא לי אושר. צרות — כן."

"אני מבטיחה לך, כשיהיה לי מישו אפילו בשביל לצאת לשתות איתו כוס תה, אני אספר לך."

זה היה כמובן בלתי נמנע, הווה בלתי נמנע, ויהיה בלתי נמנע. כל עוד היא תישאר בגפה, לא יחדלו השמועות, החד- שות לבקרים, בדבר רומן חדש זה או אחר אצל רות דין. גל השמועות האחרון, למשל, ידע לספר על ידיד-נעורים מנהלל. לפני כן, היה זה אחד מעובדי משכית. ולפני כן, היה זה מיליונר אמריקאי. ולפני כן — לא, לפני כן היא היתה עדיין נשואה. אלא מה? הרי בסוף ייתכן שמכל השמועות ייצא בכל זאת משהו, לא?

משהו מתבשל?

שמועות עקשניות חוזרות וטוענות באוז- ני, שמהו מתבשל מ- אחריו הקלעים.

אני מדברת על ה- עובדה שלאחרונה אפ- שר לפגוש יותר ויותר, כשהם ביחד, את זל- מן לביוש ושושנה ידן.

תיאורטית, לפחות, יש הגיון רב בכך. זל- מן הוא אלמן מזה שנים רבות. ואילו שו- שנה התאלמנה מבעלה הראשון, נישאה ל- אחר-מכן ליוסי ידן, ונתנה לו גט כדי שיו- כל לשאת את אשתו הנוכחית.

אז אם יש אכן דב- רים בגו, ואם ייצא משהו מבורך מהדברים האלה, שוב יישאר ה- דבר במפחה — מש- פחת הקאמרי. דבר אחד בטוח: ב- התחשב במה שמראים היום על הבמה, אין לי ספק שמה שמתרחש מאחורי הבמה, מעניין הרבה יותר.

שושנה (עם בעלה לשעבר)

עדמה תלת-ישראלית
זו היא סמלית-הפיר
סימית לסורטו הי
אחרון של פליני
פליני-רומא". הי
עדמה הרובנת מחי
קה את סימית הי
רשמי של רומא —
הפסל המפורסם
של הזאבה, המני
קה את רומולוס —
מייסדה המיתולוגי
ומלכה הראשון של
העיר — ואחיו
רמוס. לפי האגדה,
נולדו שני תינוקות
תאומים אלה לסיני
ביה, כוהנת וסטה,
וזאל מרס, הושי
לכו בסל לנחר
האנו, ניצלו עלי
ידי הזאבה.

הסרט. ולמרות הכל — רצים הכל לראותו.
הסיבה פשוטה: אין עוד אדם המסוגל,
כמו פליני, להחיות עולם מה מלא בפרטים
קטנים, וכלי-כך עשיר בגוונים — עולם
החדור כולו באהבת-אנוש, ועם זאת מתור-
בל בסאטירה — עולם שבו כל האנשים
הם ליצנים ומוקיונים. אבל פליני אוהב
כל ליצן וכל מוקיון.

האם זאת רומא האמיתית? מה זה
חשוב? פליני אינו מעוניין במציאות. ימי
הניאוריאליזם שלו, ימי המצלמה המוצבת
ברחוב וקולטת הדי החיים — חלפו ללא
שוב. רומא של פליני היא משהו אבס-
טרקטי, הקיים רק בדמיונו של הבמאי
ושם — היא נוצצת ווהרת — אפילו כי
מעמקי הוהמה. יש בה פרקים מן המ-
ציאות — אבל בתוספת מנה הגונה של
פיוט והברקות פרטיות.

את הגיגיו חילק פליני לשלוש
תקופות. האחת, ילדותו, כאשר בעיר
מולדתו, רימיני, למד על רומא בפנימיה
של המינור, ראה את תולדותיה בנוסח
מוסוליני בקולנוע, ושמע הדיה ברדיו.
התקופה השנייה היא תחילת שנות ה-
40. אותה התקופה בה הגיע פליני, הי
עתונאי הצעיר לרומא, כאשר צל מלחמת
העולם העיב, אבל לא יותר מדי, על
שימחת החיים של תושביה. רומא של אז,
עם האווירה במיוקול של השכונה, או
זו של בתי-הבוסת ממנים שונים, ולי
בעלי אמצעים שונים ששרצו ברחבי העיר.
התקופה השלישית היא היום: המדרגות
הספרדיות מכוסות בהיפים המתעללים כי
ייאוש, כאילו סוף העולם ממתיק מעבר

הזוהמה הזוהרת

לפינה — תיירות אמריקאיות בעלות
שער-שיבה מחייכות אל פירחחים מקר-
מיים בגני בורגה — צעירים זועמים
רוכבים על אופנועיהם כמלאכי גיהנום של
המאה העשרים, בין החורבות העתיקות
שמלפני הולדת ישו.
פליני רומא אינו אלא אוסף אפיוודות,
כפי שהיו גם טאטירקון והליצנים. כל

פליני פליני-רומא, שבכורתו תוצג בקרוב
בארץ: סרט בלי סיפור, בלי עלילה, בלי
גיבורים — ולמרות הכל, נוהר הקהל בכל
העולם לראות אותו. היו מבקרים שהח-
ליטו כי קטע זה או אחר ארוך מדי. היו
שקבעו כי רומא של פליני — היא סילוף
המציאות והעובדות. האפיפיור, מצידו, מצא
לנחוק להמליץ בפני מאמיניו להינזר מן

„שב שם!“ ריב קטן פורץ
בהצגת „הווד“
ויל“ השכונתית, בה משתתף הקהל ישירות.

עיתונאי הצעיר הגיע לרומא. כי
כניסה לבית, שבו יתגורר, ניצב גבר
שמן עד כדי גרוטסקה, שוטף את עצמו
בברו שברחוב מן הזיעה הניגרת כחום
היום. מישמני מתנדנדים כה וכה, וחזהו
נשפך לו בהרחבה על פני ביטנו, גדול
מכל חזה של אשה מחוננת איברים.

העיתונאי נכנס פנימה, מגיע לדירה שבה
הזמן לו חדר. בתוך כל התוהו ובוהו

הוא נתקל, בזה אחר זה, בסניי שממלא
את המטבח בעשן בישוליו המסריחים —
בתינוק צורח בבית-השימוש, מחכה כי
יבואו לגנב את אחוריו — באשה שמנה
המייבשת שערותיה באמצע הסלון — כי
גבר קרח מדומה כשתי טיפות מים לי-
מוסוליני, וגם נואם את נאומי של הדור
זה — בשחקן בדימוס המוכן ומזומן כבר
להעניק ראיון לעיתונאי שאין לו עדיין
מקום עבודה — בכנה של בעלת-הבית,
בעל פרצוף של דביל וגוף של סכל כי
נמל, הרובץ על ערש-דווי וזאנק, משום
שניכוח כשהשתוף בים — בעזרת הי
מראה לו את כל התזיונות הללו וקורצת
אליו קריצות מפתות — ולבסוף, בבעלת
הבית עצמה, אשה שמרגינה משמונה וחצי
היתה כדוגמנית בהשוואה אליה.

בעלת-הבית ממלאת מיטה על גדותיה,
משמיעה אנחות כבדות מנשוא, כאילו עיר
מדת נישמתה לפרוח, ואז, אחרי שהיא
מברכת את האורה החדש, עולה לפתע
ניצוץ צדקני בעיניה, והיא מזהירה אר-
תו: „אנחנו אנשים דתיים, אנחנו, אצלנו
בבית לא יהיו חזירות. נחיה כולנו כי
צוותא, ולא יהיה צורך שנשבור זה לזה
את הביצים.“

זוהי אחת הסצינות הבוודות שניתן
לתארן בכתב, בסרטו החדש של

צוות ההסרטה ב-
מערות הרכבת הי-
תחתית ברומא, שקועים היטב במיס.

שתי יצאניות, בעלות שדיים אדירי-מימדים, יוצאות
מפתח בית-הבוסת המהודר שלהן להפגנה ברחוב.
זו שבחיות אינה מסתירה את אוצרה, אלא אוזות בו כבכלי-נשק, כשהלוע מכונן לפנים.
לסירטו זה, הכנים פליני את אוסף היצאניות המגוון והעשיר ביותר שנראה בקולנוע.

בושת לעשירים

במערות
תחתית ברומא, שקועים היטב במיס.

אפיוזורה, וקיסמה המיוחד. כל אפיוזורה באה להוכיח שוב ושוב עד כמה משובלל וגאוני השימוש של פליני באמצעי הכיטוי של האמנות השביעית.

לגבי, סצינה בסרט היא כיצירה מור סיקלית, המתחילה בנושא, ומגיעה עם האוריאציות שלה הרחק הרחק מן התחלה. ובכל פעם נידמה כאילו הוא מיצה כבר את כל מה שניתן למצוא בנושא מסוים. ואז באה ההפתעה. עוד משהו צץ לפתע, בלתי צפוי ומדהים עוד יותר מכל מה שקדם לו.

כמו למשל חגיגת הזלילה המונומנלית, המתרחשת ברחוב, כשהשולל חנות גובלים ממש עם פסי החשמלית. כר לם צורחים, כולם דוחסים לפיותיהם ברעבתנות כמויות אוכל מפחידות — ובין לעיסה לשגייה מתלוננים על בעיות עי כול. נדמה כאילו לא רק ריח המאכלים, אלא גם ריח זיעת הגברים העירומים למח צה והנשים בריאות הבשר עולה באפק. או כמו למשל בתיבהבוסת של התקופה, עם יצאניות שכל אחת מהן היא דוגמה קלאסית לגיוון הגדול שבגן האלהים.

לגן-עדן

במהירות

מה על הביקור בתיאטרון הוודוויל הר שכונתי, כאשר הקהל נוטל חלק בהר פעה לא פחות מן הבודרנים על הבמה, והעיתונאי הצעיר מוצא את עצמו ישוב ליד הומוסקסואל — הדומה באורח מזור ללוקינו (מוות בוונציה) ויסקונטי?

ומה על אותה סצינה תעודית כביכול, של צילום הכניסה לרומא המודרנית דרך האוטוסטראדה הראשית — סצינה המת חילה בשקט ובשלווה כמעט אידיאליים בשמיים כחולים וכביש מבהיק והופכת לחלום בלהות של רעש, דוחס, גשם, מוות, טיגופת, ווזהמה? אך זו אינה תעודה, אלא חצי קילומטר של אוטוסטראדה שגיבנתה בשטח האולפן, ובה העלה פליני את הר תמצית המרוכזת של סיוטי האוטוסטראדות שעברו עליו באיטליה.

לא פלא שכאשר הוותיקן חזה בו, הוא מצא לנכון להציג את הסרט כמלאכת השטן. אחת הסצינות המרכזיות, הארוכות והמפתיעות שבו, מביאה תצוגת אופנה כמוריתית, הסצינה מתרחשת בדמי יונה של נסיכת-כנסיה, המבכה את הימים שעברו, כאשר להט האמונה עדיין הטיל חיתיתו על עמך, לזכר אותם הימים, נדמה

על בעיות העיכול שלהם, וממשיכים ללול. לצופה בסרט נדמה שהוא יכול להריח את ריח הזיעה העולה מהגברים הערומים למחצה והנשים השמנות. ובמרכז האורגיה, זמר בפעולה. האורגיה נערכת ממש ברחוב כשהשולחנות גובלים בפסי החשמליות.

אורגיה-הזלילה הנעי רכת ברחוב הינה אחת הסצינות המדהימות בסרטו של פליני. ערימות של בני-אדם זוללים כמו חזירים ערימות של אוכל, מנבלים את פיהם, מתלוננים

פסטיבל הזלילה

הגדול ביותר לאהבי הקולנוע שם. אמנם אלינור פרי, תסריטאית מכובדת (בין היתר דויד וליזה והבית בצל העצים) אירגנה הפגנה נגד מודעת-הפירסומת של הסרט, אשר הציגה אשה רכונה, כמו הזאבה של ריינולדס ורמוס. וחזי מקושט בשלושה שדיים. "זה בזיון האשה", זעפה הגברת הנלחמת לשיחורור המין החלש. אבל אפילו היא הודתה שפליני גאון.

פדריקו פליני ופיונה פלורנס, יצאנית-הצמרת הרור מאית, בבית-בוסת לחברה הגדולה הגבוהה, בביוס סצינה מתוך הסרט. זו היתה היצאנית שפליני התאהב בה בצעירותו, חזשב לשאתה לאשה.

פליני והכלה

מסלינה, קיסרית רומא שהתפרסמה בהוללו תה, מיוצגת, בסרטו של פליני, על-ידי אשתו של הרוקח ברימיני, הנשארת ישובה, במקום במרכבה, במכונית מפוארת, כששניים ממשתתפי ההילולה מתמוטטים לרגליה. הסרט הרגיו את ראשי הוותיקן.

הקיסרית ההוללת

רק דבר אחד העיב במיקצת על השימ' תה: היעדרו של האיש שעשה את הסרט, והיעדרם של כמה קטעים מתוך הסרט עצמו. מאוחר יותר הסתבר שכל ההעת' קים שיצאו מחוץ לאיטליה, שונים בצורה זו או אחרת מאלה שהוצגו במולדת פליני. כך, שגם בישראל תוצג גירסה שונה קצת מזו שהיתה ברומא. למשל, תחסר כאן השמצה קטנה על האפיפיור ("עם הברכות שלו, אי-אפשר אפילו לתבל סלט"). אבל, בסופו של דבר, זה פחות חשוב, כי בסך-הכל, זו חגיגה שאין חובב קול' נוע היכול להרשות לעצמו להחמיצה.

לה לנסיכה שהיא עורכת מסיבה, עם אחד מנסיכי הכס הקדוש כאורח כבוד. שיא המסיבה היא אותה תצוגה, בה מתגלים השיכלולים האחרונים באופנת הכמורה: מודלים כמו "לגן-עדן במהי רות" — שני כמרים על סקטים — נזיר רות עם כובעים בצורת כנפיים — "למי קומות שחסי בהם איורור" — ואף בגדי קדושה של אפיפיור, המקוששים בנורות ניאון מנצנצות. בורר שלא זה בדיק הי מזון הרחוני עליו ממליצים בוותיקן. כאשר הוצג הסרט בפסטיבל קאן, לא הטיל איש ספק בכך שזה היה המאורע

ברק לעניים. ללא אולמות-קבלה מפוארים, ללא הכנות מיותרות. כאן באים, בודקים את הסחורה בידים חקרניות, ועולים למעלה, הבנות ממתינות, לבושות פחות או יותר, במיטדרון.

בושת לעניים

העולם הזה

„ההלווייה הבאה תהיה
שלי!" אמר בן מישפחת
הצמרת שקץ בחייו

מותו

של

עידוא

בן-גוריון

